

НОВИ ГРАД: СА 28. СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ИЋИ МУДРО, НЕ ГИЊУТИ ЛУДО

• „Српски народ западно од Дрине кренуо је ка уједињењу и нико га у томе не може зауставити. Знамо шта је наша тежња, али морамо добро размислити на који ћемо начин то учинити. Приједлог повезивања Републике Српске и Републике Српске Крајине представља регионални начин удруживања који је добро познат Европској заједници. Али, не би ваљало убрзати догађаје, јер прије зоре не може сванути - рекао је на почетку 28. сједнице Скупштине Републике Српске др Радован Караџић

НОВИ ГРАД, 23. априла - Српски народ западно од Дрине кренуо је ка уједињењу и нико га у томе не може зауставити. Знамо шта је наша тежња, али морамо добро размислити на који ћемо начин то учинити. Приједлог повезивања Републике Српске и Републике Српске Крајине представља регионални начин удруживања који је добро познат Европској заједници. Али, не би ваљало убрзати догађаје јер прије зоре не може сванути.

Овим ријечима се др Радован Караџић обратио народним посланицима Скупштине Републике Српске залажући се, због притиска међународне јавности на поступност у реализацији зацртаних српских циљева.

На 28. сједници Скупштине РС, којој данас у Новом Граду присуствује 66 од 82 посланика, именована је комисија која ће радити на усаглашавању ставова о приједлогу одлуке о конституисању заједничке скупштине двије српске државе, коју сачињавају др Милован Милановић, др Рајко Касагић, др Војислав Максимовић и Милан Трбојевић.

Потпредседник РС др Никола Кољевић је нагласио да је основни смисао конституисања заједничке скупштине чврста сарадња усмјерена на јачање моралног, духовног и политичког јединства српског народа. У тренутку кад се на српски народ врши незапамћени притисак међународне заједнице - рекао је др Кољевић, морамо мудро одговорити.

У самој расправи посланици су се, ипак, мимоишплили

погледу да ли је сада тренутак за повлачење таквих потеза. Тако је Радослав Брђанин, народни посланик из Челинца, залажући се за уједињење, рекао да Европа и свијет Србе не би оставили на миру и кад би српски народ признао цјеловитост БиХ и Хрватске.

ГОСТИ

Данашњој сједници Скупштине Републике Српске присуствују др Радован Караџић, председник Републике, др Биљана Плавшић и др Никола Кољевић, потпредседници, Владимир Лукић, председник Владе, Њихова преосвештенства, епископ бањолучки господин Јефрем и епископ бихаћко-петровачки господин Хризостом, министри у Влади и представници Војске Републике Српске.

- Данас морамо бити и храбри и паметни, наставио је Брђанин. - Можда је боље бити храбрији и свима јасно

ДНЕВНИ РЕД

На 28. сједници Народне скупштине Републике Српске наше су се 33 тачке дневног реда. Поред приједлога одлуке о конституисању Заједнице скупштине Републике Српске и РСК, пажњу јавности привлачи и заузимање става о Резолуцији 820 Уједињених нација о поштравању санкција против СР Југославије, унутрашња политика у Републици Српској, приједлог закона о преносу средстава друштвене у државну својину, приједлог закона о употреби заставе, грба и химне, Статут јавног предузећа агенције СРНА.

ставити до знања да желимо створити јединствену државу српског народа.

Слободан Бијелић, посла-

Др Радован Караџић: не убрзавати догађаје

Снимно: Растко ОСТОЈИЋ

ПОСИЋ НАГОВИЈЕСТИО МОГУЊНОСТ ПОТПИСИВАЊА ВЕНС-ОВЕНОВОГ ПЛАНА

ПРИСТАНАК УЗ РЕЗЕРВУ

РИМ, 23. априла (Танјуг) - Председник Савезне Републике Југославије Добрица Посић наговестио је данас могућност да босански Срби уз резерве потпишу Венс-Овенов план као што је то већ учинио муслимански председник Алија Изетбеговић.

У интервјуу најтиражнијем италијанском листу „Коријере дела Сера“ председник Посић је потврдио да се преговори о Венс-Овеновом плану настављају и да због тога лорд Овен данас поново долази у Београд.

„Ниједна наша ракета није уперена, нити ће икада бити уперена према Италији“, рекао је Посић новинару овог листа одговарајући тако на спекулације у овдашњој јавности да су наводне југословенске ракете „скуд-Б“ наводно усмјерене ка територији ове земље уз знак пријетње одмаздом због италијанског ангажовања у остваривању резолуција Уједињених нација против Југославије.

СРБИ НА МЕТИ СНАЈПЕРИСТА

СТОКХОЛМ, 23. априла (Танјуг) - Шведски радио и најтиражнији дневник „Дагенс нихетер“ објавили су данас репортаже својих специјалних извјештача из Сарајева, тачније из српског насеља Грбавица, у којима се истиче да је тај дио града „свакодневно изложен гранатирању и смртоносним снајперским хицима које испуљају муслимани“.

У репортажи под насловом „Снајперисти долазе послје три“, новинар „Дагенс нихетера“ Андерс Хелберг наводи да „муслимански снајперисти најчешће гађају из хотела „Бристол“, удаљеног око 300 метара од линије раздвајања“.

Хелберг додаје да су удану када је он боравио на Грбавици, снајперисти

„повриједили три цивила“ и да су меци испаливани са више високих зграда на муслиманској страни.

„И поред опрезности коју грађани испољавају на сваком кораку, снајперисти овдје дневно погоде или убију 4-6 особа“, наводи репортер „Дагенс нихетера“.

Описујући услове живота Срба на Грбавици, шведски новинар наводи да они „немају довољно хране“ и примјећује да помоћ УН „углавном иде муслиманима“.

Додајући да међу Србима има и муслиманског живља, репортер Хелберг цитира ријечи муслимана Бакшића, који каже да „на Грбавици никада није имао проблема“ и који Алију Изетбеговића назива „религиозним фанатиком који жели муслиманску државу“.

ПРОТЕСТ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АМБАСАДЕ
ЗБОГ ПИСАЊА „ГЛОБА“

ТЕШКЕ УВРЕДЕ СРБА

• Часопис у свом досјеу мржње на неких десетак страница измишља и теорију о српском народу којем је „у крви“ ратничко опредељење, а и етничко чишћење

ПАРИЗ, 22. априла (Танјуг) — Отправник послова југословенске амбаскаде у Паризу Зоран Половић упутио је данас писмо директору недељника „Глоб“ у којем протестује што је тај илустровани магазин објавио у свом последњем броју досје о Србији у којем се на најгрубљи начин вријеђа српски народ, председник Републике Србије и председник СР Југославије.

Часопис у свом досјеу мржње на неких десетак страница измишља и теорију о српском народу којем је „у крви“ ратничко опредељење, а и етничко чишћење.

Париски недељник „Глоб“, између осталог, пише да је „Србима рат у крви“ и да је „српски национализам данас као и јуче: наставак попитке освајања под различитим именима“. „Под изговором да бране Србе ма гдје они живјели, руководиоци из Београда желе да обнове „велику Србију“, пише париски недељник и наводи да су „Срби освојили 40 одсто територије Хрватске“, да су „преузели контролу готово цијеле Босне и Херцеговине“ и да је „сада само питање избора: да ли ће Срби окренути своје амбиције према Македонији, према Косову или Војводини“.

„Глоб“, такође, износи крајње увредљиве квалификације на рачун југословенског председника Добрише Ђосифа и председника Србије Слободана Милошевића, кога назива „крвником Балкана“.

Оцењујући да је хараџа против српског народа, сачињена од лажи исфабрикованих аргумената, отправник послова југословенске амбаскаде истиче да „никада нису забиљежене такве клевете, тако примитивни изрази за један народ, његовог председника, његову богату вјековну културу и његову историју“. „Ваш магазин на првој страни и својим текстовима посвећеним трагедији наших народа, превазилази све што се може замислити када је о уљудности и цивилизованости ријеч — каже се у писму југословенског отправника послова. „Глоб“ је на првој страници, уз фотографију председника Србије, написао дословно „прљавко — докле ће ићи Милошевић“.

Истим поводом отправник послова југословенске амбаскаде у Паризу послао је писмо и министарству иностраних послова Француске и овдашњој штампи.

Париски илустровани часопис није само остао на томе да ужасни „досје“ о Србији објави на својим страницама, већ је по париским бистроима и ресторанима изпијепио плакате рекламирајући прву страницу свог последњег издања. Југословенска амбаскада је тим поводом протествовала у Ке Дорсеју и париској полицији па је такав плакат, постављен у бистроу, поред саме зграде југословенске амбаскаде у Паризу, скинут.

КИНА: МИРОВНЕ ОПЕРАЦИЈЕ И СУВЕРЕНИТЕТ

САНКЦИЈЕ И СИЛА КОМПЛИКУЈУ РЈЕШЕЊА

• Кина се не изјашњава у прилог примјењивања мјера које се позивају на члан 7. Повеље Уједињених нација

ПЕКИНГ, 23. априла (Танјуг) — У спровођењу мировних операција Уједињених нација треба да поштују принцип суверенитета и морају да се уздрже од мијешања у унутрашње ствари, истиче данашња пекиншка штампа позивајући се на говор амбасадора Чен Ђиена на засједници специјалног комитета УН у Њујорку.

Кинески амбасадор, замјеник сталног представника у Савету безбедности, рекао је да ослањање на такве

мјере као што су санкције или употреба силе, може само да компликује постојећу ситуацију. Због тога, сматра кинески представник, Кина се не изјашњава у прилог примјењивања мјера које се позивају на члан 7. Повеље Уједињених нација.

Како је објаснио амбасадор НР Кине, његова земља се изјашњава за правремене мјере које би биле донесене на бази адекватне процјене ситуације у појединим регионима. У том контексту он је подржао идеју гене-

ралног секретара УН Бутроса Галија о упоредној примјени мировних операција и превентивне дипломатије, а то претпоставља, како је рекао, и стварање повољне атмосфере за доношење таквих одлука које ће бити прихватљиве за све стране у сукобу.

Кинеска штампа скреће данас пажњу и на оцјену амбасадора Чена да се уочи сваке нове операције Уједињених нација треба сагледати какве су стварне могућности (људске и материјалне) да се таква операција спроведе. Он је такође апеловао на земље чланице УН да редовно упуштају своје финансијске доприносе и обавезе за мировне операције Уједињених нација.

НАКОН БОРАВКА ТУЏМАНА У ВАШИНГТОНУ

ДУХОВНИ РОЂАК ХИТЛЕРА

• Туђманова армија данас маршира под заставом која је слична онима које су се вијориле изнад погора смрти у другом свјетском рату

ВАШИНГТОН, 23. априла (Танјуг) — Организације америчких Срба истакнути Американци српског поријекла упутили су, како се сазнаје, више протеста на разне адресе, поводом позива хрватском председнику Франђу Туђману да присуствује церемонији отварања музеја холокауста у Вашингтону.

„За познаваоце одлука које доноси Стејт департамент... није изненађујуће што су оне (организације које су позвале на церемонију) често морално,

корумпиране, али, велико је изненађење за мене што јеврејске организације не могу да разликују пријатеља од противника“, написао је познати амерички бизнисмен српског поријекла Боб Ђурђевић из Феникса, у писму које је упутио директору за комуникације музеја холокауста, госпођи Наоми Паис, као и Елију Визелу, Симону Визенталу и другим јеврејским пријатељима“.

Под насловом „Никада више“? организација америчких Срба „Серб-

нет“ објавила је у четвртак у „Вашингтон посту“ плаћени оглас у којем каже да „присуство г. Туђмана на церемонији значи изругивања музеју и успомени оних који су умрли у холокаусту“.

„Туђманова администрација је дала име једној улици у знак почаст антисемитском лидеру у другом свјетском рату. Туђманова армија данас маршира под заставом која је слична онима које су се вијориле изнад погора смрти у другом свјетском рату. Туђман је наредио да се Јасеновац, који је сачуван као споменик холокауста, булдожерима сразни салица земље“, каже се у овом огласу, у којем се хрватски председник назива духовним рођаком Адолфа Хитлера“.

РУСИЈА УОЧИ РЕФЕРЕНДУМА

ПРЕД КОНАЧНОМ ОДЛУКОМ

• Наредни дани могу да одлуче о судбини Русије, али исто тако, да не укажу на излаз из садашњег порсокака

МОСКВА, 23. априла — Уочи референдума, 25. априла, у Москви се протурјају узнемиравачке вјести. То ће, кажу „обавијештени извори“ бити уједино последњи дан са досадашњим системом државне власти. Већ у току ноћи, између 25. и 26. априла, председник Борис Јељцин ће, према истим изворима, завести председничку управу. Органи законодавне власти биће лишени свих уставних права, а затим и коначно укинута.

Таква информација „процирала“ је из наводно поузданих извора, а саопштила ју је служба за информисање Врховног совјета. Према истим изворима, председник Јељцин се одлучио на такав корак пошто из разних република и округа до њега стижу нимало повољне вјести. Према тим „повјерљивим“ извјештајима, Борис Јељцин може да рачуна највише на 40 одсто гласова бирача који ће изаћи на биралишта. Те резултате може да измијени — каже се у тим извјештајима, једино пажирање и махинације на које је наводно спреман Јељцинов штаб.

Председник федерације је оптужен за још један, нимало наиван потез. У саопштењу прес-центра Врховног совјета, каже се да је руски лидер имао тајни састанак с козачким атаманима који ће, како се тврди, у Москву на дан референдума послати неколико група од по 500 до 600 наоружаних козача да се нађу „при руци“ председнику Федерације. Осим тога, председник је — каже се у тој информацији — у дослуху са „авантуристима“ из његове околине који окупљају бандите, хулигане и терористе, такође „злу не требало“.

Шеф руске државе лично је демантовао такве тврдње као најобичније лажи и измишљотине. То исто учинила је и његова служба за информисање, саопштавајући да се ради о злонамјерној провокацији, срачунатој да се председнику нанесе штета и окрњи углед уочи референдума.

Председник Јељцин, међутим, не пориче да ће учинити „нешто одлучно“ чим прође референдум и под претпоставком да му грађани укажу повјерење. Међутим, то — како се изразио — неће бити сила. Наговјестио је да не припрема завођење председничке управе већ нови устав који предвиђа завођење такве управе у случају потребе. Русија би, према том приједлогу, требало да буде држава са јаким председником влашћу и дводомним парламентом, који не би имао председник. Њих би имали само скупштински домови. Председнику Федерације до те мјере се смучио садашњи председник Врховног совјета Руслан Хазбулатов да више

ниједног човјека не би могао да подноси на том мјесту — кажу Јељцинови противници.

Поједини руски политичари, међутим, тврде да ће се референдум, и све око референдума, одвијати по оној народној: „Тресла се гора, родио се миш“. Јер, кажу они, тешко да ће референдум било шта измијенити. Чак и да бирачи откажу повјерење председнику Јељцину, он би остао на том положају до наредних председничких избора. Затим, ако одлука о привременом председничком и парламентарним изборима и буде донесена, поставља се питање — када ће се они одржати, по ком закону и према каквим критеријумима.

Коментатори у Москви кажу да се Борис Николајевић никад није одликовао неком нарочитом послушношћу. Лако се може догодити, кажу исти извори, да се он неће сагласити с резултатима референдума ако не буду по његовој вољи, тим прије што се одржавају по „туђим“ жељама и правилима.

Многе варијанте су у оптицају уочи „судњег дана“. Поједини посматрачи кажу да би, у ствари, све стране на референдуму могле бити поражене. Хоће ли то бити тако, знаће се вјероватно већ 26. априла.

Ђорђе МИЛОШЕВИЋ

ПАРИЗ О ХРВАТСКО—
МУСЛИМАНСКИМ
СУКОБИМА У БОСНИ

ТЕШКО КОНТРОЛИСАТИ СУКОБЕ

• Нема ни најмање сумње да хрватска армија материјално помаже „браћу“ у Босни, истиче лист, уз констатацију да је Херцег-Босна регија у којој су „хрватски националисти увијек били врло радикални“ и не крију намјеру да се „прикључе мајци Хрватској“

ПАРИЗ, 23. априла (Танјуг) — Вишедневне борбе Хрвата и муслимана „подсјетиле су на чињеницу“ да се рат у Босни не може свести на српско-муслимански сукоб, јер босански Хрвати, подржани од Загреба, такође играју важну улогу — пише данас париски „Либерасион“.

Пошто констатује да су хрватско-муслимански сукоби у централној Босни, гдје је само у једној недељи било више од 200 мртвих, компликовали настојања да се босански сукоб ријешити мирним путем, тај париски дневник нуди врло карактеристично објашњење зашто су Хрвати објеручке прихватили план Венса и Овена. Прије свега, тим планом су им додјелене готово све територије које су захтијевали као „историјски“ или „етнички“, хрватске, почевши од Мостара, који су прогласили пријестоницом Херцег-Босне. Након тога, значајно ослабила централну власт, Хрвати је задовољили и уставни пакет, којим се више не признаје власт у Сарајеву на територији Херцег-Босне. И на крају, три хрватска „кантона“ директно су наслонена на хрватску, што им омогућава да рачунају и на њихово припајање матици.

„Све док се чинило да план Венса и Овена има шансе да буде примјењен Хрвати нису мрдали — истиче „Либерасион“. Чим је план доведен у питање, због непомирљивости Срба и „драме у Сребреници“, хрватска армија у Босни одлучила је да силом обезбиједи поштовање граница будућих регија“.

Нема ни најмање сумње да хрватска армија „материјално помаже „браћу“ у Босни, истиче лист, уз констатацију да је Херцег-Босна регија у којој су „хрватски националисти увијек били врло радикални“ и не крију намјеру да се „прикључе мајци-Хрватској“. У Херцег-Босни је у употреби хрватски новац, вије се хрватска застава, регистарске таблице на аутомобилима су хрватске, а и војне униформе. Граница са Хрватском је отворена како би се становништво могло снабдијевати.

Чичак тврди да „Туђман има фикс-идеју да успостави хрватске бановине какве су постојале прије рата“, односно, како тумачи „Либерасион“, неку врсту аутономних кнежевина створених 1939. године, које укључују и добар дио Босне.

Наводећи на крају изјаву команданта УНПРОФОР-а за Босну генерала Мориона да „није оптимиста“ када је опрестанку муслиманских и хрватских сукоба ријеч, „Либерасион“ оцењује да мржња и злочини „почињени последњих дана, узвеш постојеће неповјерење двију заједница, ризикује да непријатељства између муслимана и Хрвата прерасту у „сукоб који је тешко контролисати“.

„ГЛАС СРПСКИ“, БАЊА ЛУКА, УЛ. СКЕНДЕРА КУЛЕНОВИЋА 93
ОСНИВАЧ ЛИСТА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Главни и одговорни уредник Зорка ШАМАРА
Уређује РЕДАКЦИЈСКИ КОЛЕГИЈУМ

Први број „Гласа“ изашао је као орган НОП-а за Босанску крајину у Жупици крај Дрвара 31. јула 1943. године. Од 8. фебруара 1983. године „Глас“ излази као дневни лист.
Од 15. септембра 1992. године излази као дневни лист Републике Српске. Мјесечно претплата за нашу земљу 135.000 динара. За иностранство двоструко.

Редакција - телефони: главни и одговорни уредник 12-032, деск 12-078, 12-084, дактилографи 12-004, телефакс 12-032.
Огласно у Улици краља Алфонса XIII бр. 1. Телефон и телефакс 11-948. Шеф пословнице економске пропаганде 11-954.
Телекс 45-208 УУ „Глас“. Рукописи се не враћају.

Телефони Јавног новинско-издавачког и грађичког предузећа „Глас“ централа (078) 12-386, 12-390, 12-394 и 12-414, директор предузећа 11-659, 12-263 и 12-264.
Телефакс 12-263.
Дневне уплате жиро-рачун број 10500-601-12456, код СДК Бања Лука.
Уплате на девизни рачун број 10500-620-

71000-522, код Бањалучке банке ДД Бања Лука
КОПИЈУ УПЛАТИТИ ЗА ПРЕПЛАТУ ПОСЛАТИ НА ОГЛАСНО

На основу тарифе пореза на промет, тарифни број 8, тачка 1, под 13, на дневне новине „Глас српски“ порез на промет плаћа се постојећим од 3% („Срп. гласник Републике Српске“ бр. 15/92).

Издаје и штампа ЈНИГП „Глас“
директор Јосиф Д. РАКИЋ

НОВИ ГРАД: 28. СЈЕДНИЦА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ОСУДА РЕЗОЛУЦИЈЕ 820

● На данашњој сједници Скупштине усвојен нацрт одлуке о заједничкој сједници парламената Републике Српске и Републике Српске Крајине, а за Пословник заједнице скупштине речено да је привременог карактера и да се релевантне одлуке треба да доносе простом већином гласова свих посланика ● Међународна заједница и даље ће вршити свакојаке врсте санкција и притисака на српску страну, чак и ако се прихвати Венс—Овенов пројекат онакав какав се силом натура— рекао је др Радован Караџић

НОВИ ГРАД, 23. април — Послије усвајања нацрта одлуке о сутрашњој заједничкој сједници парламената двију република, посланици су разматрали и приједлог пословника Заједнице скупштине Републике Српске и Републике Српске Крајине. Предсједник Скупштине Републике Српске мр Момчило Крајишник је рекао да је предметни пословник тек привременог карактера, и с тим у вези предлаже да се релевантне одлуке доносе простом већином гласова свих посланика, а заједничку скупштину сачињаваће 164 посланика.

Потом је прочитан и нови текст свечане заклетве, коју ће убудуће полагати посланици заједничке скупштине, а која је дјеломично поларизовала парламент. Наиме, министар вјера у Влади Републике Српске, Драган Давидовић предочио је посланицима да ће се убудуће свечана заклетва полагати, наравно у Скупштини, али уз присуство епископа, те уз свијећу и крст, с руком на Јеванђељу, односно са скупљена три прста десне руке дигнуте у висини очију.

Мала дилема је настала око тога да ли сви који полагају заклетву могу бити подрвгнати овом церемонијалу заклетве, с обзиром на то да има и теиста и атеиста. Дакле, примједбе су биле на иконографију, односно церемонијалу заклетве, јер обављање овог церемонијала, како је рекао Саво Кнежевић, посланик из Теслића, као и многи други посланици, подразумевају вјерујуће. Мини-

стар вјера Драган Давидовић и предсједник Скупштине Момчило Крајишник неколико пута су потом појашњавали да церемонијал заклетве има и своју свјетовну димензију, и да се мора имати у виду да Република Српска поштује сва права њених лојалних грађана, па тако и она права у домену религиозног осјећања.

Министар вјера је при томе појаснио да су односи између Цркве и Републике Српске, грађани на принципу координације, а не никако на основу субординације, и да се у том смислу његово министарство угледало на Републику Грчку.

Уводно слово поводом дефинисања коначног става према најновијој Резолуцији 820, против Савезне Репу-

Са сједнице Скупштине Републике Српске у Новом Граду

Снимио: Растко Остојић

Предсједник Караџић је подвукао да 90% српског народа на тлу бивше Југославије стоји иза борбе Срба из бивше БиХ.

Потом је предсједник Републике Српске др Радован Караџић предочио приједлог одлуке којом се у суштини одржава Венс—Овенов мировни план, у смислу даљих

лизу политичке и војно-економске ситуације на терену у РС. За то је предложила да би било добро да се, ако се већ мора бирати између два зла — прихватање или не прихватање Венс—Овеновог мировног плана — на основу аргумената заузме с тим у вези дефинитиван став. Према Плавшићевој, неприхватање Венс—Овеновог мировног плана подразумева афирмацију Републике Српске и њених легалних државних органа (посебно опстанак посавског коридора), као и јасно наставак даљих санкција према Југославији и српском народу. Прихватање Венс—Овеновог плана, значи, не само дезинтеграцију РС и њених органа власти, већ наравно наставак економских и других врста санкција.

Министар спољних послова РС Алекса Буха изнио је текст Меморандума којим се изражава протест међународној заједници и свим осталим релевантним међународним институцијама, због досадашњих неправди учињених српском народу на тлу бивше Југославије. У свема исцрпној анализи Буха је презентовао генезу сецесионистичке кризе у бившој БиХ, ланац притисака и пријетњи против српског народа, и посебно је подвукао чињеницу да су потони међународни преговарачи о бившој Југославији дерогирали премисе лондонске конференције о бившој Југославији, којима је било уважавано право народа на сувереност као и његово право на самоопредјељење.

Касније преговарачи су напустили ове принципе, и то се брутално изразило на примјеру Венс—Овенових мапа,

које су урађене на штету Срба, као што је познато. Предсједник Скупштине мр Момчило Крајишник предлаже је стога, а на основу претходних дискусија, да се коначан став о резолуцији Савјета безбједности 820, затим о приједлогу Биљане

МЕЂУНАРОДНА ЗАЈЕДНИЦА НЕ ПОСТОЈИ

Предсједник РС др Радован Караџић: Међународна заједница више не постоји. Постоје само Америка и Њемачка у Европи, којој су се подредили многе земље, изузимајући овдје Енглеску. Најкарактеристичнији примјер тог подређења је Француска, на основу чијег је лажног извјештаја њеног министарства спољних послова о наводном уласку српских снага у Сребреницу — и изгласана најновија резолуција 820 у Савјету безбједности, а против Србије, односно СР Југославије

Плавшић и посебно тексту Меморандума, који је прочитао министар спољних послова Алекса Буха, евентуално донесе на затвореној сједници републичког парламента, која ће бити одржана у поподневним часовима. Војну и економску анализу ситуације у РС на тој ће сједници предочити командант Војске Републике Српске генерал-потпуковник Ратко Младић и предсједник Владе Републике Српске др Владимир Лукић.

Анђелко АНУШИЋ и Радмило ШИПОВАЦ

СВЕЧАНА ЗАКЛЕТВА

На данашњој сједници републичког парламента усвојен је и нови текст заклетве која ће се полагати у Републици Српској, односно Републици Српској Крајини, кад је ријеч о постављању нових посланика, као и овим другим приликама, када се буде вршило постављање функције државне власти.

Текст свечане заклетве гласи: „Заклињем се Богом свемогућим да ћу своје народу у Републици Српској Крајини и Републици Српској одан бити, дужности савјесно и на вријеме извршавати, државне тајне чувати, интересе Републике бранити и заступати, правде, Јеванђеља и Устава часно се држати. Тако ми Бог помогао!“

блике Југославије, поднио је предсједник РС др Радован Караџић, за коју је рекао да ће међународна заједница и даље вршити свакојаке врсте санкција и притисака на српску страну чак и ако прихвати Венс—Овенов пројекат онакав какав се силом натура. По Караџићевим ријечима међународна заједница се жури да бившу Југославију, односно Србе, дефинитивно раздоби и понизи, прије него буде успостављено достојанство руског народа.

Др Караџић је изразио посебну захвалност Србима широм свијета који су подржали борбу Срба из бивше БиХ, а посебно изразе захвалности испоручио је народу у Србији и Црној Гори и њиховим руководством.

преговарања, а до коначног праведног рјешења српског националног питања. Њиме се подржава и најновије потписано примирје, и што је најважније истаћи, осуђује се резолуција 820 Савјета безбједности УН. Караџић је затражио да се посматрачи мировних снага УНПРОФОР-а ставе дуж линије фронта сукобљених страна у бившој БиХ. У свом данашњем обраћању посланицима др Караџић је посебно истакао да не треба чинити ништа што би деградирало Венс—Овенов мировни план.

Послије Караџићевог иступа за ријеч се прва јавила др Биљана Плавшић, потпредсједница РС, која је рекла да Караџићев приједлог одлуке подразумева укупну ана-

ВЛАДА У АТИНИ О БОСАНСКОМ РАТУ

ПРОТИВ ВОЈНЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

● Турски авиони повриједили ваздушни простор Грчке шест пута ● Траже се политичка рјешења за македонску крзну ● Мицотакис путује у Њујорк

АТИНА, 23. априла (Танјуг) — Према саопштењу грчке владе, само јуче било је шест прекршаја ваздушног простора приликом прелијетања турских авиона ка базама НАТО-а, гдје одлазе да би се укључили у операцију контроле неба над Босном.

Како је изјавио министар у грчкој влади Андreas Андријанопулос, ријеч је о повредама „уобичајене врсте“ али представљају „провокацију са турске стране и не доприносе побољшању (грчко-турских) билатералних односа“.

Мада и сама учествује у поморској блокади Јадрана са једним својим разарачем као и у извиђачким летовима НАТО-а, Грчка се про-

тив учешћу балканских земаља у војним акцијама запада у Босни. Зато је влада у Атини одбила да Турској одобри краћу руту за прелет њених авиона преко своје територије до Италије.

Турска је у Италију упутила 18 борбених авиона типа „Ф-16“ и 18 транспортера „Ц-130“ и „Ц-160“ са наоружањем и више од двије стотине чланова посаде.

Са копредсједником Женевске конференције лордом Овеном синоћ су у Атини и о томе разговарали премијер Костантин Мицотакис и шеф дипломатије Михалис Папаконстантинос. Основна тема била је брзо рјешавање македонског питања што је, како се вјерује, било

повезано са плановима за окончање рата у Босни.

Премијер Мицотакис путује крајем следеће недеље у Њујорку на другу рунду разговора о рјешавању македонског питања, али се тамо неће директно сresti са званичницима из Скопља, саопштено је данас.

У Атини се вјерује да је спор између Атине и Скопља у коначној фази да би могао бити ријешен до првог маја.

Опозициони лист „Та неа“ тврди да журба Запада да затвори „досје Скопље“ значи крајње неповољна рјешења за Грчку. Лист наводи да је влада у Атини под притиском лорда Овена и да за рјешавање спора преостају само детаљи. Према писању листа „Та неа“, Македонија ће промијенити назив у Нова Македонија, двије стране ће склопити споразум о неповредности граница и Македонија ће у складу с тим промијенити Устав.

САВЈЕТ БЕЗБЈЕДНОСТИ ОСУДА НАПАДА НА „ПЛАВЕ ШЉЕМОВЕ“

ЊУЈОРК, 23. априла (Танјуг) — Савјет безбједности осудио је вечерас нападе у којима су животи изгубили чешки и украјински војник на тлу некадашње Југославије и бугарски војник на тлу Камбоџе.

У саопштењу тим поводом каже се да је чешки војник изгубио живот 22. априла кад је јужни сектор подручја под заштитом Уједињених нација засут артиљеријском пљавом. Не каже се чије су оружане снаге пуцале у том дијелу Крајине.

Саопштењем се подсјећа да је украјински војник погинуо у Сарајеву 16. априла погођен шрапнелом топовске гранате. Тим погубијам се број жртава у редовима „плавих шљемова“ на тлу некадашње Југославије попео на 39.

Уз осуду, поновљен је захтјев да се обуставе напади на особље и изражено саучешће породицама погинулих војника и владама њихових земаља.

ПРЕГОВОРИ ВОЈСКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ПРЕДСТАВНИКА КАНАДСКОГ БАТАЉОНА

ДЕМИЛИТАРИЗАЦИЈА СРЕБРЕНИЦЕ ТЕК ПРЕДСТОЈИ

• Канадском пуковнику Томасу Гебурту српска страна је предала географску војну карту са прецизно назначеним распоредом муслиманских оружаних формација на подручју Сребренице, бројем људи и врстама наоружања којим располажу, што је оцијенио као значајан допринос остваривању споразума о демилитаризацији подручја Сребренице

БРАТУНАЦ, 23. априла (Танјуг) — Током преговора, који су данас вођени у Братунцу између официра Војске Републике Српске (ВРС) и представника канадске јединице у саставу мировних снага УН, која борави у Сребреници, потврђено је да демилитаризација није обављена ни у самом градићу, а поготово не на читавом том подручју.

Српска страна је Канађанима предочила да је све своје обавезе из споразума о демилитаризацији испунила у потпуности и у предвиђеним роковима — за разлику од муслимана и Унпрофора.

Поновљена је чињеница да су муслимани Унпрофору до сада предали само симболичну количину пјешадијског, махом застарјелог, неисправног и трофејног наоружања.

Канадском пуковнику Томасу Ге-

бурту српска страна је предала географску војну карту са прецизно назначеним распоредом муслиманских оружаних формација на подручју Сребренице, бројем људи и врстама наоружања којим располажу, што је он оцијенио као значајан допринос остваривању споразума о демилитаризацији подручја Сребренице.

Представник Унпрофора је добио и детаљан списак с прегледом врста и количинам оружја и оруђа којим муслимани располажу у самој Сребреници, из чега се јасно види да је демилитаризација још на самом почетку.

Ради се о 10.000 пушака, 324 противавионских и пушкомитраљеза различитих калибара, 180 минобацача, 18 противавионских топова, три тенка, три самоходке, четири оклопна транспортера, три „праге“...

Канадски пуковник је током данашњих разговора у Братунцу индирек-

тно потврдио да је демилитаризација чак и саме Сребренице, тек на почетку, али се, по његовој оцјени, примјерје засад поштује.

Командант канадске јединице је пренио српској страни да му је задатак да демилитаризује најприје само Сребреницу, затим и читаво то подручје и успостављање мира. Додао је да му је жеља да се то што прије оствари, а то је и став српске стране.

Међутим, представници ВРС су од Канађана тражили да неизоставно зауставе провокације муслимана, као и да спријече њихово приближавање српским положајима. Представници Унпрофора су упозорени да српска страна неће пуцати на Сребреницу, али да ће ако припадници муслиманских оружаних формација наставе провокацијама, са српске стране услједити одговарајуће реаговање, о чему ће неизоставно на вријеме бити обавјештен Унпрофор.

Српска страна у Братунцу успоставила је ради што ефикаснијих договора с представницима УНПРОФОР-а свакодневни контакт који се за сада успјешно одржава.

У ГРАЧАНИЦУ СТИГЛО ДВИЈЕ ХИЉАДЕ СРЕБРЕНИЧАНА

ВОЈНИЦИ ОДМАХ У АКЦИЈИ

ДОБОЈ, 23. априла (Танјуг) — Како јавља локални муслимански Радио—Грачаница, из Сребренице је у овај градић стигло око 2.000 муслимана.

У Грачаницу треба ускоро из Сребренице да дође још 2.000 муслимана. Међу онима који су већ стигли, очито има и војника, јер је примијењено да са доласком ових муслимана борбена дејства из правца Грачанице су интензивирани на источним одбрамбеним линијама Добоја.

КОЊИЦ:

ИЗБЈЕГЛО 150 СРБА

БОРЦИ код КОЊИЦА, 23. априла (Танјуг) — У село Бијела код Коњица ноћас је стигла нова група од 150 цивила српске националности.

Муслиманска војска потпомогнута страним плаћеницима, како тврде избјеглице, наставља да пали српска и хрватска села и убија цивилно становништво у коњичкој општини.

На слободну српску територију у посљедња три дана стигло је више од 300 цивила из Коњица захваљујући успјешној сарадњи Друге лаке пјешадијске бригаде Херцеговачког корпуса и јединица Хрватског вијећа одбране (ХВО).

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У ПОСЈЕТИ БАЊАЛУЧКОЈ ПИВАРИ

ВЛАДА И ПРИВРЕДНИЦИ ЗАЈЕДНО

БАЊА ЛУКА, 23. априла — Влада Републике Српске са предсједником Владимиром Лукићем на челу посјетила је Бањалучку пивару. Састанку с руководиоцима једног од најуспјешнијих радних колектива Републике Српске присуствовали су и бројни директори бањалучких радних организација.

Скуп у Бањалучкој пивари био је прилика да гости нешто више дознају о дјеловању укупне привреде на крајишком подручју, а посебно о раду и неким проблемима домаћина.

Бањалучка пивара је од почетка рата на подручјима бивше Босне и Херцеговине изгубила материјалних добара, амбалажу, представништва, дисконте... у вриједности од најмање 20 милиона ДМ — истакао је Душан Лајић, директор Пиваре. — Но и поред свега ми смо успјели да стабилизујемо колектив, нормално да наставимо да радимо и производимо и у овако тешка времена остварујемо позитивне пословне ефекте. На другој страни дознајемо да се имовина бивше Сарајевске пиваре крчи широм Републике Српске, али и Срби-

Са састанка у Бањалучкој пивари

је. Предлажемо, стога, да нам се дозволи да као једина пивара у Републици Српској, нека од постројења дислоцирамо у Бању Луку. Ту, такође, мислимо и на припадајућу сладару у Рогатици.

Директор Лајић је споменуо и проблем недостатка електричне енергије, а као рјешење за Пивару предложио активирање захтјева за добијање напуштене мини-хидроелектране у Делибашином селу. Пивара би уз помоћ осталих југословенских пивара сама финансирала санацију овог објекта.

Министра и предсједника Владе с привредним потенцијалом Крајине упознао је Свето Мудреновић, први човјек Привредне коморе Бања Лука, истакавши да сада привреда на овом подручју дјелује са 25 одсто капацитета и да је ту поноволмитирајући фактор управо електрична енергија.

Господин Лукић је упознавши се са укупним привредним стањем и захтјевима Пиваре обећао да ће Влада учинити све да их испуни, поготово знајући да су они и више него оправдани.

М. ЈОКСИМОВИЋ

У СУБОТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ

СКУПШТИНА КОЛА СРПСКИХ СЕСТАРА

БАЊА ЛУКА, 23. априла — У вијешници бањолучког Дома културе сутра (субота) ће се у 17 часова одржати друга годишња скупштина српске хуманитарне организације Коло српских сестара.

Скупштини ће претходити палење свијећа у помен свим жртвама рата, на црквисту негдашњег храма Свете Тројице у 16 часова.

Љ.П.

СИНДИКАТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КРАЈИНЕ УПУТИЛИ

ПРОТЕСТ ПРОТИВ НЕПРАВДЕ

БАЊА ЛУКА, 23. априла — Синдикати Републике Српске и Републике Српске Крајине упутили су протест и упозорење Бутросу Галију, генералном секретару Уједињених нација, Билу Клинтону, предсједнику САД, Борису Јељцину, предсједнику Русије и међународној јавности. У протестном писму се између осталог каже:

...Најновија Резолуција Савјета безбједности доводи ове двије државе и радништво у њима у потпуно зависан положај од Хрватске и бивше Босне и Херцеговине, што радници ни у ком случају не прихватају. Такође, најодлучније протестујемо против

најновијих мјера Савјета безбједности, којима се појачавају до сада неправедно уведене санкције против Савјетне Републике Југославије, те дижемо глас против контроле ваздушног простора Републике Српске...

Захтијевамо од вас објективан приступ и равноправан третман свих страна у сукобу, прекид пријетњама силом, стављање мораторија на примјену најновијих резолуција Савјета безбједности и поштовање природног права народа на самоопредјеленење", речено је у писму.

Р. Шк.

ХЕРЦЕГОВИНА

БОРБЕ УЗ МЕЋУСОБНА ОПТУЖИВАЊА

БИЛЕГА, 23. априла (Танјуг) — Осми дан сукоба између припадника Хрватског вијећа одбране и сљедбеника Алије Изетбеговића у долини Неретве протиче у знаку несмањених борби и међусобног оптуживања.

Како јавља муслимански радио, сукоби су ноћас и данас били најжешћи на подручју Јабланице и Коњица. Тврди се да припадници Хрватског вијећа одбране хеликоптерима надлијећу и митраљирају Јабланицу, коју контролишу муслиманске јединице. У околини та два града забилежени су, како се тврди, и пјешадијски напади.

Муслимански Радио-Сарајево јавља да је у предјелу Прозора пристигла специјална бригада регуларне Војске Хрватске с циљем предузимања напада на положаје такозване Армије Босне и Херцеговине.

Такође се тврди да је синоћ на возила УНПРОФОР-а код хидроцентрале Јабланица отворена ватра. За то се оптужују снаге Хрватског вијећа одбране.

ОБИЉЕЖАВАЊЕ 48-ГОДИШЊИЦЕ ПРОБОЈА ЗАТОЧЕНИКА ИЗ УСТАШКОГ ЛОГОРА ЈАСЕНОВАЦ

НАЈВЈЕРОДОСТОЈНИЈИ АПЕЛ ИСТИНЕ

• Овогодишња комеморација поводом пробоја заточеника из усташког логора Јасеновац има још теже и одговорније значење јер је упозоравајућа истина о несрећама српског народа • Апел бивших логораша обилићу ће свијет

БАЊА ЛУКА, 23. априла - Бањолучка секција дјеце-бивших логораша, у недељу, 25. априла, придружиће се комеморативном скупу поводом 48-годишњице пробоја заточеника из усташког логора Јасеновац, који ове године организује одбор Сабора српске солидарности из Козарске Дубице.

На јучерашњем састанку одбора секције дјеце-бивших логораша речено је да овогодишња комеморација има још теже и одговорније значење, јер у времену поновног страдања српске дјеце и погрома српског народа подсећање на стравичне злочине из другог свјетског рата је упозоравајућа истина о несрећама српског народа чија је историја пуна крвавих ожиљака.

Само из козарског збјега страдало је у јасеновацким логорима 11.194 српске дјеце до 14 година, због чега секција дјеце логораша ускоро покрене иницијативу, односно приједлог Министарству просвете Владе Републике Српске да се у школским уџбеницима нађу и ови подаци, односно истина о геноциду над српским народом, који је деценијама прећуткиван, па и фалсификован.

циду над српским народом, који је деценијама прећуткиван, па и фалсификован.

- Подсећамо, број жртава „највећег српског града под земљом“ константно је смањиван до завршетка другог свјетског рата, да би то кулминирало изјавама хрватског председника Фрање Туђмана да је у Јасеновцу страдало „само“ 40.000 Срба, Јевреја и Рома. Материјални докази, међутим, говоре да је у овом логору страдало од 700.000 до 1.100.000 људи, подсећају бањолучки логораша.

сима, фотографијама, које би кустосима музеја омогућила поставку овако замишљеног павиљона.

Апел дјеце-бивших логораша за престанак рата и дивљаштва усташких и муџахединских хорди над невиним српском дјецом биће упућен и међународној јавности и посредством сателитске телевизије.

Наиме, у разговору са надлежним Бањолучке телевизије договорено је снимање специјалне емисије која ће бити емитована за свијет.

Прве дионице емисије већ су снимљене у разговору с Милошем Батајићем, Надом Јелисавца и Радмилом Бијелић логорашима Јасеновца.

ПОЛАЗАК У 11 ЧАСОВА

Ваздухопловни завод „Космос“ из Бање Луке обезбедио је секцији дјеце-бивших логораша мини-аутобус који пут Јасеновац креће у недељу у 11 часова, испред зграде бившег Синдиката.

Са члановима секције путоваће и госпођа Галина Марјановић, члан комисије за ширење истине о Србима при хуманитарном друштву „Добротвор“.

Поред приједлога Министарству просвете, секција ће се обратити иницијативом за формирање посебног павиљона о геноциду при Музеју Босанске крајине.

Бањолучка секција, наиме, располаже богатим материјалима - документима, записима, фотографијама, које би кустосима музеја омогућила поставку овако замишљеног павиљона.

односно са Милевој Јојић и Станком Вишњић из логора Јастребарско, односно Сисак.

Финални кадрови биће снимљени у недељу, 25. априла, на стратиштима Јасеновца и Доње Градине.

Љ.П.

У СУБОТУ У ГРАДИШЦИ И СТАРОЈ ГРАДИШЦИ

ОБИЉЕЖИЋЕ ДАН ОСЛОБОЂЕЊА

ГРАДИШКА, 23. априла - У суботу 24. априла, скромно ће се обиљежити Дан ослобођења Градишке и Старе Градишке од усташких и њемачких фашиста, који су ова два мјеста били од априла 1941 до краја априла 1945. године. Сутра ће се поводом тога дана положити вијенци и цивијеће на споменик борцима и жртвама фашистичког терора у спомен-парку у Градишци, из чије је општине у другом свјетском рату животе изгубило око девет хиљада људи и жена и више од 4.400 дјеце. Од укупног броја погинулих са подручја градишке општине више од 98 одсто било је српске националности.

Представници Градишке и Старе Градишке заједно ће положити вијенце и на споменик жртвама фашистичког терора у Старој Градишци, у којој је у усташком логору у другом свјетском рату на зајерски начин убијено око деведесет хиљада Срба и више хиљада Рома и људи других националности, који нису прихватили зајерства усташа према српском народу.

Г.Ш.

У ЛАКТАШИМА ОВИХ ДАНА

НАПУШТЕНЕ ФИРМЕ У ПОГОНУ

• Због потребе покривања трошкова рјешавања социјалних случајева и превоза средњошколца и студената, власницима приватних локала и трговина биће „одрезана“ новчана давања од по 20 до 120 ДМ мјесечно • Напуштене приватне фирме и оне које су само фиктивно пријављене да раде биће изнајмљене онима који буду жељели да производе и дјелују у данашњим условима

ЛАКТАШИ 22. априла - Нешто прије истека „мораторијума“ на точење алкохола у угоститељским објектима и приватним трговинама у општини Лакташи, Извршни одбор СО је донио одлуку да се настави са нормалним радом. За разлику од осталих крајинских комуна у Лакташима угоститељски објекти уопште нису били затварани - једино је било забрањено точење алкохолних пића.

Непосредно прије доношења одлуке о наставку рада по старом систему позвала смо на састанак све власнике локала и трговина и предочили им обавезу да због немогућности нормалног попуњавања општинских буџета, морамо да идемо на посебно плаћање паушала, намјенски за рјешавање социјалних проблема и превоза ђака и студената - каже Борко Ковачевић, председник Извршног одбора Скупштине општине Лакташи. Протијерали смо да можемо ићи на релативно ниска давања од 20 до 120 ДМ, мјесечно. Свијесни смо да приватне фирме шверцом или неким посебним каналима могу да дођу до разне робе, да их дистрибуирају без контроле и зато је боље да нормална давања „одрежемо“ на овај начин. Овога су, сигурни смо, свијесни и сви поменути приватници.

Занимљиво је истаћи да је на Извршном одбору донесена одлука да се све евентуалне жалбе по овом питању у принципу прихвате и позитивно ријеше, али ће у том случају услједити више него деветнаест инспекцијских контрола.

- Није нам намјера да приватници престану да ра-

де-наставља Ковачевић. Ако звеста буду сматрала да су овим давањима оштећени, општина ће их чак и помоћи. Општинске службе се евидентирале око 70 угоститељских локала и пересетак трговина. План је да из ових извора обезбидимо мјесечно по 10.000 ДМ, што ће бити довољно за рјешавање социјалних проблема и статуса наших средњошколца и студената.

Треба истаћи да је општински буџет више него танак. Разлози су добро познати: рад свих предузећа су највише 10 одсто капацитета, недостатак радника, али и чињеница да се по основу пољопривредне дјелатности до данас није „разрезао“ ни један, једини динар. По питање разреза пореза за пољопривреду биће ускоро разматрано на сједници Скупштине, не због попуњавања буџета већ због проблема покривања трошкова у лакташком здравству.

Послови око пројективне сјетве су у пуном јеку. На иницијативу општинских органа, а уз материјалну помоћ десетак најјачих приватника, за борбе и њихове породице обезбијеђено је бесплатно 300 тона вјештачког ђубрива и 30 тона сјеменског кукуруза. Регресирани су и нафта за пројективне радове, тачније из њене цијене је „набијен“ комплетан порез, тако да се она сада на бензинским пумпама у комуни може добити за једну ДМ по литру. Наравно, само уз предочење одговарајућих потврда катастрофа о посједовању обрадивог земљишта.

- Донијели смо одлуку да све напуштене, углавном приватне фирме, ставимо у функцију то кроз систем изнајмљивања - каже Ковачевић. - Ово, прије свега због потребе да се што више ради и производи, али и зато да се заштити бројни објекти од пропадања. Евидентирали смо велики број погона, који сада „зарље“ празни. Само у Трну их је огроман број, као што су: „Домент“, „Лесина“, „Перутини“, „Металикомерц“... По овом питању већ дјелује специјално формирана комисија, које у разматрању узима и оне фирме које су само фиктивно пријављене, а у суштини нити раде, нити производе.

М.Ј.

СУКОБИ ХРВАТА И МУСЛИМАНА У СРЕДЊОЈ БОСНИ

НАПАД МУСЛИМАНА НА КОЊИЦ

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) - Муслиманске оружане формације, „појачане муџахединима“ и муслиманским јединицама из Сарајева кренуле су јуче послје подне у општи напад на Коњиц, јавља синоћ Хрватски радио.

„Под најездом муслиманских хорди хрватско становништво из Коњица потражило је спас у околним брдима“ - тврди исти радио, додајући да је Главни стојер Хрватског вијећа одбране у Мостару саопштио да муслиманске снаге у Челебићу код Коњица држе заробљених око 300 Хрвата.

ПОГИНУЛО 85 ХРВАТА

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) - Хрватско вијеће одбране (ХВО) у Мостару саопштило је јуче да је на подручју средње Босне у сукобима јединица ХВО и муслиманске армије, за протеклих осам дана погинуло 85 Хрвата, а 110 је рањено - јав-

ља Хрватски радио.

Као почетак агресије муслиманских оружаных формација на јединице ХВО у средњој Босни, по Хрватском радију, узима се 13. април, када су муџахедини киднаповали четири војника ХВО у Новом Травнику.

ЖЕСТОКИ СУКОБИ У КИСЕЉАКУ

ПАЛЕ, 23. априла (Танјуг) - Кисељак је у потпуном окружењу муслиманских снага, јавио је данас послје подне репортер радија Републике Српске „Студио С“, извјештавајући с граничног подручја између илџанске општине и општине Кисељак.

Најистуренији хрватски положаји налазе се на мосту на ријеци Фојници, свега 1.200 метара од центра града у правцу муслиманских положаја према Високом, јавио је репортер „Студија С“.

Исти извор наводи да већ пуних 48 часова трају жестоке борбе и да обје стране имају на десетине мртвих.

У Зеници је проглашена општа мобилизација и из тог града се нове снаге војске лојалне Алији Изетбеговићу упућују на фронтове према Кисељку и Витезу.

Српски радио наводи да је у окружењу и Бусовача, гдје су јединице Хрватског вијећа одбране наредиле муслиманским снагама предају наоружања. Села око Бусоваче, која се нису одзвала овом позиву, савијена су са земљом.

Муслиманска страна одговорила је потпуним запосједањем и блокирањем комуникација које воде од Фојнице, прије свега према Јабланици.

ЦРНОКОШУЉАШИ ТЕРОРИШУ МУСЛИМАНЕ

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) - Поједине јединице Хрватског вијећа одбране (ХВО) обучене у црне кошуље и носећи усташка обиљежја, започеле су „новијен терор“ у Мостару над муслиманским становништвом, јавља синоћ муслимански Радио-Сарајево.

Живот муслимана у овом граду постао је неподношљив, јер им у станове, тврди исти радио, упућују усташе, тражећи оружје и дојући им ултимативан рок за иселљавање. Локали, трговачки и угоститељски објекти се уништавају, а њихови власници, муслимани, хапсе.

Исти извор прецизира да је у Чапљини ухапшено око 200 муслимана, чланова Странке демократске акције.

У току протекла 24 сата снајперисти ХВО, тврди муслимански Радио-Сарајево, убили су шест, а више грађана су ранили.

Према истом радију, кренуо је и „лов“ на мостарске новинаре муслиманске националности. Један је приведен и тешко претучен, а на други је отворена ватра из снајпера, али је само оштећен његов аутомобил.

ОШТЕЋЕНО РАЗВОДНО ПОСТРОЈЕЊЕ ХЕ „ЈАБЛАНИЦА“

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) - „У оргијању ХВО топника“ оштећено је разводно постројење хидроелектране „Јабланица“, прекинути су далеководи према Сарајеву - јавио је синоћ муслимански Радио-Сарајево.

долази до честих кавара и прекида у преносу енергије ка Далмацији и Босни“ - прецизира исти радио.

„Топници ХВО оштетили су и 35“ - киловолтни далековод на релацији Јабланица - Прозор. Причињена је велика штета, а поправке је немогуће извести због ратних дејстава“ - тврди муслимански Радио-Сарајево.

„И даље се наставља гранатирање 220“ - киловолтног разводног постројења због чега

НАШЛИ СЕДАМ УГЉЕНИСАНИХ ЛЕШЕВА

ВИТЕЗ, 23. априла - Британски војници у саставу УНПРОФОР-а у Витезу јуче су, како јавља Ројтер, у муслиманском селу Ахирли, гдје су вођене жестоке борбе између Хрвата и муслимана, открили седам угљенисаних лешева.

Мајор Мартин Вотерс, представник британских јединица, изјавио је да су лешеве пронађени у једној кући у потпуно опустошеном и разореном селу.

„По свему судећи, ријеч је о читавој једној породици“, нагласио је Вотерс. „Лешеве оца и једног дјетета нашли смо на спрату, а осталих чланова породице у подруму куће“.

Он је нагласио да је потпуно уништено 90 процената овог муслиманског села.

Ројтер додаје да су, упркос томе што су команданти муслиманских и хрватских снага постигли договор о прекиду ватре, борбе у овом подручју вођене и јуче током дана.

У хрватско-муслиманским сукобима који су избили прошле недеље досад је погинуло најмање 250 људи.

ПИСМО ПРИНЦА АЛЕКСАНДРА ПРЕДСЈЕДНИКУ САД

САВЕЗНИЦИ У ДВА РАТА

● „Зарад невиних жртава свих ратова, ма које народности надам се и уздам, господине Предсједниче, да нећете допустити да свечаност идућег четвртка буде затамњена актом неправде према мом народу“ истиче на крају писма предсједнику Клинтону принц Александар

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) - Принц Александар Карађорђевић обратио се америчком предсједнику Клинтону поводом вјести да ни један представник српског народа није позван на церемонију отварања Музеја холокауста у Вашингтону, саопштено је из причине канцеларије у Лондону.

Предсједника Клинтон принц Александар подсећа да су Сједињене Државе и Срби били поздани савезници у оба свјетска рата.

„Историјска чињеница о страдању стотине хиљада српских цивила и многих Јевреја и Цигана

на од геноцида у „Независној Држави Хрватској“, створеној под окриљем нациста, стоји независно од текућих политичких догађаја или дискредитованих покушаја појединих балканских политичара да изнова пишу историју и поричу трагичну прошлост“, каже се у писму.

САД би потврдиле своју досљедност принципима правде и правичности да су „сходно уједнавањима које су му пружали поједини функционери у Вашингтону да САД имају спор са властима у Београду, а не са српским народом, на отварање Музеја холокауста позвали једну од неополитичких, националних или вјерских институција српског народа, ако нису жељели да позову владине преставнике из Србије“, истиче принц Александар.

„Не може и не смије бити проглашења колективне кривице и спровођења колективног кажњавања читавог једног народа због перцепције о злочинима његових „вођа“, оцјењује принц. „Зарад невиних жртава свих ратова, ма које народности, надам се и уздам, господине Предсједниче, да нећете допустити да свечаност идућег четвртка буде затамњена актом неправде према мом народу“, истиче на крају писма предсједнику Клинтону принц Александар.

ГОВОР КЛИНТОНА НА ОТВАРАЊУ МУЗЕЈА ХОЛОКАУСТА ОСУДА НАЦИСТИЧКИХ ИДЕЈА

● Подсећајући на Јеврејске жртве Хитлеровог насиља, Клинтон је додао да „исте банде које су у вријеме Хитлера биле на сцени и данас постоје у свијету“. ● Присуство Фрање Туђмана изазвало бум негодовања у америчкој штампи и америчким јеврејским круговима

ВАШИНГТОН, 23. априла (Танјуг) — „Етничко чишћење“ у Југославији је најбруталнији израз опресије чији смо свједоци такође у Ираку, Ирану и у Јужној Африци — рекао је јуче амерички предсједник Клинтон на отварању Меморијалног музеја холокауста у Вашингтону. Подсећајући на Јеврејске жртве Хитлеровог насиља, Клинтон је додао да „исте банде које су у вријеме Хитлера биле на сцени и данас постоје у свијету“. „Погледајте лажове и разне пропагандисте међу нама, обријане главе, „либералне лобисте“ овдје код нас, Африканерски покрет отпора у Јужној Африци, Радикалну партију у Србији, руске црнокошуљаше“, рекао је Клинтон, говорећи пред неколико стотина званица, међу којима је, поред европских високих функционера, био и хрватски предсједник Фрање Туђман чије је присуство изазвало буру негодовања у америчкој штампи и овдашњим јеврејским круговима.

На јучерашњем редовном састанку са новинарима, представник Стејт Департамента Ричард Баучер упитан је зашто на једном оваквом скупу није било представника Србије. Баучер је одговорио да је критеријум за позив био да учесник свечаности буде из земље коју САД признају и да је демократски изабран, што — како је рекао Баучер — Србија не испуњава.

Новинари су представника Стејт департамента упитали какав је улога све установе била у упућивању позива Туђману и добили одговор да је Стејт Департамент само упутио функционерима Меморијалног музеја листу предсједника из бивше Југославије, који су демократски изабрани, и листу земаља које Вашингтон признаје.

У одговору на питање дали влада САД намјера-

ва да искористи присуство Туђмана и покрене питање „хрватских злочина“ у централној Босни, Баучер је одговорио да влада САД „оштро осуђује бруталности све што је везано за етничко чишћење“ и да је неколико пута позвала све стране да обуставе убијања. Нагласио је да су високи функционери Бијеле куће пренијели Туђману забринутост за развој догађаја и позвали га да интервенише. На питање да објасни како администрација гледа на везу између босанских Хрвата и Хрватске и да ли има паралеле са везом између босанских Срба и Србије, Баучер је одговорио: „Нисам сигуран да постоји паралела. Могуће је да немам довољно података да бих то упоредио, али сматрам да владе у Србији и Хрватској имају могућности да утичу на обустављање сукоба“. Баучер није могао да каже ни да ли Хрватска снабдијева босанске Хрвате оружјем, примијетивши само да ће то проверити.

Да ли ће САД ревидирати став о дипломатским односима са Хрватском у свјетлу последњих злочина у Босни, гласило је следеће питање Баучеру који је одговорио: „У протеклих шест извјештаја Стејт Департамента, ми смо објавили све што смо прикупили о ратним злочинима. Ставили смо на увид доказе о ратним злочинима свих страна у сукобу и претпостављам да ћемо прикупити податке и о овим злочинима који се сада дешавају. У сваком случају, на наше односе утицаће ток тамошњих догађаја“.

Баучер је јуче, такође, објавио да је Стејт Департамент писмено одговорио на питање предсједника Сенатског поткомитета за Европу сенатора Бајдена о томе да ли до сада усвојене резолуције Савјета безбједности дозвољавају употребу војне силе против босанских Срба. У одговору на питање Бајдена, који сада предводи кампању за ваздушне нападе на Србе у Босни, Стејт Департамент је одговорио, како наводи Баучер, да Резолуција 770 дозвољава употребу „свих средстава“, уколико буде спречавано достављање хуманитарне помоћи. Он је, међутим, прецизирао да то не значи бланко дозволу за употребу силе и подвукао да америчка администрација нема намјеру да делује унилатерално и ван УН, без претходних консултација са члановима Савјета безбједности.

УЧЕШЋЕ ТУРСКИХ Ф-16 АВИОНА ПОД УПИТНИКОМ ОДЛУЧУЈЕ НАТО

АНКАРА, 23. априла (Танјуг) - Турских 18 ловца-бомбардера Ф-16 можда неће ни учествовати у операцијама контроле босанског неба.

Кончан став о томе донијеле НАТО-команда којој је Турска препустила да о томе одлучи након што је и Француска упозорила да је турско војно учешће у босанском небу опасно и да може изазвати реакције српских снага према француским војницима - припадницима Уједињених нација.

То упозорење раније је истицала Грчка, али и лидер босанских Срба Радован Караџић.

Министар иностраних послова Турске Химет Четин потврдио је данашњем „Хуријету“ да је о томе разговарано и са француском делегацијом која је присуствовала сахрани предсједника Озала.

Коментатор листа каже да сада „постоје озбиљније препреке за турске авионе од грчког вета, а то је изненадни став Француске“.

Процјењује се да је ипак ситуација сада срећна тако што ће команда НАТО о томе одлучивати, иако Турска још неће повући своје авионе из Италије. Практично, како је договорено, Турска је ставила на располагање НАТО-у својих 18 Ф-16 ловца-бомбардера, а ствар је НАТО да ли ће донијети одлуку да и они учествују у контроли босанског неба.

ОВЕН О ГРЧКО МАКЕДОНСКИМ ОДНОСИМА ПРЕГОВОРИ У „ТЕХНИЧКОЈ ФАЗИ“

СКОПЈЕ, 23. априла (Танјуг) - Копредсједник Конференције о бившој Југославији Дјевид Овен изјавио је јуче у Скопљу да су преговори између Бивше Југословенске Републике Македоније и Грчке у погледу рјешавања спрских питања у „техничкој фази“.

Овен је после разговора са македонским предсједником Кирил Глигоровим изјавио новинарима да ће Македонија бити веома погођена најновијим мјерама Савјета Безбједности, посебно, како је рекао, због нерјешеног спора са Грчком на економском плану и са Европском економском заједницом. По мишљењу копредсједника Овена, неизвјесно је шта се може учинити на том плану.

Копредсједник Конференције о бившој Југославији је јуче по подне отпутовао у Атину.

ЦРНА ГОРА „СУДБИНСКО“ ЗАСЈЕДАЊЕ СКУПШТИНЕ

ПОДГОРИЦА, 23. априла (Танјуг) - На сјутрашњем, поподневном, засједању Скупштине Црне Горе требало би да се утврди, како се очекује, досад најпотпунији и најјаснији израз став у вези, не само са новим него и са „старим“ санкцијама међународне заједнице.

Тако очекивања појачава и то што ће експозе о скупштинској теми поднијети предсједник Републике Момир Булатовић, на чији је захтјев парламентарна сесија помјерена од сриједи за суботу, при чему је као главни разлог наведена данашња Овенова посјета Подгорици.

У Црној Гори се не крије увјерење да су санкције, које она трпи много теже, далеко неправедније за њу него за „остатак Југославије“. Стога је и „притисак“ да се учини све, па и да сама република нешто „самостално“ предузме како би санкције биле скинуте, овдје врло јак. Неке парламентарне партије тражиће да се, у контексту радикалних опција за неприхватања Венс-Овеновог плана, на њих „одговори“, како се наводи, „минимумом црногорских државних интереса“.

УКОЛИКО СЕ ПООШТРЕ САНКЦИЈЕ ПРЕМА
СР ЈУГОСЛАВИЈИ

ДЈЕЛОВАЊЕ ОПЕРАТИВНИ ШТАБОВИ

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) - Савезни премијер Др Радоје Контић изјавио је данас да се навиру зраци компромиса око Венс-Овеновог плана, али је за случај примјене најновије резолуције Савјета безбједности најавио директно управљање расположивим средствима према строго утврђеним приоритетима.

Контић је говорио на састанку са шефдетак привредника, окупљених у Палати Федерације на

Новом Београду, како би их обавијестио о припремама за могуће, како је рекао, „херметичко“ затварање СР Југославије.

У таквој ситуацији морали би у потпуности да се ослонимо на сопствене ресурсе, а према досадашњим сагледавањима, подвукао је Контић, потрошња би преко оперативних штабова морала да се усмјерава у области енергетике, али и пољопривреде, и неких других сектора.

СЛОВЕНИЈА

СВЕ МАЊЕ ДЕВИЗНЕ РЕЗЕРВЕ

● Главни узрок смањења девизних резерви Словеније јесу превисоки трошкови државе у настајању, знатан пад извоза и све теже привредне прилике

ЉУБЉАНА, 23. априла (Танјуг) - Девизне резерве Словеније смањиле су се у фебруару за скоро 35 милиона долара - саопштила је Банка Словеније у свом најновијем билтену.

Истовремено се краткорочни дуг иностранству повећао за 11,8 милиона долара. То је прво осјетно смањивање девизних резерви у Словенији после осамостаљивања, када је забљежен нагли раст државне девизне квоте, захваљујући првенствено откупу друштвених станова.

Оцјењује се да се смањење девизних резерви Словеније наставило марта и априла. Највећи талас њиховог отапања очекује се на јесен, када ће бити потребне издашнице своје за спашавање озбиљно пољуљане привреде.

Главни узрок смањења девизних резерви Словеније јесу превисоки трошкови државе у настајању, знатан пад извоза и све теже привредне прилике.

Своје девизне резерве Словенија је лане повећала и приливом новца који су њене банке и предузећа још у вријеме бивше Југославије годинама илегално држали у иностранству.

Октобра прошле године девизне резерве Словеније процјењиване су на око милијарду и 100 милиона долара, од чега само Хрватска потражује готово 30 одсто.

ПРИШТИНСКО „ЈЕДИНСТВО“ О ПОНАШАЊУ УНПРОФОР—А НА ГРАНИЦИ С МАКЕОДНИЈОМ ПРИЈЕТЊЕ И ПРОВОКАЦИЈЕ

● Лист у данашњем тексту наводи да су за последњих мјесец и по дана ови представници међународне заједнице учинили око 600 провокација повриједивши југословенско-македонску границу у дијелу гдје се Космет граничи са овом бившом југословенском републиком

ПРИШТИНА, 23. априла (Танјуг) - Приштинско „Јединство“ упозорава на на последње вријеме све приметније непријетно понашање припадника Унпрофора који су стационирани на сјеверном дијелу сусједне Бивше Југословенске Републике Македоније.

Лист у данашњем тексту наводи да су за последњих мјесец и по дана ови представници међународне заједнице учинили око 600 провокација повриједивши југословенско-македонску границу у дијелу гдје се Космет граничи са овом бившом југословенском републиком. Те провокације су посебно учестале од тренутка када су најављене санкције према Србији и СР Југославији, а оне се огледају у повреди овог дијела југословенског простора копненим путем код села Петнице, Вратнице, Шашаре и Кривеник и ваздушним (хеликоптерима) чак преко Глобочице.

Унпрофорци су, прецизира лист, у појединим случајевима улазили на територији Југославије и до 50 метара, постављајући бијелу бурад са натписом „УН“ као и заставе Уједињених нација, обиљежавајући на том мјесту нову македонско-југословенску границу“.

Оваква понашања делегације најјаче државе на свијету

Сједињених Америчких Држава која има кључну улогу у стварању новог свјетског поретка у овом дијелу Балкана као и војних представника Уједињених нација куражи шиптарске сепаратисте и нејављују можда, почетак озбиљнијих неприлика, оцјењује „Јединство“.

ПОСЛИЈЕ
РЕФЕРЕНДУМА
У ИТАЛИЈИ

АМАТО ПОДНИО ОСТАВКУ

РИМ, 23. априла (Танјуг) - Италијански премијер Дулино Амато поднио је синоћ формалну оставку предсједнику Републике Оскару Луиђиу Скалфару, да би омогућио формирање препадне владе, која треба да припреми ванредне изборе у јесен.

На тим изборима Италијани ће гласати по новом, већинском систему, за који се прије три дана изјаснила већина од чак 83 одсто бирачког тијела.

Стари, пропорционални систем сматра се једним од основних стубова вишедесетнијске владавине тзв. „партитократије“, огрезле у корупцији и везама са мафиом, која је довела до правог политичког и социјалног хаоса у коме су се јавиле и јаке сепаратистичке тенденције.

Предсједник Републике Скалфаро позвао је Владу да остане на окупу ради обављања текућих послова, до избора новог кабинета, о чијем ће саставу консултације почети сутра.

СИНОД СПЦ У ПИСМУ МИТЕРАНУ

О ПРИСТРАСНОСТИ МОРИОНА

● Како је саопштено у канцеларији Светог синода, Српска православна црква ће у писму Митерану „изразити чуђење због извјесних поступака Мориона, као представника Француске, земље коју српски народ сматра пријатељском

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) — Свети синод Српске православне цркве, на приједлог владике зворничко-тузланског Василија, јуче је одлучио да „о пристрасном понашању главнокомандујућег Унпрофора за бившу Босну и Херцеговину генерала Филипа Мориона, обавијести председника Француске Франсоа Митерана“.

Како је саопштено у канцеларији Светог синода, Српска православна црква ће у писму Митерану „изразити чуђење због извјесних поступака Мориона, као представника Француске, земље коју српски народ сматра пријатељском“.

Ову одлуку Синод је донио на основу извјештаја владике Василија о ситуацији у његовој епархији и о разговору који је имао прилике да води са Морионом.

Владика Василије наводи да се недавно, послје општинске помене свим невиним пострадалим жртвама на гробљу у Братунцу, у парохијском дому састао са генералом Морионом.

„Том приликом похвалио сам његову бригу за житеље Сребренице, али сам му ставио дознања да су људи и Срби који живе у

Братунцу, Тузли, Живиницама, Бановићима, Ступарима и другим мјестима, које држе муслимани, и да би са његове стране било правдољубиво када би наизмијенично по конвоју хране и лијекова одвозио и у Братунац, а не само у Сребреницу“.

„Рекао сам му, истиче владика, „да не мјери истим аршином, да мрзи Србе, да због тога Срби мрзе њега више него Алију Изетбеговића и да својим поступцима почиње да ствара јаз између српског и француског народа“.

„Ставио сам му дознања да није правдољубив јер се не залаже за Србе у Тузли и осталим мјестима, већ само за муслимане и да он, који за себе каже да је хришћанин, не би смио тако да чини“.

Владика наводи да му је Морион одговорио да „разумије жељу Срба за осветом према другима, јер је упознат са нашом историјом“.

„Казао сам му“, наводи Василије, „да се Срби не свете и да је та његова изјава увреда за нас. Ми се само бранимо од оних који нас нападају и желе да нам узму све: - част, вјеру, име и отаџбину“, пише у извјештају владике Василија Светом синоду СПЦ.

НЕСПОРАЗУМИ РУМУНИЈЕ И МАЂАРСКЕ

АНТАЛ УЦЈЕЊУЈЕ

● Укључивање у румунско-мађарски уговор одредбе о непромјенивости граница принципијелно је питање Букурешта због вишедеценијског спора са Будимпештом око права на румунску Трансилванију у којој живи већина од око 1,7 милиона румунских Мађара

БУКУРЕШТ, 22. априла (Танјуг) — Изјава мађарског премијера Јожефа Антала да ће „Будимпешта ставити свој потпис на мађарско-румунски уговор о пријатељству и сарадњи једино уколико се поново отвори мађарски конзулат у румунском граду Клужу, универзитет на мађарском језику „Бољан“ у истом трансилванском граду и прецизно дефинише статус мађарске мањине у Румунији“, изазвао је данас веома оштро реаговање званичног Букурешта и свих политичких кругова, без обзира на страначка одређења.

У саопштењу румунског министарства иностраних послова, за које се наглашава да је „прелиминарно“, изражава се изненађење што мађарска јавно коментарише документ чије је усвајање у току. Изјаву мађарског премијера министарство оцјењује као „уцјену“. Једностраним условавањем прихватања уговора, наглашава се у саопштењу, Будимпешта је јавно признала да не жели да с Румунијом закључи уговор о сарадњи.

Сљедећег мјесеца ће се завршити двије године откако је Букурешт, послје промјене режима децембра 1989, упутио Будимпешти први нарт уговора о пријатељству и сарадњи. Упркос бројним састанима радних група и функционера различитог ранга, размјени неколико верзија документа и јавно изражених жеља Будимпеште за закључивање уговора, документ ни до данас није потписан зато што Мађарска одбија да стави потпис, јер Румунија инсистира на параграфу који предвиђа непромјенивост садашњих граница двију држава.

Званични Букурешт данас оцјењује да „наглашено инсистирање Будимпеште на таквим гаранцијама за положај мађарске мањине у Румунији искључиво служи да се сајетска јавност увјери како је ова мањина лишена свих права“. Непотребно је понављати одредбе устава Румуније који гарантују права свим мањинама, укључујући Мађарску, према највишим свјетским стандардима и чињеницу да је ова мањина заступљена на свим нивоима власти - од локалних до највишег законодавног тијела земље, парламента. Такво понашање Будимпеште, додаје се у саопштењу, може да се тумачи једино као двојно „константно политичке Мађарске за обманљивање свијета о стварним приликама у Румунији“.

Букурешт је данас истовремено поручио Будимпешти да у свјетској пракси није неуобичајено инсистирање у међудржавним уговорима на клаузули о непромјенивости граница, изражавајући неслагање са недавном изјавом шефа мађарске дипломатије тесе Јесенског да „није неопходно да се та одредба унесе у мађарско-румунски уговор“.

Укључивање у румунско-мађарски уговор одредбе о непромјенивости граница принципијелно је питање Букурешта због вишедеценијског спора са Будимпештом око права на румунску Трансилванију у којој живи већина од око 1,7 милиона румунских Мађара. Ова одредба у међудржавном уговору, истиче румунско министарство, допринијела би превазилажењу постојећих „психолошких баријера“ које постоје у Румунији, због сталног инсистирања неких кругова у Будимпешти на наводној неправди која је учињена Мађарској уговором у Тријанону послје првог свјетског рата. Тиме би, закључује румунско министарство, био отклоњен и страх који овдје постоји због носталгије за пропавлом аустроугарском империјом коју, нажалост, стално потхрањују и високи мађарски функционери.

ЗАГРЕБ

СУКОБИ НАКОН ПРИМИРЈА

● Тренутни циљ Халиповићевог штаба, по оцјени „Вјесника“, је да се редефинира рат у Босни и Херцеговини и претвори у сукоб „свакога са сваким“, како би само муслимани задржали статус жртве

ЗАГРЕБ, 23. априла (Танјуг) — Иако је потписано примирје између највиших представника Армије Босне и Херцеговине и Хрватског вијећа обране (ХВО) муслимански напади не престају, пише данас загребачки „Вечерњи лист“.

У осврту на тај, како каже, непобитно „прави рат“, најтиражнији хрватски дневник упозорава да ни „службена Хрватска не би смјела више шутјети и шитоћти природно савезништво муслимана и Хрвата, све сукобе стављати на душу шачици муслиманских претежно увезених екстремиста“.

„Десеци хиљада муслиманских војника који пале, убијају и уништавају све пред собом нису шачица“, наглашава лист и предлаже да свијету треба документирати „да је муслиманска војна

сила извршила агресију на хрватске градове и села у БиХ“.

Истовремено у данашњем коментару на првој страници водећи хрватски политички дневник - „Вјесник“ - оцјењује да о узроку отвореног ратног сукоба између муслимана и Хрвата „нема двојбе“, јер да врх армије БиХ, односно муслиманске војске без надзора политичке власти, одбија Венс-Овенов план. Тим планом, сматра „Вјесник“, „заувјек се покопава пројект државе грађана“, а заправо унитарне Босне и Херцеговине „са исламским предзнаком“.

Загребачки лист каже да, уз то, санџачки милитаристи не дају да их Хрвати „изведу из Југославије“ и зато што им је „повезани муслимански етнички простор једина основа демографске мајоризације, по албанском рецепту на Косову и у западној Македонији“.

Тренутни циљ Халиповићевог штаба, по оцјени „Вјесника“, је да се редефинира рат у Босни и Херцеговини и претвори у сукоб „свакога са сваким“, како би само муслимани задржали статус жртве.

„МАЂАР СО“ О СУКОБУ МУСЛИМАНА И ХРВАТА

ВЕНС-ОВЕНОВ ПЛАН РАЊИВ

● Ријеч је о етничком чишћењу хрватских територија, које би на тај начин биле подесније за присаједињење с матичном земљом“, истиче новосадски дневник на мађарском језику

НОВИ САД, 23. априла (Танјуг) — „Крвави сукоби у централној Босни укључују сада већ неопобориву чињеницу да је Венс-Овенов мировни план веома ранив“, истиче данашњи „Мађар со“ у свом уводнику.

Муслиманско-хрватски сукоби, каже се даље у коментару под насловом „На два фронта“, бунули су у једној муслиманској, једној хрватској и једној мјешовитој провинцији, дакле у региону чије су границе обје стране прихватиле потписујући поменути план у Ђујорку.

Све ово је доказ више, наставља лист, да се у БиХ води рат за власт, водећу улогу и територије.

„Чим су Срби најавили уједињење двије крајине, с њиховим каснијим припајањем малој Југославији, и екстремни Мате Бобан, илитичкије Загреб, проције-нио је да је дошао прави тренутак

да се остваре замисли супротне потписаним документима. Ријеч је о етничком чишћењу хрватских територија, који бина тај начин биле подесније за присаједињење с матичном земљом“, истиче новосадски дневник на мађарском језику.

По оцјени коментатора, тешко је повјеровати у могућност одржања унитарне државе, уколико двије од три стране желе самосталност, па чак и отцјепљење.

„Алија Изетбеговић је трагична фигура Југословенске кризе. Био је међу последњима који је, из присиле, окренуо леђа Југословенству, а последњи ће схватити да на овом простору доминира прије свега етнички принцип. А изгледа да ће бити последњи који ће увидјети да он више није стварни председник ни својим присталицама“, закључује „Мађар со“.

ПРЕГОВОРИ О РЈЕШЕЊУ МАКЕДОНСКОГ ПИТАЊА

НОВА РУНДА У ЊУЈОРКУ

АТИНА, 23. априла (Танјуг) — Копресједник Женевске конференције лорд Дејвид Овен и његови грчки домаћини нису жељели да синоћ послје разговора у Атини било шта конкретно кажу о исходу досадашњих контаката или о путевима рјешавања македонског питања, што се, по изјавама судећи, очекује можда већ сљедеће недјеље.

„Летећа дипломатија“, започета јуче у Скопљу у разговорима лорда Овена са руководством БЈР Македоније, настављена је троипочасовним састанима с премијером Грчке Константином Мицотакисом и шефом дипломатије Михалисом Палаконтинуом, а затим продужена и за вечером. Данас лорд Овен поново стиже у Скопље.

Синоћ су у Атини радили и експерти лорда Овена и грчке владе, како је рекао, „на текстовима, формулацијама, детаљима“. Међутим, он је одбио да потврди да ли је дошао с радном верзијом документа о рјешавању спора.

Пошто је још једном потврдио „добру вољу двију држава“ да се спор ријешити и оцијенио да су „разговори конструктивни и тешки“, лорд Овен је за почетак сљедеће недјеље најавио прецизирање приједлога о рјешавању са другим копресједником Сајрусом Венсом. Потом, средином сљедеће недјеље, разговори се настављају у Њујорку, где би требало да отпутује шеф грчке дипломатије, а можда и примјер.

ФРАНЦУСКА О РЈЕШАВАЊУ БОСАНСКОГ КОНФЛИКТА

И ДАЉЕ ЗА ДИПЛОМАТСКУ СОЛУЦИЈУ

● Шеф француске дипломатије је поново одбацио било какву масовну копнену акцију, јер би то значило нови Вијетнам у срцу Европе, на шта нису спремни ни Американци, ни Европљани

ПARIЗ, 23. априла (Танјуг) — Француски министар иностраних послова Алан Жипе изјавио је синоћ да се и даље нада да постоји пут да се босански конфликт ријешити на други начин, а не војном акцијом.

У изјави новинарима послје првог иступања пред комисијом Сената за спољне послове, нови шеф француске дипломатије је рекао да не искључује ни могућност да се изврше ваздушни напади на објекте на земљи, додајући да при том ваља добро процијенити посљедице такве акције. Поставља се, прије свега, питање шта је циљ такве операције: Да ли да се зарабене стране приморају на повлачење или да се замрзне статус кво. Циљеве треба да одреди међународна заједница и у сваком случају, наглашио је министар Жипе, нужна је нова резолуција Уједињених нација.

Говорећи о могућности укидања ембарга на испоруке оружја муслиманима, шеф Ке Дорсеја је поставио питање - није ли то политика која значи: наоружајмо зарабене стране да би се узajамно истребиле. Непосредна посљедица такве одлуке био би прекид хуманитарних акција и интернационализација сукоба у Босни, рекао је Жипе.

Шеф француске дипломатије је поново одбацио било какву масовну копнену акцију, јер би то значило нови Вијетнам у срцу Европе, на шта нису спремни ни Американци, ни Европљани.

Упитан да ли такву анализу француског става према босанском конфликту подржава и предсједник Митеран - Жипе је рекао да у тако драматичном тренутку као што је овај, кад се ради о животу и смрти оних који су у Босни, Француска „говори само једним гласом“.

ЊЕМАЧКО—ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ

ПРИЈАТЕЉСТВО У КОРИСТ ЕВРОПЕ

БОН, 23. априла (Танјуг) — Њемачки канцелар Хелмут Кол и француски премијер Едуард Баладир су се јуче у Бону изјаснили за „наставак њемачко-француског пријатељства у корист Европе“.

На заједничкој конференцији за штампу послје разговора првих које је неоеголистички премијер водио у иностранству, Кол и Баладир су подвукли „приближну потпуну сагласност у свим политичким питањима“, осим у вези с преговорима у оквиру такозване уругвајске рунде ГАТТ-а.

Француска и даље инсистира на заштити своје пољопривреде, док је Њемачка склона компромису са САД у области аграра и залаже се за двју либерализацију свјетске трговине.

Извјестан оптимизам Кола и Баладира у вези с финансијском

политиком потврдила је њемачка Бундесбанка. Она је, управо у тренутку конференције за штампу двојице предсједника влада, саопштила да поново смањује дисконтну и ломбардну стопу, прву са 7,5 на 7,25 а другу са 9 на 8,5 одсто.

Предмет ових њемачко-француских разговора били су, такође, незапосленост у ЕЗ и борба против инфлације. Уочи руског референдума, с друге стране, Кол је рекао да су они Баладир јединствени у оцјени „колико је важно да у Русији прођу снаге реформи“.

Баладир је, поред осталог, рекао да „развој догађаја у бившој Југославији јасно показује колико су у Европи важни равнотежа и заштита мањина“. Француски премијер је, међутим, избјегао да елаборира ту своју констатацију.

ФУТБАЛ

НАКОН НЕКОЛИКО ПОСЉЕДЊИХ НЕУСПЈЕХА
БАЊОЛУЧКОГ ФУТБАЛСКОГ ПРВОЛИГАША

БОРАЦ СЕ ВРАЋА КУЋИ

Насједници Извршног одбора одлучено да се сви првотимци Борца врате у Бању Луку, оvdје живе и тренирају, а у Југославији само играју своје мечеве. Екипи ће се већ сутра у Костоцу, односно Кањижи, прикључити двојица директора Борче Средојевић и Милорад Славнић.

БАЊАЛУКА — Фудбалери Борца ће се већ након утакмице против Спартака дефинитивно вратити у Бању Луку, оvdје тренирати и живјети и одавде путовати на мечеве у СР Југославију. То је одлука Извршног одбора Борца, јуче донесена на Градском стадиону.

На овај начин жељели смо да дефинитивно искристалишемо дилему ко је од наших првотимаца спреман да пружи максимум у борби за боје клуба и кроз такве односе евентуално обезбиједимо „мирније воде“ и дефинитиван опстанак у Првој лиги — рекао је Анђепко Граховић, председник Борца. — И даље ћемо insistирати да остатак сусрета као домаћини играмо у Бањој Луци, а ако у томе не успијемо, онда да пронађемо неко мјесто ближе нашем граду. За сада је у најозбиљнијим комбинацијама Сремска Митровица. На оне који не буду жељели да дођу уопште нећемо рачунати. Они, уосталом, и не заслужују да се у том случају о њима говори.

На сједници Извршног одбора констатовано је да је ситуација у Клубу, у оном такмичарском сегменту, више него алармантна. Истина, Борац још увијек има „резерви“, јер до краја шампионата Југославије остало је да се одигра десет кола. Сачињен је оперативни план дјеловања и већ сутра у Костоцац, односно у Кањижу, треба да се преселе двојица директора Клуба, Борче Средојевић и Милорад Славнић.

— Основна обавеза наших директора је да заједно са тренером Владимиром Петровићем што је више могуће

анимирају наше првотимце за наредни меч против Спартака — наставља Граховић. — Морамо све расположиве снаге ставити у функцију остварења што бољег резултата против Суботичана. Такође је неопходно да што више чланова председништва присуствује припремама, па и самом суботичком, по нас веома значајном, сусрету.

„одријешене руке“, али да му је сугерисано да уопште не рачуна на првотимце који буду одбили да дођу у Бању Луку.

Са спонзорима клуба из Пожаревца, фирмом „М-комерц“ и њеним власником Младеном Младеновићем, обавиће се разговори да се сарадња продужи, те да се односи, овако добри, успоставе и у новом шампионату Југославије. По ријечима Граховића у Борцу се надају да ће спонзори без обзира на одлазак у Бању Луку наставити да помажу Борца. Они су до сада били више него коректни, помогли су када је то

Занимљиво је истаћи да су Владимиру Петровићу Пижону дата максимална овлашћења и у потпуности

било најпотребније и нема већих разлога да се сарадња прекине.

М. ЈОКСИМОВИЋ

ЗБОГ ДОПИНГОВАЊА КАНИЋА КАЖЊЕН

Он неће моћи да игра у наредних 13 мјесеци, али му казна истиче уочи почетка Свјетског првенства 1994. године, па ће моћи да брани боје Аргентине, ако га селектор позове

МИЛАНО — Италијанска фудбалска федерација суспендовала је на 13 мјесеци аргентинског навалног играча Клаудија Канију јер је на допинг контроли био позитиван на кокаин.

Канија игра за италијански клуб Рому. Казна му истиче 8. маја 1994. године, дакле прије почетка свјетског првенства у САД 17. јуна.

Канија је играо за репрезентацију Аргентине која је 1990. године била у финалу свјетског првенства. На допинг контроли био је позитиван на кокаин, последице првенствене утакмице Рома — Наполи 21. марта.

Аргентинци има право жалбе на суспензију коју је изрекла дисциплинска комисија Фудбалске федерације Италије.

Због истог прекршаја, својевремено је кажњен и Канијин земљак и пријатељ Дијего Марadona. Он је такође користио кокаин док је играо у Италији и 1991. године је био кажњен са 15 мјесеци забране играња.

КОЈИ СУ СПОРТСКИ КЛУБОВИ АКТИВНИ
БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРЕДЊАЧЕ ФУДБАЛЕРИ

БАЊАЛУКА — У Републици Српској и Бањој Луци до данас је основано сјасет спортских савеза. Одржане су Оснивачке скупштине, изабрани председници, радна тијела, ... дата велика обећања. И све је остало на томе.

Изузетак у мору неактивности и пасивности су фудбалски и рукометни савез Републике Српске. Основали су лиге, организовали такмичења... На све начине покушавају одржати спортски дух у вријеме када је ратна депресија израженија више но икад. У оквиру ових савеза значајно је споменути да су поред њихових погона који играју у Југославији почели да дјелују и погону кадета и јуниора у Бањој Луци, што је посебно видљиво из њиховог односа према здрављу младих спортиста. Тачније, по законима о спорту, сви они морају да обавезно прођу лекарски преглед.

— Барометар спортских активности у Бањој Луци је „пролазак“ спортских колектива и њихових чланова кроз нашу амбуланту — прича Божидар Петровић, радник Амбулантае спортске медицине у Бањој Луци. У посљедњих мјесеци дана извршили смо детаљне и спортске прегледе младих спортиста: фудбалских клубова Борац, БСК, Крајина, Омладинац. Напријед, затим карате-клубова, „Шото кан“, и „Раде Личина... тениског клуба Младост и Борац, Аероклуба „Руди Чајавец“ и чланова, посебно бројних секција Соколског друштва Бања Лука.

Шта је са одбојкашима, кошаркашима, куглашима, атлетичарима... Они изгледа имају спортске савезе само на папиру а у стварности готово и да нису активни. Бар за сада?

Г. СТАНАРЕВИЋ

ПОСЛИЈЕ ПЕТОГ ПОРАЗА ФУДБАЛЕРА БОРЦА
У ПРОЉЕТНОМ ДИЈЕЛУ ПРВЕНСТВА

ВРИЈЕМЕ ПРОМЈЕНА

Тренер Владимир Петровић најавио велике промјене у екипи која је поражена у сусрету са Нишлијама
Размаженим и надуваним „асовима“ не помаже ни девизна премија да би освојили бодове

СРЕТАН ПУТ Слободане МИПЕТИЋУ

КОСТОЛАЦ — Стање у Фудбалском клубу Борац је алармантно. Послије најновијег пораза од Радничког из Ниша (0:1) Бањолучани су постали најозбиљнији кандидати за испадање. Међутим како се понашају надуване фудбалске звијезде из Југославије неом би се чинило да је Борац у самом врху. Да је вријеме промјена наступило, најбоље говоре ријечи тренера Владимира Петровића:

БАЊАЛУЧАНИ ОДЛАЗЕ НА МИНИ—ПРИПРЕМЕ БОРАЦ У КАЊИЖИ

БАЊАЛУКА — Из своје базе Костолац фудбалери Борца у недељу привремено се селе у Кањижу. У овом мјесту Бањолучани ће бити на мини-припремама како би што спремније дочекали за њих можда „кључни“ меч сезоне са Спартаком у Суботици.

— Одлучили смо да привремено напустимо Костопац — прича Владимир Петровић Пижон, тренер Крајишника. Жељимо да играче потпуно изолујемо, да их што више мобилишемо за дуел са Суботичанима. Најважније је да фудбалер повратимо из шока, да им улијемо нову дозу самопоуздања. Нашли смо се у изузетно тешкој ситуацији, али не смијемо клоупти. Још има наде. То морају да схвате и фудбалери.

Ж. Т.

Нећемо више овако. Боље да играју наши млади фудбалери, него да се срамотимо. Игра коју су пружили умишљени и надувани асови је катастрофална. Прозане оцјене могу да добију Мариновић, Букић, Нонковић и Милоновић. Остали ће дубоко морати да размисле о себи. Да су се размазили нека-

ти за дрес Борца, они који годинама зној пролијевају на Градском стадиону, да би се борили за црвено-плаве дресове њима најдражег клуба. Послије пораза од Радничког на лицу момака Крајишника видјело се огорчење док млади Филип Триван је могао да сакрије сузе. Дарко ГРАБОВАЦ

КУП ПОБЈЕДНИКА
КУПОВА

АНТВЕРПЕН И ПАРМА У ФИНАЛУ

Парма: Парма (Италија) — Атлетико Мадрид (Шпанија) 0:1 (0:0). Стрелци: Сабас у 77. минуту;

укупно 2:2. Парма иде даље на основу више голова постигнутих у гостима (1:2 у првом сусрету у Мадриду).

Парма ће у финалу 12. маја играти у Лондону са Антверпеном (Белгија).

Антверпен: Антверпен (Белгија) — Спартак (Москва) 3:1 (1:1); стрелци: Алекс Черњатински у 37. Драган Јаковљевић у 66. и Ханс-Петер Лакхоф из пенала у 78. за Антверпен, а Дмитриј Радченко у 10. минуту за Спартак; гледалаца: 18.000.

Укупно 3:2 за Антверпен који се квалификовао за финалну утакмицу Купа побједника купова 12. маја на Вемблију.

ТУРНИР У
МОНТЕ КАРЛУ

ПОРАЗ ЛЕНДЛА

МОНТЕ КАРЛО — Резултати мечева осмине финала четвртог дана АТП турнира тенисера у Монте Карлу за наградан фонд од 1.650.000 долара: Јонас Свенсон (Шведска) — Улф Стенлунд (Шведска) 6:0, 6:1. Томас Мустер (Аустрија, 8. носилац) — Магнус Ларсон (Шведска) 6:2, 3:6, 6:0. Серхи Бругера (Шпанија, 11.) — Иван Лендл (САД, 5.) 6:1, 6:2. Алекс Коретха (Шпанија) — Марк Росе (Швајцарска) 4:6, 6:3, 7:6, (7:5). Карлос Коста (Шпанија, 14.) — Андреј Черкасов (Русија) 6:1, 6:0. Седрик Паолин (Француска) — Петр Корда (Чешка, 3.) 6:3, 6:0. Парови четвртфинала:

КРОЈФ УМЈЕСТО ТАРИНА

СЕОБА МАРКОВИЋА

Редове Спортинга из Хихона појачао је талентовани Томас Кристиансен Тарин, досадашњи члан Барселоне Б и репрезентације Шпаније. На његово мјесто у Барселону Б стигао је син тренера Јохана Кројфа, Жорди Кројф.

Кројф јуниор је кренуо очевим стопама, а да ли ће и колико успјешно наслиједити оца, показаће вријеме.

МИЛАНО ОДУСТАО

Милано је повукао кандидатуру за домаћина љетне Олимпијаде 2000. године. Претпоставља се да су се главни људи Милана за овакав потез одлучили због велике политичко-финансијске афере која ових дана потреса Апенинско полуострво.

Тако је сада за улогу домаћина љетних олимпијских игара остало шест градова: Берлин, Бразилија, Истанбул, Манчестер, Пекинг и Сиднеј.

Коначна одлука биће донесена 23. септембра ове године у Монте Карту, када је заказано засједање МОК-а.

ЧЕТИРИ ГОЛА

Репрезентација Пољске успјела је да у бразилском граду Рибеирао Прето са домаћом селекцијом у пријатељској утакмици игра неријешено 2:2. Пред 49.222 гледаоца гости су повели голом Брзечека већ у трећем минуту утакмице, да би домаћини осамнаест минута касније изједначили и то аутоголом Шверзовског. Милер је у 43. минуту довео своју репрезентацију у вођство. Но, тачку на „и“ ставио је Варжуха у 68. минуту и тако поставио коначан резултат ове занимљиве утакмице.

АПЕЛ ЗАЈЕДНИЦЕ СПОРТСКО—РИБОЛОВНИХ ДРУШТАВА ВРБАС И ИНИЦИЈАТИВНОГ ОДБОРА ЗА ФОРМИРАЊЕ САВЕЗА РИБОЛОВАЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

СПАСИМО РИЈЕКЕ

● Над једним од наших највећих богатстава и благодети надвила се огромна опасност и пријети му сурово уништење

Народ Републике Српске надљудским снагама и големим одрицањем ствара своју државу. Умјесто дивљења, готово цијели свијет би да нас у томе омете. А ми, погледа упртог у будућност, не питајући за цијену, баш хоћемо и створићемо своју државу. И желимо да она буде на понос ствараоцима и оних за које св ствара. Свјесни смо колико трња у том епском подухвату треба прегазити, али и да оне који га подастру уклонимо док ми корачамо.

У овом историјском нимарству, нимало се не штедећи, учествују и заљубљеници природе и спортског риболова. Они овом приликом с гнушањем и резигнацијом дижу свој глас против једног одвратног безумља — масовног помора рибељег фонда експлозивним направама, најчешће ручним бомбама.

За невјерицу је, али је истинито, да много људи (да ли их тако можемо и називати?) на веома широком подручју, мирне савјести затиру и посљедње знаке живота у гото-

во свим рјечицама и безустезања насрћу на сваку воду у којој има живота.

Шта ћемо вратити долазећим генерацијама од онога што смо од природе посудили? Претходни пресудитељи као да су прво воде омрзнули па су их прљавим технологијама до безумља тровали и загађивали. Спортски риболовци су годинама поморе риблих врста надокнађивали порибљавањем, а сада ови „бомбашки“ довршавају завјеру против недужног живота у ријекама.

Може да зазвучи иронијом, али би нам лакше било да ово недјело можемо приписати тамо неким нашим непријатељима, јер каквим именом назвати неког ко умјесто на оне, који кидишу сјеме да нам затру, бацају бомбе по вировима, стаништима и рибљим продиштима? И притом и нема смисла правити разлику између оног који убије ријеку да би из ње купио килограм-два рибе и оног који то исто уради да би ту рибу мрежама прикупио и крчмио по пијацама, „дебе-

ло“ наплаћујући нашу небригу и индиферентност.

Ако нисмо спремни на стерилне ријеке, које се тужно вуку коритима, некад узбудљиво пуним живота, онда морамо и онима који нису спремни мислити један корак испред онога који корачају, изрећи неку најкраћу пројекцију — шта са водама, једним од највећих богатстава, у слободној Републици Српској?

● Поучени „лошим понашањем“ претходне власти према водама, у садејству с осталим еколошким субјектима, спортски риболовци ће настојати наметнути обавезност избора технологија које неће уништавати ово немјерљиво богатство којим нас је природа подарила.

● Риболовци ће водотоке као и до сада чувати и порибљавати, за радост својих чланова и свих оних који воле природу и воде.

● Својим спортским активностима, риболовци ће настојати што више грађана упутити да слободно вријеме и вријеме одмора проведу на изворишту здравља, уз чисте и богате водотоке.

За сада, бићемо задовољни ако „бомбашки“ устукну, а они који су већ згрјијешили почну о томе размишљати. Уз помоћ војних и цивилних власти, станица безбједности, грађана и средстава информисања, ми смо већ на путу утемељења једног сегмента правде и правне државе. А она ће бити много вриједније и љепша с ријекама сачуваним за радост и будућност.

ТИТУЛА ХОЛАНЂАНКАМА

Стонотенисерке Холандије освојиле су титулу првака Европе, пошто су и у другом мечу финала Суперлиге поразиле селекцију Белгије с 4:1. У првом мечу Холанђанке су тријумфовале с 4:2.

ПОБЈЕДА БУГАРСКЕ

Фудбалска репрезентација Бугарске побједила је шпанског прволигаша Тенерифе с 2:1 (2:1). Голове су постигли: Естебаранз у 43. минуту за домаћине, а Красимир Белаков у 10. и 37. минуту за госте.

МОК ПРИЗНАО ЧЕШКУ И СЛОВАЧКУ

На сецесији у Атланти, Извршни биро Међународног олимпијског комитета (МОК) за привремене чланове примио је Чешку и Словачку, које су се „развишле“ 1. јануара ове године. Данас МОК броји равно 195 чланица!

Т.П.

РО КЛИНИЧКО—МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР
БАЊА ЛУКА
ООУР КЛИНИЧКО—БОЛНИЧКИ ЦЕНТАР
БАЊА ЛУКА

На основу закључка Управног одбора ООУР КБЦ Бања Лука од 12. априла 1993. године и одлуке директора Клиничко-болничког центра Бања Лука, ООУР Клиничко-болнички центар Бања Лука

расписује

КОНКУРС

за пријем доктора медицине на специјализацију

1. Доктора медицине на специјализацију из НЕУРОХИРУРГИЈЕ на Хируршкој клиници 1
2. Доктора медицине на специјализацију из УРОЛОГИЈЕ на Хируршкој клиници 2
3. Доктора медицине на специјализацију из ПЛАСТИЧНЕ И РЕКОНСТРУКТИВНЕ ХИРУРГИЈЕ, на Хируршкој клиници 1
4. Доктора медицине на специјализацију из ОПШТЕ ХИРУРГИЈЕ, на Хируршкој клиници 4
5. Доктора медицине на специјализацију из ОФТАЛОМОЛОГИЈЕ, у Клиници за очне болести 2
6. Доктора медицине на специјализацију из НЕУРОПСИХИЈАТРИЈЕ на Неуролошкој клиници 4
7. Доктора медицине на специјализацију из НЕУРОПСИХИЈАТРИЈЕ на Психијатријској клиници 4
8. Доктора медицине на специјализацију из РАДИОДИЈАГНОСТИКЕ на Заводу за радиологију 4
9. Доктора медицине на специјализацију из ПАТОЛОШКЕ АНАТОМИЈЕ на Заводу за патологију 2
10. Доктора медицине на специјализацију из ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈЕ у Дерматовенеролошкој служби 1
11. Доктора медицине на специјализацију из ИНТЕРНЕ МЕДИЦИНЕ у Служби за онкологију 2
12. Доктора медицине на специјализацију из ТРАНСФУЗИОЛОГИЈЕ у Служби за трансфузију 2

Кандидати за специјализације морају испуњавати опште услове за заснивање радног односа прописане законом и следеће посебне услове:

- Завршен медицински факултет,
 - положен стручни испит,
 - двије године радног искуства након положеног стручног испита,
 - активно познавање једног страног језика.
- Пријаве са доказима о испуњавању услова из овог конкурса кандидати могу доставити Клиничко-болничком центру Бања Лука - директору - на адресу РО Клиничко-медицински центар Бања Лука - ООУР Клиничко-болнички центар Бања Лука, Ул. Здраве Корде бр. 1 Рок за подношење пријава је 30 дана од дана објављивања конкурса у листу „ГЛАС СРПСКИ“.
- Неблаговремене и непотпуне пријаве неће бити разматране.

МАЛИ ОГЛАСИ

РАЗНО
Продајем кућу са кафе-баром, телефон 46—728 (ш 0011959)
Трговкиња са радним искуством тражи посао, може и у кафићу, телефон 65—145 (ш 0011969).
Купујем машину за пржење кафе, телефон 42—757 после подне (ш 11996)
ПРОГЛАШАВАМ неважећом личну карту на име Милка ГАЈИП. (ш 46114)
СТАНОВИ—ПОТРАЖЊА
Потребан једнособан стан или гарсонјера дјевосји, може и на чување, звати на телефон 51—002 од 18 сати (ш 0011989)
Два Грка, студенти, траже намјештен двособан или трособан стан, телефон 57—107 (ш 0011998)

СТАНОВИ—ЗАМЈЕНА
Мијењам двособан стан Старчевица I спрат за одговарајући ближе центру, телефон 51—886 (ш 0011985)
Мијењам трособан комфоран стан у Карповцу за стан или кућу у Бањој Луци, телефон 047/77—108 (ш 0011982)
Мијењам четворособан стан 114 квадрата са гаражом у Тузли за адекватан у Бањој Луци, телефон прије подне 68—971, после подне 31—094 (ш 011983).
Шибеник—Бања Лука
Мијењам викендицу за пословни простор земљиште, телефон 59—079 (ш 11980)
Шибеник—Водице—Бања Лука
Кућа 330 м² недовршена за одговарајућу у Бањој Луци 47—568, 059/62—191 (ш 0011997)
Трогир—Бања Лука
Продајем или мијењам за некретивне уређен плац на Чову, струја, вода, телефон, асфалт и уређена плажа, телефон 078/39—218 (ш 0011999)
Мијењам суперкомфорну вилу са 6 апартмана у Стариграду на Хвару са пословним простором за одговарајуће у Бањој Луци, службени телефон, 078/757—617 (ш 0012004)
САРАЈЕВО—БАЊА ЛУКА
МИЈЕЊАМ тропособан стан (88,5 м²) општина Центар Сарајево са сопственом гаражом за исти или два мања у Бањој Луци, телефон 078/69—164 после 16 часова, а до 15 часова 078/11—204.
Кућа у Игалу за кућу или стан у Бањој Луци 785—891, 784—668 (ш 11992).
Стан у Шибенику 25 м² за спичан у Бањој Луци 47—568 (ш 0011997)

РАДНА МЈЕСТА
Потребан кувар или куварича за ред у ресторану, телефон 33—168 (ш 0011992)

КУПУЕФА

ЈУВЕНТУС НЕПРИКОСНОВЕН

ПАРИЗ: Пари Сен Жермен (Француска) — Јувентус (Торино) 0:1 (0:0); стрелац: Роберто Баџо у 77. минуту; гледалаца 48.500; укупно 3:1 за Јувентус који се пласирао у финале против Борусије Дортмунд (Њемачка). Прва утакмица игра се 5. маја у Дортмунду, а реванш 19. маја у Торину.

Радио-Бања Лука

ПРВИ ПРОГРАМ ЕМИТУЈЕ НА УКТ
ФРЕКВЕНЦИЈАМА:
92,7, 93,5 и 95,9 МХз

Субота, 24. априла
5.55 Најава програма
6.00 Јутарњи Дневник Радио-Београда (реемитовање)
6.45 Са дежурних телефона
7.00 ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ, добро јутро
7.30 Вијести
7.45 Огласи и обавјештења
8.00 Седам нота - сто дивота
8.30 УВИЈЕК ОТВОРЕНО
(ВИЈЕСТИ СВАКОГ САТА — НА ПОЛА САТА)
10.45 Огласи и обавјештења
12.00 ОМЛАДИНСКИ ПРОГРАМ
(ВИЈЕСТИ СВАКОГ САТА — НА ПОЛА САТА)
17.00 Хало, борци Републике Српске
18.00 Одјава Првог програма Радио-Бање Луке
Од 18.00 до 24.00 ПРВИ ПРОГРАМ РАДИО—БЕОГРАДА НА УКТ ФРЕКВЕНЦИЈИ:
92,7 МХз (сателитски)

ДРУГИ ПРОГРАМ ЕМИТУЈЕ
НА УКТ ФРЕКВЕНЦИЈАМА:
93,5, 95,3 и 95,9 МХз

Субота, 24. априла
18.00 НАЈАВА ПРОГРАМА
18.35 - ДЈЕЧЈИ РАЗГОВОРНИК
19.40 СУВИ ПЕЧАТ
20.00 ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРИ — РАДИО—СПОМЕНАР
Домаћин у студију: ЛАЗАР ПЕТРОВИЋ
23.00 ОДЈАВА ДРУГОГ ПРОГРАМ

ab Босна - обиса

БАЊА ЛУКА

УДОБНА И КВАЛИТЕТНА
ОБУЋА „БОСНА“

Тел. (078) 60-188; 60-808
Телефакс 23-504
Телекс 45-184

АЛЕКСАНДАР КОМЕРЦ
КРАЉА ПЕТРА
I КАРАЂОРЂЕВИЋА 57
078/11-467, БАЊА ЛУКА

ВЕЛЕПРОДАЈА
- фармерке „левис“ и „дизел“
у свим бојама
- мушка и женска трикотажа

ПОВОЉНО

**АУТО-ШКОЛА
„ЦЕНТАР“**
Тел. 31-143

МП „ЗАСТАВААУТО“ ДД Бања Лука,
Младена Стојановића 111, расписује

оглас

за попуну радног мјеста:

1. РЕФЕРЕНТ ЗА ПРАВНЕ, КАДРОВСКЕ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ на одређено вријеме до 6 мјесеци, са могућностима пријема у стални радни однос - извршилац 1.

УСЛОВИ: Висока или виша школска спрема правног смјера са радним искуством од 1 године. Пријаве са дипломом и потврдом о радном искуству доставити у року 8 дана од дана објављивања на адресу предузећа.

МЈЕШОВИТО ТРГОВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ
„МАЛПРЕХ“ - ДИОНИЧКО ДРУШТВО
БАЊА ЛУКА

ДАЈЕ СЕ ПОСЛОВНИ ПРОСТОР У ЗАКУП

и то:

1. Пословни простор у супермаркету „БОРИК“ локал у површини 20 м².
2. Пословни простор у супермаркету „БОРИК“, локал 3 у површини 19,5 м².
3. Пословни простор у супермаркету „БОРИК“, локал 4 и 5 у површини 39 м².
4. Пословни простор у супермаркету „ЦЕНТАР“, локал 6 у површини 28 м² - насеље Анте Јакића.
5. Пословни простор у самопослузи „ВИС“ локал у површини 22 м², насеље Борик.

Пословни простори се могу разгледати сваког дана од 7.30 до 14.30 сати, до 3.5.1993. године.

Понуде слати на адресу: МТП „МАЛПРЕХ“ Д.Д. БАЊА ЛУКА, Улица видовданска „Т“.

Детаљније информације на телефон 32-464 или 30-893.

Бана

ТЕЋЕ ПРЕМА ВАМА

★ С ТАР ★

П.П. ЗА ДЕТЕКТИВСКЕ И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ,
ТРГОВИНУ И ПОСРЕДОВАЊЕ
БАЊА ЛУКА, У КОЗАРСКЕ БРИГАДЕ бр. 18

Телефон: 078/40-011

- Проналазак несталих лица
- Обезбјеђење лица, свечаности, имовине, локала и других објеката
- Наплата новчаних и других потраживања
- Обезбјеђење путовања — пратња новца, умјетничких вриједности и других предмета и документације од вриједности
- Прикупљање свих врста информација за физичка и правна лица, те пружање помоћи и стручних савјета
- Посредовање у промету некретнина
- Комисиона продаја возила, дијелова и прибора
- Услуге у области промета - посредништво и комисиони послови

СВЕ ВАШЕ ДИЛЕМЕ И ПРОБЛЕМЕ РИЈЕШИТЕ „СТАР“ УЗ ПОТПУНУ ДИСКРЕЦИЈУ!

ENERGOPETROL
BANJA LUKA

ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗА ПРОМЕТ НАФТЕ
И НАФТНИХ
ДЕРИВАТА

Телефони:
централа: 12-960
директор: 12-972
комерцијапа: 12-968
складиште: 31-147
факс: 12-994

„LA.M.EX“ п.о.
ПОЉОПРИВРЕДНА
ПРОИЗВОДЊА
И УСЛУГЕ
ВЕЛЕТРГОВИНА
ИМПОРТ—ЕКСПОРТ
НОВИ ГРАД
ДОВРИПЕ ГРУБОР 6.6.
ТЕЛЕФОН: 079/51-418, 52-007
ТЕЛЕФАКС: 079/51-418

**АУТО ШКОЛА
ВОЛ
БАЊА ЛУКА**
Тел. 078/60-688

Будући кандидати

- У нашу школу можете се уписати доласком у просторије или телефоном. Обуку кредитирамо.
- Дјеци погинулих бораца и свих борцима Републике Српске дајемо попуст. Теоретска настава почиње 27.4.1993. године у 11 и 15 сати.
- Власник Јевђо Станетић

МЕРИЦИЈАН

МЕЂУНАРОДНА
ШПЕДИЦИЈА
ИЗВОЗ—УВОЗ
ТРГОВИНА
БАЊА ЛУКА

Пословница
БАЊА ЛУКА

Телефони: 078
Централа: 12-184,
12-276
Директор: 12-281
Маркетинг: 12-296
Телефакс: 12-356

Телефон: 078/44-297
Телефакс: 078/49-776

Intertrans
Бања Лука П. Авнијатичара 10

Тел: 078/ 49-917; 49-951
Телефакс: 078/ 49-964 Телекс: 45-380

„БИНИС“

- * бетон
- * бетонска галантерија

Телефон: 756-590
Улаз код
Приједорске петље

ИП КРАЈИНА ПЛИН д.о.о.
ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТРГОВИНУ
ТЕКУЋИМ ПЛИНОМ, НАГЛОМ
И НАФТНИМ ДЕРИВАТИМА

Бања Лука Рамифи 66

ТЕЛЕФОНИ:
078/723-111
39-962
ТЕЛЕФАКС
078/723-226

ПРОДАЈНА МЈЕСТА
Фра Грге Мартића 66
Милоша Обилића 66
Рамифи 66

МЪЕКАРА®

ВАШ
ЛИСТ
„ГЛАС
СРПСКИ“

Дана 26.4.1993. године на-вршава се 18 тужних мјесеци од смрти наше драге

ЗОРЕ МИЛАШИНОВИЋ

26.4.1991 - 26.4.1993.
Тога дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу на гробљу у Букевалку. Вјечно ожаловљена мајка Бранислава

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ДРАГУ

ЗОРУ МИЛАШИНОВИЋ

29.4.1991 - 26.4.1993.
Од брата Миломира, снахе Љилване, дјеце Дијане, Тијане и Биљане.

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ДРАГУ СЕСТРУ

ЗОРУ МИЛАШИНОВИЋ

26.4.1991 - 26.4.1993.
Од сестре Мирјане, зете Миледице, дјеце Драгана и Јоване

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ДРАГОГ СТРИЦА

ЈОВАНА ЗЕЛЕНИКУ

Драги стрико вријеме, пролази, в туга и бол остају. Твој синовац МИЛАН

0012002

Дана 25.4.1993. године на-вршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог

ЈОВАНА (МИЛАНА) ЗЕЛЕНИКЕ

Тога дана посјетићемо његов гроб положити цвијеће и залити сузама. Брат ПЕРО са породицом

0012002

Навршавају се 2 мјесеца од трагичне смрти великог борца Војске Републике Српске

ДУШКА (СЛАВКА) ПЕТОЈЕВИЋА

из Приједора

Вољени никад не умиру, они остају да вјечно живе. Ожаловљени: тетка Босиљка, тетак Стојан, сестра Нада, брат Бошко, снаха Вера са породицом.

0011994

Тужним срцем јављамо свој родбини, пријатељима и познаницима жалосну вијест да је наша драга супруга, мајка, бака и прабака

МАРА (ОСТОЈЕ) ЈАЊЕТОВИЋ РОЂ. ПЕТРОВИЋ

Преминула дана 22. априла 1993. године у 76. години живота. Сахрања ће се обавити у суботу 24.4.1993. године у 14 часова на Православном гробљу Борик, Бања Лука. Ожаловљени: супруг Младен, син Лазар, кћери Мирјана и Татјана, сестра Танјосава, унучад, праунучад, снахе, зетови и остала многобројна родбина и пријатељи

46257

Дана 24.4.1993. године на-вршава се 5 година од смрти драгог супруга

МИЛЕНКА ЛУБОЈЕВИЋА

У суботу 24.4.1993. године посјетићемо његов гроб и положити цвијеће. Његови најмилији Мара, Дијана, Биљана и Иване.

46258

Дана 24.4.1993. године на-вршава се 7 тужних дана од како није са нама наш драги

ВАСКРСИЈА (ВАСО) ЦРНОГАЈА

Зхваљујемо колективу Бањалучке пиваре, Аутопревозу Бања Лука, друговима, родбини, пријатељима и комшијама који су дијелили са нама бол и тугу и помогли нам да пребродимо прве најтужније тренутке. ОЖАЛОШЉЕНА ПОРОДИЦА

0011995

Дана 24.4.1993. године на-вршава се 8 мјесеци од погибље

МИРКА (ВОЈИСЛАВА) ДАВИДОВИЋА

Тога дана посјетићемо његову вјечну кућу. Ожаловљени: мајка Босиљка, брат Слободан, сестре Новака и Слободанка.

46259

Дана 25. априла навршава се 10 дана од изненадне смрти нашег драгог стрица

ДРАГЕ (ГОЈКА) КОПРЕНЕ

Драги ћићо, твоја смрт дубоко нас је потресла и ражалостила. Живићеш вјечно у нашим срцима као дијаво усломена. Братили Борђе и Санела

11982

У недељу 25.4.1993. године навршава се 40 дана од трагичне смрти наших драгих

БИСЕРКА и МИЛОШ МИПО

У недељу 25.4.1993. године у 11 сати даваћемо 40-тодневни помен на гробљу у Романовцима (код старе цркве), положити цвијеће и залити сузама, те позивамо родбину и пријатеље да нам се придруже. ОЖАЛОШЉЕНА ПОРОДИЦА МИЛАНОВИЋ

0011993

Дана 27.4.1993. године на-вршава се 40 тужних дана од одласка наше драге

ЗОРКЕ КРЕМЕНОВИЋ

У недељу, 25.4.1993. године у 11 сати даваћемо помен на гробљу Дракупић Доњи, те позивамо родбину, пријатеље и комшије да нам се придруже. Ожаловљени: супруг ЧЕДОМИР, син ТИХОМИР и унуци ВЛАДИМИР и БРАНКО

46116

Дана 24.4.1993. навршава се шест мјесеци од смрти нашег драгог

СТЕВЕ БУКИЋА

Тога дана посјетићемо његов гроб у Доњим Колима. Ожаловљена кћерка Милица, зет Душан, унуци Драган и Зоран из Чардачана.

46161

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА БРАТА

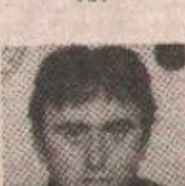

МИРОСЛАВА БАТУ КОЧИЋА

Од Горана, Гого, Мене и Драге.

46256

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА

ПЕТРА БЛАГОЈЕВИЋА

од породице БУЉИЋ

46120

Дана 24.4.1993. године на-вршава се 40 најтужнијих дана од смрти нашег драгог

БОГДАНА МАРКОВИЋА

супруга СОЊА и син АЉОША са породицом

46115

Помен пријатељу

БАНЕТУ

Породица Ждрња

0012011

ПОСЉЕДЊИ ПОЗДРАВ ВЕЛИКОМ СРПСКОМ СИНУ

ЈУГИ

Од његових пријатеља из кафе-бара БЕНЗ. Нека му је вјечна слава и хвала.

0011945

25.4.1993. навршавају се данје године од преране смрти

ЗОРАНА БАЊЦА

У срцу вољеног, у мислима незаборављеног сина и брата Мама, тата и сестра Мирјана

11975

СЈЕЊАЊЕМ У СРЦУ НА

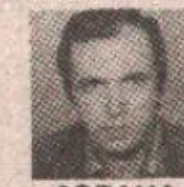

ЗОРАНА

Увијек ћемо те вољети и чувати од заборава. Супруга Суада и син Дејан

11975

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА

ЗОРАНА

Од пријатеља Тихе и Фате

11975

Дана 26.4.1993. године на-вршава се осам тужних година од преране смрти наше драге супруге, мајке, баке

СТАНЕ ВУЧИЋ

Тог дана у 11 сати посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће. Њени најмилији

0011932

Дана 25.4.1993. године на-вршава се 40 болних и тужних дана од смрти нашег драгог сина, супруга, оца, брата, пуница, дједе и зета

СТЕВЕ (СИМЕ) МИШАНОВИЋА

Тога дана посјетићемо његов гроб у Маховљанима, положити цвијеће и залити сузама. Позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже. Ожаловљени: отац Симо, мајка Милева, супруга Каролина, кћерке Наташа, Драгана и Белина, браћа Божо, Перо, Милорад, снахе, зет Саша, унук Дарио, пуници Бели, пуница Ана и остала родбина

0011968

Тужним срцем јављамо свој родбини, пријатељима и познаницима да је дана 22.4.1993. године, након кратке и тешке болести преминуо наш драги

ДРАГАН (МИЛЕ) ВЈЕШТИЦА

Сахрања ће се обавити у Бечком Јарку код Новог Сада. Ожаловљени: супруга Јагода, син Синиша, кћерка Огњивера,

Јављамо тужну вијест свој родбини, пријатељима и познаницима да је дана 23.4.1993. године изненада у 68. години живота преминула наша драга

ЈЕЛЕНА РАДИНКОВИЋ, РОЂ. ГЛИШИЋ

Сахрања ће се обавити у суботу, 24.4.1993. године на гробљу у Борцу у Босанском Александровцу. Поворка креће испред куће жалости у 15 часова.

Ожаловљени: синови РАДОМИР и ДРАГОМИР, снахе БРАНКИЦА и ЈАДРАНКА, унук МИРОСЛАВ, браћа МИЛОШ, СЕКУЛА и ГРУЈО, сестре МАРА и ДУШАНКА, те остала родбина, пријатељи и комшије.

Дана 24.4.1993. године на-вршава се 7 тужних дана од преране смрти нашег драгог оца, супруга, брата, стрица, дјевера и синовца

МАНЕ (МИЛЕ) КНЕЖЕВИЋА

У немогућности да свима појединачно захвалимо овом приликом изражавамо велику захвалност његовим пријатељима, а посебно колективу ЗЗ „ЛОТКОЗАРЈЕ“ Романовци, кумовима, комшијама, и свима онима који су се нашли уз нас у тим тешким и болним тренуцима. Породица Кнежевић

0011953

Дана 24.4.1993. године на-вршава се 7 тужних дана од смрти нашег драгог супруга и оца

МАНЕ КНЕЖЕВИЋА

Драги Мане, вријеме пролази а туга и бол остају вјечно у нашим срцима. Супруга Брана и син Далибор

0011953

Дана 25.4.1993. године на-вршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог и вољеног

ЈОВАНА ЗЕЛЕНИКЕ

Тога дана посјетићемо његову вјечну кућу, окитити цвијећем и залити сузама у 11 сати на Малића гробљу у Гламочанима.

Ожаловљени: супруга ЖИВАНА, кћерке СМИЉКА, БОСИЉКА и ДРАГАНА.

46117

ПОСЉЕДЊИ ПОЗДРАВ ВЕЛИКОМ ПРИЈАТЕЉУ

ЈОВАНУ од ујака ДРАГАНА

46118

Болна је истина да се дане 25.4.1993. године навршава 40 тужних дана од изненадне смрти нашег драгог сина

РАНКА СТАНИВУКОВИЋА

Тога дана обићи ћемо његову вјечну кућу, окитити је цвијећем и залити сузама. Твоји најмилији: мајка Славаке и отац Млађан

0011958

Тужно сјењање на вољеног брата

РАНКА

Од брата Љубинка, снахе Здравке, дјеце Ирене и Марије

0011956

Тужно сјењање на вољеног брата

РАНКА

Од сестре Радославке, зета Петра, дјеце Хелене и Александра

0011956

Тужно сјењање на вољеног брата

РАНКА

Од твоје неутјешне и једине сестре Радославке

0011956

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ВОЉЕНОГ СУПУГА

РАНКА

Дани који пролазе не доносе никакву утјеху него горку истину да те нема са нама више. Твој племенити лик остаје у вјечној успомени супруге ЈЕЛЕНЕ

0011956

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ПРИЈАТЕЉА

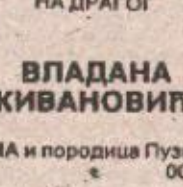

РАНКА

С љубављу и тугом пријатељ МАРИНКО, СУЗАНА, АНДРЕЈ и НИКОЛИНА

0011956

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ДРАГОГ

ВЛАДАНА ЖИВАНОВИЋА

ЈАСНА и породица Пузигаћа

0011968

Дана 24.4.1993. године на-вршава се година дана од како нас је заувјек напустио наш вољени

БОРО ЈАЊЕТОВИЋ

Тог дана у 11 сати посјетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће. ЊЕГОВИ НАЈМИЛИЈИ: супруг Лазарка, синови Новак и Владо, кћерке Славица, снаха Рука, зет Срето и унучад Наташа и Борис.

0012001

ИЗ ПРЕС-ЦЕНТРА
ПРВОГ КРАЈИШКОГ
КОРПУСА

**НЕПРИЈАТЕЉ
КРШИ ПРИМИРЈЕ**

Како саопштава Информативна служба Првог крајишког корпуса, последња двадесетчетири часа муслиманско-хрватске снаге су кршиле примирје на скоро свим ратиштима, што је и даље најжешћа борба на добојско-озренском подручју.

На линијама одбране Добоја, отворане је тенковска ватра из правца Јелаха по рејонима Липач и Придјел, док су из правца Алибегова хлаунице 105 мм гађале рубна дијелова града. У рејону Смајиних вода дошло је до сукоба између муслиманских и хрватских јединица, тако да је нестало и задњи бастион хрватско-муслиманске слоге на подручју бивше БиХ.

На теслишком ратишту муслиманске снаге су отварале ватру из рејона Младошеваца по Талићима и Крижанцима, док се са Кицеља нападао према Шиљатом Брду.

На маглајском ратишту је отворана ватра дуж цијеле линије фронта, с тим што су најинтензивнија дејства, уз употребу минобацача 120 мм те лакх ракетних лансера 128 мм, по рејону Јабланице те Градца, Сочковца, Стрижевице и Јабучић Поља.

На линијама одбране Озрена најинтензивнија дејства су испољена у рејону Вијенца.

На градачачком фронту муслиманске снаге су отварале углавном пјешадијску ватру по рејонима Киџа, Пожарика и Сибова.

На посавском ратишту углавном је било мирно, с тим да је било интензивнијих напада у рејонима Љесковца, Брвника и Засјека.

На ратиштима код Србобрана било је повремених провокација, док је на влашкиком подручју било мирно.

**МОСТАР
ХРВАТСКО
КУКАВИЧИЈЕ
ЈАЈЕ**

У Мостару је ових дана формирана Муслиманска демократска странка, на чијем је челу Мирсад Бакић. Задатак ове странке је успостављање савеза између Хрвата и муслимана и треба, ради хрватских политичких циљева, надомјести улогу Странке демократске акције с којом је све теже успостављати било какве савезе.

Улога Муслиманске демократске странке треба да има исту функцију као и Српска народна странка у Загребу, то јест да разбије јединство муслиманског народа.

Једна од кључних личности при организовању за оснивање ове странке био је Армин Похара, па се очекивало да ће њега поставити за челника странке.

**ЗАГРЕБ
МУСЛИМАНИ
СВЕ
НЕПОЖЕЉНИЈИ**

Последњи сукоби Хрвата и муслимана на подручју бивше Босне и Херцеговине све се јасније одражава на ситуацију муслимана и других избјеглица са ових подручја како у самом Загребу тако и у цијелој Хрватској. Хрватска влада је ових дана донијела уредбу са ознаком строго повјерљиво којом се забрањује раду хрватским болницама како лекарима тако и свом другом медицинском особљу који је овамо пристигао из бивше БиХ. Такође, муслимани у Загребу више не добијају помоћ преко Црвеног крста, као што се све чешће забрањује њихово кретање по јавним мјестима. Чак се све чешће заговара идеја да се сви муслимани протјерају са подручја Републике Хрватске.

ОРАШЈЕ:

**ЧЕТВРТА
ЖРТВА
СНАЈПЕРА**

Један српски борац синоћ је погинуо на западном дијелу орашког ратишта од дејства хрватског снајпера.

ра, јављају јутрос српски војни извори.

Према истим изворима, од почетка трајања примирја, ово је четврта жртва хрватских снајпериста на овом дијелу посавског фронта.

Током ноћи на орашком ратишту, осим повремених стрељачке ватре, није било сукоба.

Мирно протичу и први јутарњи часови.

**КОЊИЦ
МУСЛИМАНИ
МАСАКРИРАЛИ
26 ХРВАТА**

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) — Припадници бригаде Хрватског вијећа одбране (ХВО) „Херцег-Стјепан“ пронашли су у хрватском селу Тручина код Коњица, тијела 26 мјештана, међу којима има и жена и дјеце које су измасакирале муслиманске јединице, јавља данас Хрватски радио.

Малобројни преживјели из овог села описали су, како преноси Хрватски радио, страховита мучења и злостављања хрватског народа од стране муслимана. Села сјeverне Херцеговине су због комуникацијских тешкоћа недоступна новинарима и посматрачима Унпрофора и Европске заједнице, па свијетска јавност ништа о овоме још не зна, додаје овај радио.

**ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ
О ВОЈНОЈ ИНТЕРВЕНЦИЈИ
У БОСНИ
НИЈЕ УСВОЈИО
РЕЗОЛУЦИЈУ**

СТРАЗБУР 23. априла — Европски парламент јуче није усвојио резолуцију којом је захтјевана војна интервенција НАТО или снага Западноевропске уније (ЗЕУ) у бившој југословенској републици Босни и Херцеговини, јављају агенције.

У наурту резолуције, који су поднијели посланици деснице, партија центра и зелених, био је садржан позив на војну интервенцију „како би се зауставили агресија и етничко чишћење“.

Тај приједлог, међутим, није добио подршку најутицајније и најбројније посланичке групе — социјалиста.

Тако се дебата о рату у Босни и Херцеговини претворила у серију тешких узajамних оптужби међу парламентарцима.

Најгласнији међу критичарима социјалиста били су Ото фон Хабзбург, представник њемачких хришћанских демократа, и Гис де Врис из редова Холандских либерала, који је упоредио овакво понашање социјалистичких посланика с понашањем Невила Чемберлена, британског министра спољних послова који се 1938. у Минхену састао с Хитлером.

**ИТАЛИЈА ДЕМАНТУЈЕ
ПОСТАВЉАЊЕ
АМЕРИЧКИХ
АНТИРАКЕТНИХ
БАТЕРИЈА**

**ИПАК,
СТРЕПЊА
ОД СРПСКИХ
РАКЕТА**

РИМ, 23. априла (Танјуг) — Италијанско министарство одбране категорички је јуче демантовало тврдње неких овдашњих листова да су на територији Италије постављене америчке антиракетне батерије „патриот“, као предостројност од наводно могућег напада из Србије ракетама СКУД-Б.

И војни извори у провинцији Пуља, гдје су према тим тврдњама стигли „патриоти“ негирани су основаност такве информације, док је у команди НАТО-пакта интересовање о том питању одговорено оштрим „не комент“.

„Откриће“ америчке ЦИА-е и италијанских обавјештајних служби да Југославија посједује ракете средњег домета СКУД-Б, којима би се, нарочито са црногорске обале, лако могла досећи територија Италије изазвало је у овдашњој јавности велико узбуђење.

**ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ
ПРИМИО КИПАРСКОГ
АМБАСАДОРА
СОЛИДАРНОСТ
И БРАТСКА
ОСЈЕЃАЊА**

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) — Патријарх српски Павле, са члановима Светог синода епископом жичким Стефаном и бачким Иринејем, примио је јуче амбасадора Републике Кипар у Београду др Андријиноса Пападопулоса, саопштено је из канцеларије Светог синода.

Како се наводи у саопштењу, кипарски амбасадор је Патријарху „пренео поруку хришћанске љубави и саосјећања Његовог блаженства архиепископа кипарског Господина Хризостома, у садашњем тешком и одсудном часу историје српског народа и православног свијета“.

Поред поруке „солидарности и братских осјећања свих вјерника, аутокефалне Апостолске православне цркве Кипра, грчког и кипарског народа“, Патријарху српском уручен је и позив да посјети кипарску цркву, истиче се у саопштењу.

Амбасадор Пападопулос, кога је недавно СПЦ одликовала орденом Светог Саве првог степена, уручио је Патријарху српском хуманитарну помоћ кипарске цркве српској цркви у износу од око 100.000 долара.

Патријарх Павле и чланови Синода, како се наводи у саопштењу, увјерили су амбасадора Пападопулоса „у трајна осјећања љубави и пријатељства српске цркве према кипарској цркви и свеукупном грчком народу“.

**АЛЖИР И ТУНИС СЕ
ОБАВЕЗАЛИ
ИСКОРИЈЕНИТИ
ТЕРОРИЗАМ**

АЛЖИР, 23. априла — Алжир и Тунис су се јуче обавезали да ће искоријенити тероризам коме припадају исламски фундаменталисти, јавља Ројтер.

У заједничком саопштењу издатом у Алжиру по завршетку разговора шефа алжирске дипломатије Редде Малека и његовог колеге из Туниса Хабиба бен Јахије двојица министара су се, у име својих земаља, обавезала да ће „искоријенити тероризам и екстремизам у свим њиховим видовима, како би осигурали неопходну безбједност и стабилност за привредни развој“.

Тунис одбацује све исламске фундаменталистичке партије као терористичке, док Алжир за тероризам оптужује наоружане присталице Исламског фронта спаса (ФИС). Та партија је у Алжиру забрањена, али је омогућен рад другим двијема умјеренијим фундаменталистичким политичким организацијама у тој земљи.

У заједничком алжирско-туниском саопштењу истиче се, такође, да обе земље теже јачању демократије и поштовању људских права.

**ДРЖАВНО РУСКО
ТУЖИЛАШТВО
САОПШТАВА**

**ГРАЧЕВ
ОПТУЖЕН ЗА
КОРУПЦИЈУ**

МОСКВА, 23. априла — Руско државно тужилаштво је јуче, како јавља Ројтер, саопштило да располаже доказима о томе да је министар одбране Павел Грачев злоупотребио свој службени положај и да је уплетен у корупционашку аферу.

У саопштењу тужилаштва наводи се да су Грачев и остали највиши функционери министарства одбране умјешани у махинације са имовином совјетских трупа у бившој источној Њемачкој.

Државни тужилац је саопштио и да је донесен налог за саслушање Генеријала Барбулиса, бившег потпредседника владе и блиског Јелциновог сарадника, такође због учествовања у корупционашкој афери и због злоупотребе положаја.

„Ако си са нама,
много смо јачи“.

Фонд за одбрану
Крајине
Бања Лука
Жиро-рачун
10500-678-25274

СУД ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

**ГАЛИ ТРАЖИ
ПРОДУЖЕЊЕ
РОКА**

ЊУЈОРК, 23. априла (Танјуг) — Генерални секретар УН затражио је од Савјета безбједности двонедјелно продужење рока у коме је дужан да предложи образовање међународног суда за ратне злочине на тлу некадашње Југославије.

Рок постављен резолуцијом Савјета безбједности истекао је јуче, 22. априла.

„Показало се да је то много тежи задатак него што се претпостављало“, објаснио је захтјев за продужевањем рока представник генералног секретара УН.

**НА ТУЋМАНОВО ПРИСУСТВО
СВЕЧАНОСТИ У ВАШИНГТОНУ**

**ПРОТЕСТ
СРПСКО—ЊЕМАЧКОГ
ДРУШТВА**

БОН, 23. априла (Танјуг) — Српско-њемачко културно друштво „Вук Караџић“ у Бону јуче је од управо отвореног меморијалног музеја у Вашингтону затражило да повуче позив за посјету хрватског предсједника Фрање Туђмана.

Вашингтонски музеј је посвећен нацистичком геноциду над Јеврејима, па друштво „Вук Караџић“ тражи да се „у знак поштовања успомене на милион Срба и Јевреја које су убиле хрватске усташе у другом свијетском рату“ ускрати позив Туђману као „познатом ревизионисти и апологети холокауста, који је недавно уништио меморијал у Јасеновцу, гдје је побијено више од 700.000 Срба и Јевреја“.

ТУЋМАН О ИЗЕТБЕГОВИЋУ

**САМО МУСЛИМАНСКИ
ЛИДЕР**

БЕОГРАД, 23. априла (Танјуг) — Предсједник Хрватске Фрање Туђман сматра Алију Изетбеговића само лидером босанских муслимана, а не и предсједником државе Босне и Херцеговине, саопштено је у синоћњем Дневнику муслиманске телевизије у Сарајеву, уз констатацију да је управо о томе коријен оружаних сукоба између Хрватског вијећа одбране и тзв. Армије Босне и Херцеговине, преноси СРНА.

Цитирајући Туђманово саопштење, које је хрватски предсједник издао данас, поводом свог предстојећег сусрета у Загребу са лордом Дејвидом Овеном, муслиманска телевизија наводи да је „Алија Изетбеговић“ стављен у исту раван с лидером босанских Хрвата Матом Бобаном — наводи СРНА.

ЕКО & МММ
BANKA LUKA
STAMBENA ZADRUKA
EKODOM
BANJA LUKA
BANSKA 49B, LAUV
SVE ZA STAN ILI KUĆU
OD TEMELJA DO KROVA

РОБНА КУПА
И РЕСТОРАН
ADRIA
БАЊА ЛУКА
Ул. Краља Петра I Карађорђевића број 81
Ваше задовољство
Наш циљ
Тел. 12-270, 12-290 22-234 Факс: 12-258

ДРУШТВЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ
MS PRIMATRADE
78418 НОВА ТОПОЛА
АГРОПОТЕКЕ
И ПРОДАВНИЦЕ
ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ ЗА ВАС
- минерална ђубрива
- машине и резервни дијелови
- сјемена - велепродајне цијене све робе
ПО НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА
ТЕЛ. (078) 792-642, 792-687
ТЕЛЕФАКС: (078) 792-283

PRIVREDNA
BANKA DD
GRADSKA
PRIVREDNA
BANKA DD
TEL: 813-333, ФАХ: 813-205

БАНКАРСКО
ИСКУСТВО ИЗ
19. ВИЈЕКА
ТЕЛ: 813-333, ФАХ: 813-205

ГЛАС СРПСКИ

ПРИЛОГ
ДНЕВНИХ
НОВИНА
РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

РЕВИЈА

Бања Лука, субота 24. априла година II број 26

ОД „МИРОТВОРЦА“ ДО ХУШКАЧА: ДЕЈВИД ОВЕН

ЛОРД ОД БОСНЕ

Пише: Анђелко АНУШИЋ

Скоро да је тешко и побројати колико је пута до сада лорд Дејвид Овен боравио у бившој Југославији, а све у наводној, упозимиротворцаи добротвора, дакле чинитеља добрих услуга странама које су „огрезле у заблуди и гријеху“. Но, да и енглески лордови свашта превале преко свог господски уздржаног лордовског, језика и при томе остану - не само живи, већ да и даље дају себи за право да арбитражу између закрвљених југословенских народа - није више изненађење. Напротив. То је постало типски образац, кључни типски код свјетског преговарача у мировном процесу о бившој Босни и Херцеговини.

Само прије неколико дана исти тај племенити лорд с беспризивном лакоћом је преко уста „превалио“ изјаву да би српске положаје и градове у Србији требало „селективно бомбардовати“, а све зарад (не) потписивања Венс-Овеновог папирнатог плана који се ових дана прометнуо у право ватреног „змаја од Босне“. Читаоцу неће бити тешко погодити да циљамо на сукобе дојучерашњих

савезника Хрвата и муслимана, што само говори да Венс-Овенови „географски радови о Босни“, неће, изгледа, на крају добити пролазну оцјену ни оних двију страна у сукобу чији су представници, кобајаги, потписали фамозне мапе.

Антисрпском изјавом, једном у низу досадашњих, коју смо овдје споменули, енглески лорд с правом се може назвати - лордом од Босне, јер интереси босанских муслимана и Хрвата су му од првог тренутка више на срцу, него истина о Србима и њихово право на, бар минимум тих интереса - да опстану тамо гдје су одвајкада биваковали.

Да како да се „лорду од Босне“ нимало није зацрвело лице од стиде због таквог безочног харангирања против српског народа ни приликом сусрета са Слободаном Милошевићем и Добрицом Ђосићем - људима на чију је адресу испоручио малочас споменути пријетњу, и од којих сада, кобајаги, тражи помоћ ради спашавања Босне. Чак се и по неколико пута у дану састајао са некима од њих, а све далеко од очију јавности, у строгој конспирацији, попут некада комунистичких хегемона из Источног блока.

Јер, како рече лорд од Босне, „његови разговори у Београду нису

за публику“. Због чега је лорд од Босне дошао у Београд зашто баш овдје? Је ли то права адреса? Прави одговор на своја (позната) питања једино може добити тамо гдје се такве врсте одговора природно и добијају - у Републици Српској.

Тешко је претпоставити (иако се то још увијек мора претпоставити) да је лорд од Босне дошао у Београд са неким новим, засрпску страну повољнијим приједлозима и рјешењима, кад упорно понавља да се његов и Венсов пројекат мореју безусловно потписати. Може ли се говорити о неким, чак минималним корекцијама мапа у корист српске стране?

Зашто лорд Овен тако упорно, уочи 26. априла (дан када ће се знати резултати руског Карусела Јељцин-патриотска лига) облијеће србијанског и југословенског предсједника? Кога то лорд од Босне жели да спасе? Босну? Србију? Русију? Јељцина?

Или можда само властити патент над мировним пројектом за Босну? Тешко је са пуном прецизношћу одговорити на ово питање, али једно је неоспорно: лорд од Босне нема једино намјеру да спасава - Србе.

То је, ваљда, Србима одавно јасно, или би им требало бити јасно.

ПОВОДОМ ЗАЈЕДНИЧКЕ СЈЕДНИЦЕ ПАРЛАМЕНТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
И РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КРАЈИНЕ У НОВОМ ГРАДУ

УДРУЖИВАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СНАГА

● Одлуком о уједињењу у Заједницу скупштина први пут од настанка сецесионистичке кризе на тлу бивше Југославије пресјекао би се пут даљем дробљењу и уситњавању српског народа

Пише: Анђелко АНУШИЋ

Одлука о заједничкој сједници двију парламената, Републике Српске Крајине и Републике Српске, пала је на **окучанској** сједници крајинске Скупштине и то у веома деликатном тренутку. Наиме, кад је на дневном реду крајинског парламента било дефинисање коначног става према резолуцији Савјета безбједности ОУН, посебно према оној 802 и 815, и кад је расположење крајинских парламентарца било такво да се онеснокта одбију - заговорницом крајинске Скупштине се појавио проф. др **Никола Кољевић**, потпредседник Републике Српске, који је понудио другу формулу рјешења.

Он је предложио да се према овим резолуцијама крајински парламент не одређује, већ да се дефинитивни став заузме на заједничкој сједници парламената двију република која је заказана за 24. април у Новом Граду. Кољевић је то образложио чињеницом да не би било ни добро ни политички довољно промишљено да се Република Српска Крајина према овом крупном проблему с којим је суочена „сепаратно“ одређује и изјашњава, јер Венс-Оенов мировни пројекат за бившу Босну и Херцеговину и Хрватску тиче се подједнако српског народа из обје републике. Зато би, према др Кољевићу, требало удружити политичке снаге, и у будуће дјеловати из једног „центра“ из једне „главе“, управо онако како ради свијет према српском народу са простора бивше Југославије.

Мудар и кооперативан политички приједлог

Кољевићев приједлог је акцијом прихваћен, и на другој заједничкој сједници два парламента (прва одржана у Приједору у новембру прошле године) биће практички реализована, на основу преднацрта одлуке о Заједници скупштина, **приједорска декларација** о уједињењу двију република у (једну) државу. Заправо, овом декларацијом предвиђени су сви капитални видови сарадње Републике Српске и Републике Српска Крајина, што значи трасирање предворја за уједињење двију република у државу.

Засигурно да је Кољевићев приједлог био мудар и политички кооперативан (с обзиром на још неријешену позицију српског народа у односу према Уједињеним нацијама), премда се мора рећи да је један број крајинских парламентарца на сједници у Окучанима очекивао да се на поменутој сједници верификује одлука о расписивању референдума за уједињење са Републиком Српском. Тај завршни корак, односно последњи политички „ударачи“ уротничким силама Западне алијансе је за сада одложен - дали справом или не - показаће вријеме веома брзо.

Углавном, једно је сигурно - обје западне српске републике, Република Српска и Република Српска Крајина - су прави „сијамски“ близанци - у политичком, историјском, економском, културном, судбинском и сваком другом одређењу и значењу, и зато је оправдано да имају и јединствен политички тим који ће их представљати на међународној политичкој сцени која је не само ровита, већ им није нимало наклоњена.

Зауставити „уситњавање“ српског народа

Овим би се уједно могла протумачити и бранити и корист коју доноси идеја о уједињењу двију скупштина у Заједницу скупштина, јер тиме се, први пут од настанка сецесионистичке кризе на тлу бивше Југославије, пресијеца пут даљем дробљењу и уситњавању српског народа од стране међународних завјерничких снага. Наиме, **самом чињеницом да Срби сада живе у готово четири државе - у Србији, Црној Гори, Републици Српској и Републици Српској Крајини, и да их на међународном плану заступају четири дипломатско-политичке делегације** - јасно је да је Венс-Оенов план постигао један од својих круцијалних циљева - подјела српског народа у четири „табора“, тако да западна алијанса преговара час с једном, час с другом страном, комбинујући на тај начин програм својих репресивних мјера према српској страни.

Управо ће зато Заједница скупштина двију република чинити пеницилу националног и политичког отпора, а да не и говоримо да ће ово својеврсно парламентарно „сједињење“ изазвати и позитивну ланчану реакцију у осталим српским земљама, и засигурно довести до скорашњег сазива Свесрпске скупштине. Тек тада ће српски народ моћи оформити један дипломатско-политички тим, и у име својих 12 милиона „играча“ заиграти доста равноправну утакмицу са међународним уротничким тимом.

Јединствен преговарачки тим

Како што се и очекивало, неки фактори међународне заједнице, а посебице резервни преговарачи у женевском копредседничком тиму (Виталиј Чуркин, на примјер) мрштили су чело на вијест о сазиву заједничке Скупштине двију западних српских република. А како и не би кад се **Венс-Оеновом антисрпском плану** измиче једна значајна упоришна тачка на западним ободима бивше Југославије, јер од сада ће за зеленим преговарачким столом, у име двију република, сједити један тим.

Да ли ће, и какву штету проузроковати ова својеврсна парламентарна „анексија“ Републике Српске и Републике Српске Крајине? Може ли доћи до још већих поштравања економских и других санкција против СР Југославије, односно против Србије, тачније речено? Ако објективно гледамо, тешко да већи степен економских санкција може бити реализован против СР Југославије од оних репресивних мјера које се најављују већ 26. априла, уколико српска страна безусловно не потпише Венс-Оенове папире.

Осим тога, економске санкције против Србије на снази су већ, готово, годину и више дана, а што се тиче војне интервенције - ни ње нисмо лишени. Авиони пријетели пете не босанским - већ српским небом. Такође, и пријетња да ће муслиманима бити скинута забрана са увоза оружја је већ одавно лишена смисла и основа, будући да запад и исламска интернационала од почетка рата наоружавају хрватску и муслиманску страну.

Повци Ф—16 на небу бивше БиХ

БЛИЖИ ЛИ СЕ КРАЈ БОСАНСКО-ХЕРЦЕГОВАЧКОГ РАТА?

„ПЕТ МИНУТА“ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ

• Данас, сутра, прекосутра, судбина босанских Срба, рјешаваће се у Њујорку, Стразбуру, Москви, Петрограду... Ипак, посљедња ријеч има преговарачки тим Републике Српске • Примирје наде

Пише: Милкица МИЛОЈЕВИЋ

Моћни „савезнички“ авиони, у бришућем лету, по команди из Вићенце, или са Ист Ривера (?), парају небо над Бањом Луком. Грађане Републике Српске зором, буде из сна, да се са зебњом питају, хоће ли нас бомбардовати. Од 19. априла не постоји слободно плаво небо Републике Српске.

Амерички државни секретар Ворен Кристофер најављује, од 26. априла, јачање санкција против Југославије, наравно, ако „Руси не успију наговорити Србе да прихвате Венс-Овенов план“. Занимљива је и Кристоферова напомена да је Русија до сада била максимално кооперативна, па и ако је било разлика у ставовима то је „нормално за двије велике земље“. Заиста? Значи да само велике земље могу себи допустити „разлике у ставовима“, о малима одлучују други. Не само да се пријети појачавањем санкција, него, амерички специјални изасланик Рејџиналд Бартоломју инсистира и на — укидању ембарга на увоз оружја у бившу Босну и Херцеговину.

И у том контексту, западни савезници помињу — Русе. Јер, како се тврди у неким дипломатским круговима запа-

да у случају укидања ембарга Русија би могла наоружати Србе. Директно војно ангажовање „великих земаља“, више не би значило најаву, или пријетњу, него сам почетак — зна се чега.

Недјеља, 26. април, посљедњи рок да се „Срби опамете“, још је по нечем дан „Д“ за Републику Српску. О нашој судбини, одлучиваће тог дана, и милиони руских бирача. Од исхода референдума, зависиће, умногоме, и став „велике земље“ према српском питању.

И док се о држави, чији ваздушни простор „парају“ страни авиони, одлучује не само у „Њујорку, Москви, Петрограду, Вићенци... него и у Стразбуру, гдје ће, управо овог викенда европска „велика дванаесторица“, расправљати о могућности војне интервенције у бившој БиХ — битно је питање, колико и шта може учинити преговарачки тим на челу са Радованом Караџићем.

Примирје на босанским ратиштима, макар и кршено, даје наде да је дошло „пет минута дипломатије“. Великих војних акција нема, али је, с друге стране, политика у пуном замаху. Данас у Новом Граду почиње засједање Скупштине Републике Српске, а сутра заједничка скупштина двију српских држава у дијаспори. За заједничку скупштину РС и РСК, најављено је

заузимање заједничког става према најновијим резолуцијама Савјета безбједности. Неки чак најављују могућност „коначног формирања јединствене српске државе на западу“, или „одустајање од преговора“, међутим, мала је вјероватноћа да ће се посланици одређити за овако радикалне и, у крајњој линији, контрапродуктивне одлуке. Занимљиво је, међутим, што ће Скупштина Републике Српске „о унутрашњој политици“ расправљати управо данас, уочи одлучујућег викенда. Значи ли то да је, што се босанских Срба тиче — све кристално јасно.

Радован Караџић, који данас треба да се састане са Дејвидом Овеном, још је крајем прошле недјеље, у разговорима са Чуркином и Бартоломјуом, дао до знања шта може, а шта не може. Рекао је да Срби не могу одустати од провинције три Венс — Овеновог плана, јер је она „питање физичког опстанка српског народа“. Ради се на име о територији уз саму обалу Саве, кроз коју пролази „коридор“, а коју са изузетком Орашја контролише Војска Републике Српске. Караџић је поставио и отворено питање: шта хрватска страна, којој би она по мапама требало да припадне, тражи у замјену за „коридорску“ провинцију три.

Да ли је баш случајно, што већ дуже вријеме Војска Републике Српске не предузима озбиљне кораке за ослобађање Орашја, иако то, војнички гледано, није нарочито „тврд“ посао? Да ли је случајно што Посавину насељавају Срби прогнани из централне Босне, западне Херцеговине и долине Неретве, а Хрвати из „своје“ провинције три, насељавају напуштене српске куће у Херцеговини?

Замјена територија један је од уобичајених начина „нивелације интереса“ у оваквим сукобима. Какав ће бити став „великих посредника“? Копретседници мировне конференције већ су једном (?) стопирали српско-хрватске преговоре о размјени територије. Сада би, међутим, овакав маневар био сувише опасан.

Сасвим је јасно да је операција „спријечити пет“ само метафора за све досадашње притиске „међународне заједнице“ на српску страну и да је „шетња“ НАТО авиона слободним плавим небом Републике Српске, покушај, можда посљедњи, да се Срби заплаше и „опамете“. Уколико се догоди да се, управо ових дана, „приведе крају“ крвави босански сукоб, то никако не треба схватити као „српско попуштање и узмицање пред јачим“. Напротив, најприје би се могло рећи да је мудро одабран и стрпљиво дочекан — најбољи тренутак. Уосталом, сви ратови завршени су дипломатским преговорима. Војничке побједе само су услов, истина неопходан, за побједу за „зеленим столом“. Чак и против великих и моћних.

Опет стара српска прича о Караџићу и Милошу!

НАМЕТАЊЕ ФАНТОМ

● Да ли су имена муслимани (или Македонци) само нека врста онома-тичке скривалице по којој нацију треба тумачити из њеног имена

Пише: Др Миле НЕНАДИЋ

Гледано етимолошки, Босна је вјероватно добила име по свештеницима које је још Херодот, отац историографије, назвао „Besy“, свештеници тврде вјере, који су у античко доба са планине Балкан по Балкану ширили своју вјеру. А опет, можда, Босна своје име добија по густој шуми, коју негде још увијек зову „босут“, а којом су ријечни токови и кањони били изузетно богати. Но, извјесно је да се под Босном географски мисли на ријеку Босну, односно области око те ријеке, а политичко-историјски на заједницу, државу или друштво које се на том простору покушавало формирати.

У средњем вијеку Босна као социјетална заједница представља области око средњег и горњег тока ријеке Босне, планински масив између посавске равнице на сјеверу и неретвљанског кањона на југу, односно планине Романије на истоку и Вранице на западу.

Неприродна проширења „пашалука“

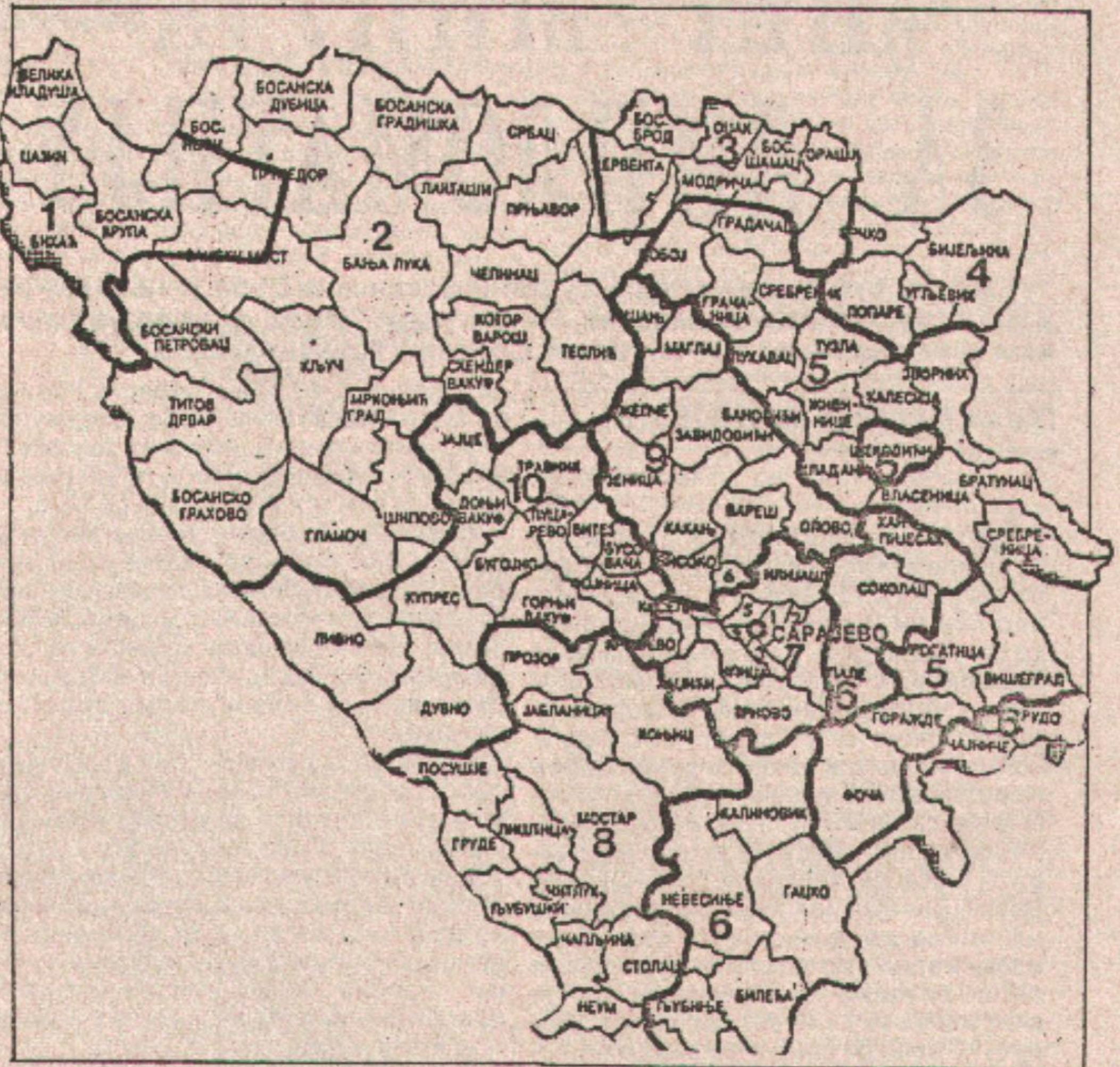
Млада комуникацијски и стратегијски Босна представља важну тачку на Балкану, као земља монтењарски детерминирана - а то значи да је не карактеришу јединство, централна власт, државотворност, правно устројство друштва итд. - своју власт никада није успјела наметнути становништву које је живјело у областима које су имале друга географска обилежја. Средњовјековна Босна није успјела успоставити черсту власт у равничарским областима на сјеверу, областима које су преко Панонске низије биле отворене утицајима из Средње и Западне Европе, а нити је била у стању утицати на медитерански миље, који је културно, економски и политички припадао засебној цивилизацији.

Међутим, супротно историјски потврђеној монтењарској немоћи да за-

једницу конституишу у чвршћу државу Османлије су, продирући на запад и ширећи се на сјевер, од неетатизираних босанске средњовјековне заједнице направили јединствену провинцију, пашалук. Као политичка и социјетална заједница Босна се на тај начин неприродно проширила и на оне области и земље које јој, иначе, ни на који начин не припадају. Као пашалук,

море. Штавише, и поред припајања Баније и Кордуна, односно убрајања Славонске Пожеге и Сиска у босански пашалук, сви ови крајеви, као и друге области изван првобитне Босне имају сопствену историју и различито у њој пролазе. Те области се зову „Крајине“ и у њима Срби чине већинско становништво.

Сједиште османлијски надуване Босне Турци су најприје смјестили у Кобаш, мјесто на Сави. Касније се оно усталило у Бањој Луци. Међутим, сла-

Босна је одувјек била подијељена: најновија верзија Венса и Овена.

Босна се једно вријеме, на примјер, простирала преко Клиса до првих насеља око Сплита. Међутим, и поред тога никад босанском пашалуку није успјело изаћи на јадранску обалу. Преко Книна босански пашалук се такође неприродно проширио на цијелу Лику, гдје такође није успио избити на

бљењем турске експанзије оно се спустило ниже, у везирски Травник. У сам сутон Османлијског царства, коначно и задњи пут, лички Морлак, Влах, Србин, потурчењак Мића, односно Турчин Омер-паша Латас средиште Босне враћа у саму Босну, у Сарајево. Тиме је Босна, симболично и факти-

БОШЊАЦИМА

СКЕ ДРЖАВЕ

чки, враћена у своје географске и историјске границе.

Аустријско стварање раздора

Међутим, касније, а у континуитету, хабсбурговска царевина и њемачки интереси, који и данас једнако постоје, покушавају вампирски реинкарнирати некадашњу османлијски надувану Босну. Вампирски реинкарнирана османлијско-хабсбурговска политичка идеја о независној Босни и у овом садашњем рату сише крв из истих вена - а са врата српског народа.

Кад год се на европском политичко-филозофском небу појављивала идеја о аутономији Босне - а познато је да је по правилу представљала њемачке интересе и да се увијек покушавала уклопити у политичко објектовање свијета какав би одговарао Њемачкој - сваки пут су народи Босне цијену за то морали платити сопственом крвљу.

За разлику од Турака, а и поучени њиховим искуством владања Босном, Хабсбурговци су користили модерније методе стварања раздора. Оне су се огледале у подстицању и подржавању шовинистичке искључивости, нарочито католика према православним хришћанима. Аустро-Угарска царевина Босну није жељела надувати просторно него је преко њеног простора вршила снажни културни, економски и вјерски утицај на Балкан.

Као својеврсни балкански културтрегери Аустријанци су попут германске културне авангарде отварали врата њемачкој културној хегемонији.

Они су то сматрали својим цивилизацијским дугом, под којим су, заправо, прикривали сопствене колонијалистичке намјере и европоцентричне и окциденталне циљеве. Босна је анексијом постала колонијална провинција Европе коју сада покушава сецесијом из Југославије и одвајањем од Србије поново анектирати. Наиме, индикативно је да Аустрија сецесију Босне доживљава на исти начин и у њој учествује са истим жаром са којим је 1908. године спроводила њену анексију.

Од босанског простора је, наиме, требало начинити један германски субкултурни експеримент — бошњаклук — чији успјех је условљен резултатима културно-информативног глајхшалтовања народа, а прије свега Срба.

Под германским културним точком

Као и данас и у вријеме аустроугарске власти у Босни германско глајхшалтовање српског народа производило је супротне ефекте. За разлику од Хрвата и муслимана, Срби су се одлучно супротставили германској културној и свакој другој доминацији. Хрвати, међутим, поступају супротно од Срба. И муслимани германско културно глајхшалтовање прихватају без великог отпора. Како су већ једном прошли сличан пут акултурације, њима, као конвертитима, њемачка културна хегемонија не само да није тешко пала, него су је доживјели као сопствену културну еманципацију.

Босна је проживјела и комунистичко глајхшалтовање, а муслиманска нација је његов највећи резултат. Дуго ће бити нејасно шта су имали на уму творци политичке идеје о новој нацији у Босни, а још више зашто су је именovali „Муслимани“. Муслимани су, уистину, право и једино име за припадника исламске вјере.

Можда је посриједи само нека врста језичке игре, ономастичка скривалица по којој нацију треба тумачити из њеног имена. Као име нације, „Муслимани“, има двосмислено значење: да нацију заштити вјером, исламским дином, и с друге стране, да експанзију нације оправдава принципима вјере. Мора се признати, ономастичку игру вјере и нације неко је мудро, лукаво смислио.

„Национално-вјерско — језичке“ игре

Муслиманским интелектуалцима — а посебно академику Мухамеду Филиповићу, који је кумовао оваквом

ономатопоетичком имену нације — може се штошта приговорити, али су ономастичком игром око имена успјели свијету наметнути вјерско-националну језичку игру. Из имена нације „Муслимани“ по правилу се чита и ислам. Такво читање имена нације потпуно је подударно с експанзионистичким и фундаменталистичким претензијама ислама.

И поред тога што ономастичка игра око имена нације представља успјело лукавство, поступак муслиманских интелектуалаца и политичара не можемо протумачити друкчије него као својеврсни ономастички покушај бошњачких интелектуалаца да реторички подржавају исламску религију. Познато је да подржавањем неких природних гласова или звукова неких ствари настају посебне врсте ријечи, као што су, на примјер: „сркање“, „кихање“, „шушкање“, „звечкање“, „квоцање“, „рикање“, „кукурикање“, „блејање“, „роктање“ и слично.

Сличном национално-вјерском ономастопоетичком послужили су се и муслимански интелектуалци и политичари. Али не само они. И македонски политичари и националисти су се послужили истим таквим националистичким ономастичким жаргоном. Из истих разлога из којих није прихватљиво муслиманско име нацији, није прихватљиво ни македонско име нацији. По свом имену ове ономастопоетичке нације показују да Грци и Срби с правом упозоравају да се не ради о нацијама у правом смислу ријечи.

Као што македонски интелектуалци и политичари преко имена нације умишљају да могу бити историјски насљедници античких Македонаца, тако исто и муслимански политичари и интелектуалци фантазирају да могу бити историјски насљедници османлијске империје и хабсбуршке филозофско-политичке субкултурне идеје о цјеловитој и независној Босни. Ако и буду насилно успостављене, Срби (и Грци) ће такве аветињске државе доживљавати на сличан начин на који су њихови преци доживљавали Османлијско царство или Аустро-Угарску царевину.

Босна је одувјек била подијељена. Само што ту чињеницу нису жељели да виде и признају царевине и империје. Сада када народи у Босни крвљу праве границе између себе и када ту подјелу треба легитимисати, исти спољашњи и туђи интереси не дозвољавају да се овај историјски мучан и тежак процес доврши.

Ако се Босна постмодерним обликом насиља политичке бирократије новог свјетског поретка етатизира и пацифизира биће то не само прихватање једне сулуде политичке идеје, него и реализација фантомске османлијско-хабсбурговске државе. Српски народ је тога итекако свјестан и учиниће све да не живи у таквој држави.

УСТАШКА ИНДУС

Патријарх српски г. Павле након литургије у Јасеновцу

О суровости људске историје, праћене насиљем, доста је (иако никад довољно) писано. Бројна литература свједочи о суровој стварности историјског насиља. Искуство фашизма и стаљинизма близак су ехо постојања концлогора, „архипелага Гулага“, Колима, Јасеновац, Аушвиц, Јадовна и сл. Новонастале нетрпељивости произашле из фанатизма који води ка политичком екстремизму и „једнодушном“ насиљу и притиоци спљелих и рационалних сила цивилизацијским изходима, произвели су Вуковаре, Сарајева, Курпесе, Славонски Брод, који траже новог Фројда, Лоренца, Маркузеа у објашњавању чињенице да се најразумније и најслободније биће понаша и као неразумно и насилничко.

Велики историјски народи, какав је и српски народ, имају своја историјска полазишта, изворишта и искупилшта. Велики насилни поремећаји, какав је и садашњи рат, прилика је за подсећање на три света изворишта и полазишта: спорта, прво древно косовско извориште скрушења; друго, велико јасеновачко-јамно-јадовно извориште искупљење и треће, трајно светосавско, православно хришћанско „борилишно извориште ослобођења“ (Енрико Јосиф). Ово крваво вријеме, поновљеног физичког, културног и духовног геноцида над српско-православним народом у Хрватској и бившој Босни и Херцеговини, у коме је завладао закон одмазде, политичког безумља, лишености осјећања мјере и одговорности, демонске атмосфере запаљених емоција и жестоке нетрпељивости, када се Каин цијелог свијета околио на Србе, опет смо етикетирани као „непошудан народ“ на које се обрушио одијум њемачко-хрватско-муслиманског суживота. Како некад, тако ни данас, као да не задовољавамо критеријуме хуманитета „више расе“. У стратегији заборава, не дају нам, пропагандом ометања истине, ни да пребројимо и обиљежимо стара и нова

● Јасеновачки логор описан је у многим књигама јер је у њему масовно убијање почело годину дана прије стварања гасних комора у Аушвицу

Пише:

Милан Д. ТУРЈАЧАНИН

стратишта, да испишемо своје географије и јамографије. Покушавају нам забранити излазак из недостојног мрака, у свијетлом прољећу живота и младости враћају нас позивној пјесми: „Младо жито нависај класове, прије рока дошла ти је жњетва...“ (Његош).

ОРГАНИЗАЦИЈА ТОТАЛНОГ ГЕНОЦИДА

Једна од црних метафора је подсећање на Јасеновац. Наиме, српски народ, по-

Стара црква у Јасеновцу

ред Јеврејског и ромског (или циганског) био је у два прва свјетска рата онај народ над којим је вршен злочин геноцида на овим балканским просторима. У организовању тоталног геноцида током шест ратних година (1939-1945) у окупираној Европи, када је нацифашизам извршио масовне масакре (6 милиона Жидова различите националне припадности, 6 милиона Пољака, 3 милиона разних заробљеника), према Хитлеровом плану требало је елиминисати двије трећине Словена и на њихова насеља довести првенствено њемачке сељаци. У Независној Држави Хрватској извршен је геноцид против Срба, Јевреја и Цигана.

Упрезање Павелићеве и Степинчеве „Civitas Dei“ (божје државе) у Хитлерову политику „новог свјетског поретка“ ишло је на линији хрватског национализма и антисрпства спровођењу геноцидне политике над Србима. Према познатом плану Миле Будака, успиједили су практични потези прогона, иселјавања, покатоличавања, „чишћења“, убијања и ЛОГОРА. Масовни покољи српског становништва обављани су у Јасеновцу и другим логорима.

Јасеновац, логор најгоре врсте, описан је у вишестомним књигама, јер је то усташки логору у коме је масовно убијање почело годину дана прије отварања гасних комора у Аушвицу. Умјесто тужне приче, навешћемо само неке јасеновачке одреднице: стратиште људског бића, стратиште антифашиста свих народа, један од најстрашнијих логора другог свјетског рата, „творница смрти“ или комплекс логора за уништавање људи, зло над злима, „место натопљено крвљу невиних“, истребилиште српског (на)рода, највеће светилиште српског народа, највеће светилиште сваког Србина (Енрико Јосиф), престоница небеске Србије (Енрико Јосиф): „највећи српски град под земљом“, крвава љага римокатоличанства XX вијека, мјесто где се пила крв православна устима једног Фратра, гријех гријехова, треће распеће Исуса Христа, вјечни спомен, зовик, позив и опомињање.

РАВНОПРАВНЕ УСТАШКЕ ДУЖНОСНИЦЕ

Комплекс јасеновачког логора обухватао је: Логор I, зван ЦЕРИЈЕВ, формиран јуна 1941. године; Логор II у селу КРАПЈЕ (од јула до новембра 1941. године); Логор III ЦИГЛАНА (од марта 1941. године до маја 1945. године); Логор IV КОЖАРА; Логор V Цигански (од половине 1941. године до маја 1945. године); Логор VI у селу МЛАКА (женски логор); Логор VII у СТАРОЈ ГРАДИШКИ; Логор VIII у ДОЊОЈ ГРАДИНИ. Примјењиване су садистичке методе: иживљавања, сексуалног злостављања, силовања жена и сл. Средства су била: „крематоријум“, маљ, нож. Спроводници злочина су били усташе, мушкарци и жене, свијетовна и духовна лица. Међу егзекуторима истицали су се Фратри и часне сестре. Уз Фра Филиповића-Мајсторовића Сотону (команданта логора, васпитаника самостана Петрићевац у Бањој Луци, „равноправно“ су дјеловале „усташке дужноснице“, које су владале женским лого-

ПОДСЈЕЊАЊА: ЈАСЕНОВАЦ

ТРИЈА СМРТИ

ром и убијале жене. Тако су, на примјер, три Лубурићеве сестре клале као и све усташе. Највише се истицала Нада, милосница усташе-кољача Динка Шикића. Велики целат је била и Маја Буџан. По причању свједока Јанкова, када се она вратила у логор с клања на Сави, сва крвава и похвалила се гласно братру Филиповићу, који је наишао: „Ја сам их седам заклала!“ Фратар Филиповић био је тако усхићен да јој је притрчао и притиснуо онако крваву: „Е, сад те волим, сад те видим да си права усташа!“

Усташка држава, по наводима Растислава Петровића, убила је око 800.000 Срба. У тај биланс смрти (од укупних губитака, најчешће помињаних, 1.706.000 током другог свјетског рата), на јасеновачке жртве отпада од 600.000 — 800.000 убијених православно Срба. Поређено са Њемачким Рајхом, који је побио 0,4 посто својих становника, у НДХ је убијено 16 посто њених становника. Укратко, већина заточеника Јасеноваца није преживјела.

ЖИВА ПРОШЛОСТ

Другосвјетски Јасеновац је жива прошлост. Осим што су остали малобројни живи свједоци, исувише је актуелних повода злочина јасеновачког геноцида. Неофашизам обновљене „државности“ Хрватске,

Фра Сотона: Филип Мајсторовић у затвору

упрезање германских и католичких народа у политику центара европских и свјетских моћника, од Ватикана до домаће експозитуре Римокатоличког епископата у Хрватској, уз грубу пропаганду лицитирања црне математике о јасеновачким невиним жртвама, не само да бране већ и продужавају срамне злочине, чак покушавајући да нас вјежбају забораву и сјећању на оно што је неизбрисиво. Планери заборављају да се не може уништити српски православни народ који има не само земаљско већ и небеско упориште, као и то да је онај други осуђен на најтежу казну: на немогућност саборног покајања.

ОТВАРАЊЕ МЕМОРИЈАЛНОГ МУЗЕЈА ХОЛОКАУСТА У ВАШИНГТОНУ

КО ЈЕ ПОЗВАО ТУЋМАНА

Пише Дејан Ђорђевић

Присуство хрватског председника Фрање Туђмана у Вашингтону на отварању „Меморијалног музеја холокауста“ поприма размјере међудржавног и политичког скандала, јер се јеврејски кругови у свијету, а Израелци посебно, питају данас које, зашто и с каквим мотивима Туђмана позвао на скуп посвећен тужном сјећању на трагичну смрт више од 6 милиона Јевреја у нацистичким логорима смрти широм Европе у другом свјетском рату.

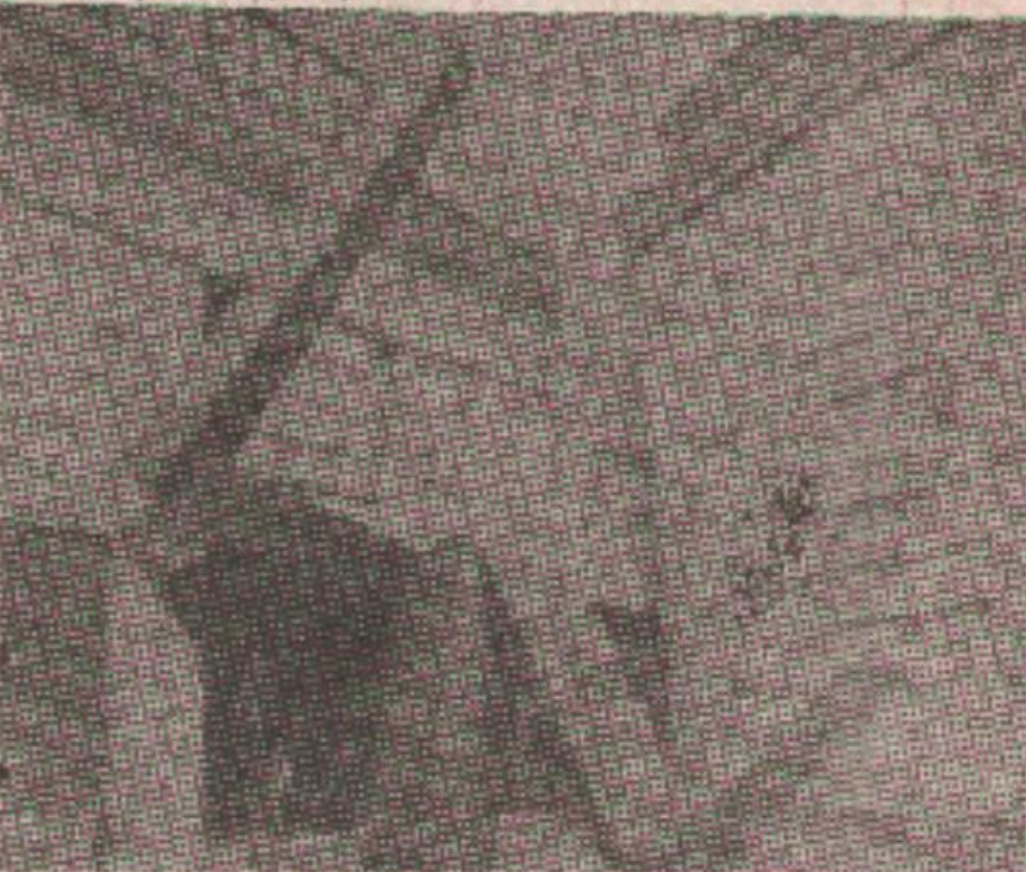
Послије вијести да је израелски председник Хаим Херуог одбио молбу Фрање Туђмана да га прими у Вашингтону и изјаве нобеловца Елија Визела, чијим је ангажовањем у САД подигнут импозантни споменик јеврејским жртвама холокауста вриједан 168 милиона долара, израелском радију да је „запањен и увријеђен Туђмановим присуством“, израелски радио је данас по подне десетоминутни блок емисије „Данас у свијету“ посветио нарастању антисемитизма у Хрватској.

Водитељ Дан Ешел слушаоцима је саопштио да је податак о позиву Фрање Туђману на отварање музеја холокауста „изазвао непријатно чуђење и запрепашћење, јер је хрватски председник један од историчара који сматра да се холокауст никада није догодио“. Али, додао је Ешел, „у Хрватској су се само последњих дана појавила два изразито антисемитска написана новинама, па се у једном иронично каже да неки сматрају да „у Хрватској треба да загрми ако неки Јеврејин у свијетских крива“. Израелски радио је такође јавио да је Туђман у Вашингтону имао сусрете с више функционера Свјетске и Америчке јеврејске заједнице, који су „били непријатни и тешки, јер хрватски председник није могао да одговори на питања која су му постављена о холокаусту, о бујању антисемитизма у Хрватској и његовим личним расистичким ставовима према Јеврејству у цијелини“. „Гост емисије израелског радија, проф. др Менахем Шелах, шеф Катедре за савремену историју и директор Историјског института „Ораним“ Универзитета у Хаифи, који је и сам не само преживјели холокауст и усташког истребљивања Јевреја већ и рођени Загребчанин, рекао је да „лозиг Вашингтона упућен Туђману сматра неумјесним, скандалозним за жртве холокауста“.

„Неприхватљиво је да се међу свјетским државницима нађе председник државе у којој се не само објављују антисемитски коментари, већ се дозвољавају јавна иступања бивших усташа. У земљи под његовом владавином из дана у дан ничу политичке партије које негирају холокауст и које поричу учешће нацистичке НДХ у истребљивању Јевреја и Срба у другом свјетском рату — рекао је проф. Шелах.

Водитељ емисије је затим рекао да су протеклих дана загребачки „Вечерњи лист“ и „Недјељна Далмација“ објавили неколико антисемитских извјештаја и коментара. У првом се објављива да је у Загребу 4. априла масовно обиљежена годишњица оснивања нацистичке „Независне Државе Хрватске“, те да су величане заслуге Анте

Павелића и његовог помоћника и министра за богоштовље и образовање Миле Будака у „рађању духа хрватског националног слободарства“. У емисији је посебно наглашено да за говорницима на прославама у Хрватској ниједном ријечју није поменута злочиначка улога усташа у рату већ је НДХ слављена као „зачетница слободне и независне хрватске домовине“. А врхунац цинизма, речено је у емисији, јесте вијест из Загреба да су „учесници послје митинга масовно одлазили на гробља и полагаали вијенце на гробове усташких злочинаца и да је једна од загребачких авенија добила име Миле Будака, творца расистичког усташког закона којим је Јеврејима забрањивано било какво учешће у јавном животу Хрватске у току рата. У „Вечерњем листу“, изнио је израелски радио, објављен је и „програмски текст“ под насловом „Хрватска и међународни комарац“, у коме се истиче да „Хрвати не треба да се плаше шта ће рећи Жидови него да управо ваљда игнорисати то што они мисле“. Круну свега, речено је, чини коментар „Слободне Далмације“ под насловом „Јидовски холокауст над Хрватима“.

Музеј холокауста

У току емисије водитељ је позвао Загреба и од Антона Бабића, једног од Туђманових помоћника, затражио коментар ових написа, на шта је Бабић одржао право мало предавања о демократији.

„У Хрватској постоји потпуна слобода штампе и све што је написано не одражава став хрватске владе, већ аутора. У Хрватској такође постоје апсолутне демократске слободе, припадници свих нација и вјера имају иста политичка и грађанска права потпуну слободу изражавања“ — рекао је Бабић.

Међутим, председник Јеврејске заједнице Хрватске Славко Голдштајн, који је неколико наврата израелским медијима давао убједљиве изјаве да „Јеврејима у Хрватској никад није било боље него што је сада“, у разговору са Ешелом готово да није могао да прикрије свој ужас због најновијег развоја ситуације и рекао је да је Заједница хрватском Врховном суду поднела тужбу против ова два листа.

„Државни тужилац Хрватске обећао је покретање поступка против ових фабрикалажи и увреда Јевреја, па се чини да хрватска власт хоће некако да поправи цијелу ствар“ — закључак је емисије израелског радија.

ПОЈАЧАНО ИНТЕРЕСОВАЊЕ ТУРСКЕ ЗА САРАДЊУ СА РУМУНИЈОМ

ОПАСНА ИГРА АНКАРЕ

● Интензивирањем економске сарадње Турска жели посредно да придобије Букурешт за своје циљеве на Балканском полуострву

Пише: Драгослав МАРКОВИЋ

БУКУРЕШТ, 23. априла — Послије промијене режима у Румунији прије три године Анкара показује несмањено интересовање за сарадњу са Букурештом — како на економском, тако и на другим пољима. Најновија иницијатива, која је услиједила послједње посјете Букурешту шефа турске дипломатије Хикмета Четина, садржи приједлог за формирање турско-румунске банке која би се у првом реду бавила инвестицијама у туризму, трговини и осигурању.

Букурешт је већ три године под сталним „притиском“ турске и арапске робе која је овдје, истина, одиграла позитивну „историјску улогу“, премостила је јаз између ранијег друштва потпуног сиромаштва, жељног робе широке потрошње, и потрошачког друштва изобиља западноевропског типа. Међутим, вријеме јефтине робе веома лошег квалитета из Турске је прошло и румунско тржиште, иако даље веома мале платежне способности постаје све избирљивије. Више десетина турских фирми, које су последње двије године направиле у Румунији прави бум и

велике профите једноставним пословним подухватом — производњом обичног хљеба, сада се окрећу и другим, озбиљнијим „тежим“ пословима.

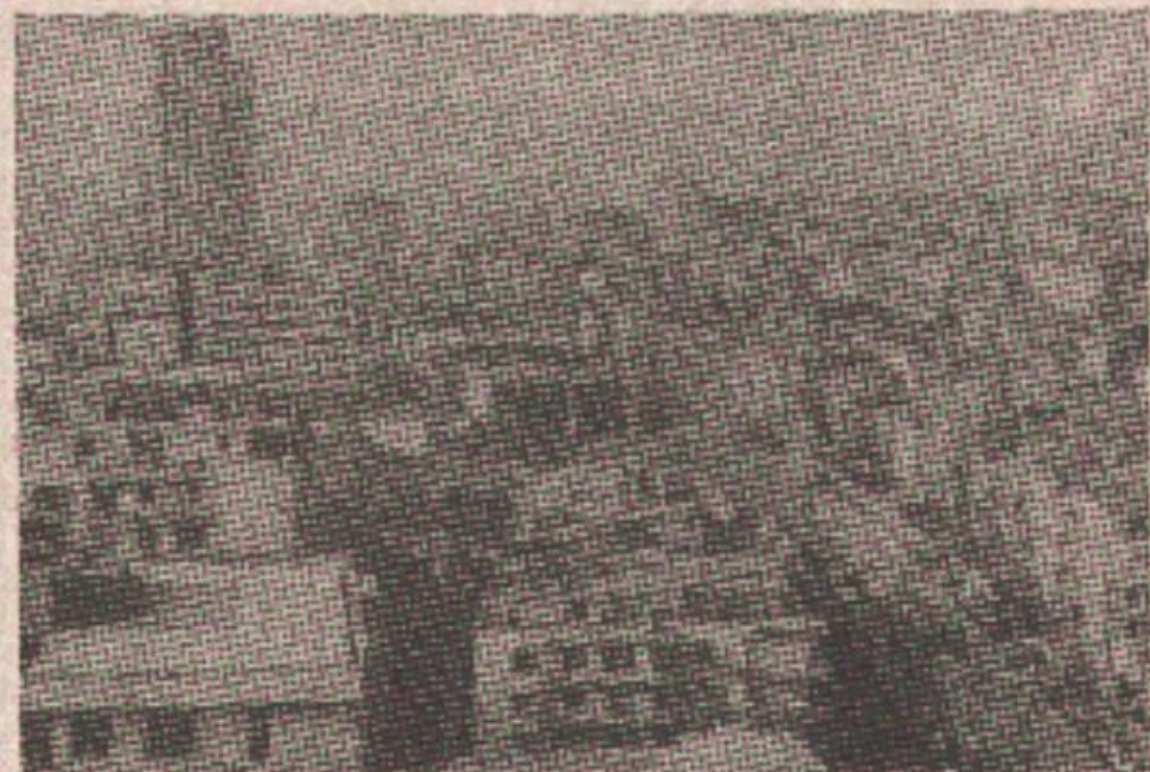
Све је очигледнија тежња неколико хиљада овдје присутних турских фирми да у одсуству због санкција УН традиционалних и цијењених партнера Румуније — југословенских фирми — искористе тренутно коњунтуру и туђу муку и „покупе кајмак“ на почетку процеса приватизације и увођења тржишне привреде. Румунска држава је, у недостатку озбиљних инвеститора и фирми са Запада, принуђена да прихвати макар понуђено — продор турских фирми, али и њиховог менталитета пословања који овдје изазива све више незадовољства и критика.

Румунија је као и већина балканских земаља, била готово 500 година под турском влашћу. Ипак, у румунском случају постоји и изузетак — Румунија је за разлику од Србије, Бугарске, Грчке и Босне била само вазална држава, која је током „ропства“ плаћала порти годишњи данак у сувом злату и никада на својој територији није имала турску управу. Без обзира на ту чињеницу, утицај Османске империје је и овдје оставио дубоке трагове којих се Румуни, будући латинског поријекла, данас све више ужасавају. Због тога је овај продор Турске послједње готово 600 година у Румунију изазвао и изазива све више незадовољство.

Румунску јавност у последње вријеме посебно брине најновија иницијатива Анкаре: Настојање Турске, што је недавно преминули председник Озал гласно изрекао приликом својих недавних посјета Загребу, Тирани, Скопљу и Софији, да искористи прилику и формира нови петочлани „Балкански савез“ — без СР Југославије, Румуније и Грчке. На ову намјеру Анкаре упозорава ових дана угледни букурештански опозициони дневник „Романија либера“, оцјењујући је као „веома опасну игру Турске на Балкану“.

На опште изненађење Европљана, а посебно Румуна, председник Озал је, како пише поменути лист, у дипломатској торби носио за сваку од посјећених земаља „специфичне приједлоге“. Бугарском председнику Желеву је савјетовао да „затвори очи“ пред транзитом турског ору-

жја за Босну и Херцеговину, зашта би, како каже лист, Бугарска добила за сада неутврђену „одговарајућу накнаду“. Бугарски лидер је, међутим, одбио да игра „игру“ Анкаре коју је, истиче „Романија либера“, веома добро играо његов претходник Филип Димитров. Киро Глигоров је, према писању румунског листа, „мирно саслушао“ Озалове приједлоге о пружању помоћи Турске Скопљу у формирању и признавању државе Македоница у замјену за „одређене услуге“. Није познато, каже лист, како је реаговао Глигоров на примамљива обећања Озала, али је очигледно да није био баш много „понесен“.

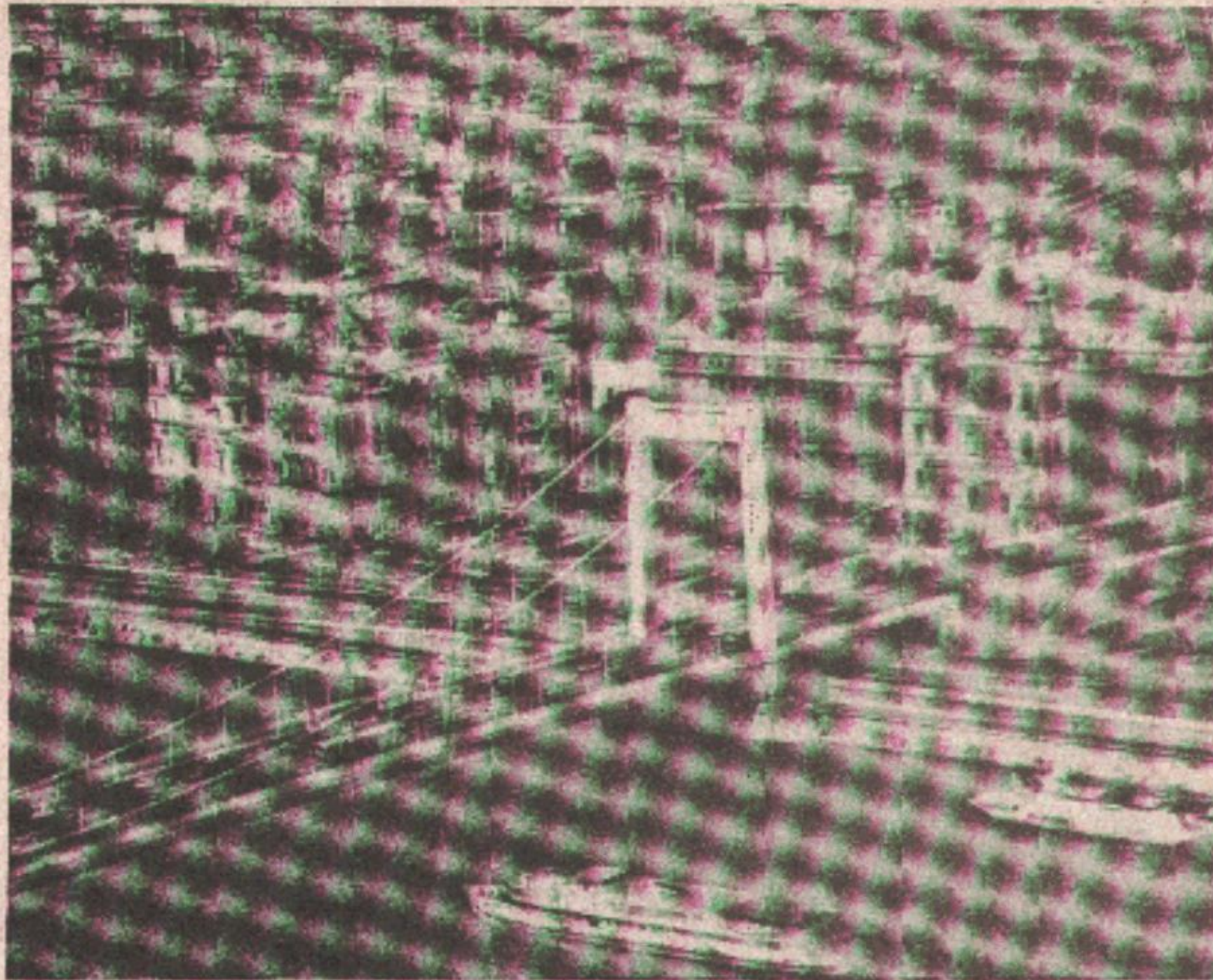
АНКАРА: снови о „петочланом балканском савезу“

Сада бивши турски председник је у својој мисији на Балкану обећао Албанији „миран сан“ и „финансијски рај“ који ће, наравно, како пише „Романија либера“, помоћи и подржати Турска. Лист тврди да је Озал поручио Хрватима да се, што се рата у Босни и Херцеговини тиче, „ништа не брину, јер он није ни у ком случају вјерски и њима не доноси никакву опасност“.

Угледни букурештански дневник „Романија либера“ оштро осуђује идеју стварања крње балканске алијансе, па макар и на економској основи, и упозорава да је и сама помисао о осовини „Анкара — Софија — Скопље — Тирани — Загреб“ чудовишна. Игнорисање осталих балканских земаља, каже лист, веома би неповољно утицало на ионако ровиту и експлозивну ситуацију на полуострву, додајући да о „геополитичкој дугорочној стратегији такве намјере не треба ни говорити“.

Букурешт: Под турским притиском

Будимпешта

МАЂАРСКЕ ИГРЕ ОКО ГРАНИЦА

ПУСТИ ПАНОНСКИ СНОВИ

● Чурка жели Барању и Бачку, Хрватски новинар тражи 100 хиљада марака ● Референдум као рецепт ● Румунија захтијева „украјинску формулу“

Пише: Станко ШАЈТИНАЦ

Хиљаду пута смо већ рекли да Мађарска не тражи промјену граница. Покажите ми још неку државу Европе од које се толико пута захтијевало да то изричито каже као од Мађарске", рекао је ових дана званични представник Министарства иностраних послова, реагујући на једну полемику, која се води у мађарским политичким круговима, поводом захтјева Румуније да се у споразум о основама сарадње двије земље, унесе и клаузула о непромјенљивости границе.

Представник министарства, односно мађарска влада, полазе од чињенице да је Будимпешта потписница завршног акта из Хелсинкија, као и Париског уговора о миру из 1947. године, у којима је изричито наглашено да се границе у Европи не могу силом мијењати и да нема потребе да се то чини и у уговору са сваком земљом посебно. Стог становишта, представник министарства је у праву када се жали на положај Мађарске јер заиста нема земље, којој се изјава о непромјенљивости граница тако често испоставља. С друге стране, међутим, могло би се такође рећи да нема земље у Европи, попут Мађарске, у којој се, у унутрашњој полемици, питање „праведности“ садашњих граница тако често поставља. Историјски повод је Тријанонски уговор о миру после првог свјетског рата, којим је Мађарска, како се у Будимпешти тврди, „неправедно“ лишена двије трећине својих некадашњих територија и сведена на средишњи дио Панонске низије, с непуних 100 хиљада квадратних километара површине и 10,3 милиона становника. При том се истиче да све до појаве Русије, као самосталне земље, после распада Совјетског Савеза, у Европи није било земље, попут Мађарске, чија трећина сународника живи у сусједним земљама, као мањина.

Невоља је, међутим, ако се остави по страни питање праведности као веома апстрактног појма, што сами чланови владе често својим јавним „играма око граница“ дају повода да се од Мађарске стално тражи да јасно и гласно саопшти како нема никаквих територијалних претензија према сусједима. Најдрастичнији је, свакако, примјер, задржавајући се само на актуелним случајевима, члана најужег руководства владајућег „Мађарског демократског форума“ (МДФ), лидера екстремне деснице у странци, Иштвана Чурке, који је крајем прошлог мјесеца у интервјуу загребачком „Глобусу“ отворено рекао да би Мађарска „прикључила себи Барању и Бачку, али нема ни војне ни економске снаге за такав подухват“. Истина, Чурка је накнадно демантовао да је рекао такву „будалаштину“, али новинар листа Бранимир Барон Брљевић позивајући се на магнетофонску траку, која је све забиљежила, тврди да су Чуркине ријечи аутентичне. Рекао је чак да ће од Чурке судским путем тражити одштету од 100 хиљада марака, због довођења у питање његовог професионалног кредибилитета.

Још је свјежији примјер министра одбране Лајоша Фира, који је говорио на једном комеморативном скупу у мађарском пограничном селу према Аустрији, почетком овог мјесеца, актуелизовао тезу, иначе све популарнију у владајућим круговима, да се границе, истина, не могу мијењати силом, али зато могу милом. Споменуо је примјер села Сентпетерфа, које је заједно са још девет сусједних, у процесу разграничења са Аустријом прије седам деценија, на референдуму одлучило да остане у саставу Мађарске. То би, према његовом мишљењу, био добар рецепт да се ријеше сва спорна гранична питања са сусједи-

ма, при чему не треба много погађати какав би био исход таквог масовног изјашњавања три милиона припадника мађарске националне мањине у Румунији, Словачкој, Украјини и Југославији. Другим ријечима, оно што је својевремено „неправедно“ одузето, било би враћено референдумом и тако се задовољила историјска правда.

Што се тиче Украјине, најекстремнији чланови руководства МДФ су покренули и питање личне одговорности људи у Министарству иностраних послова, посебно спомињући шефа дипломатије Гезу Јесенског, што су допустили да се у основном споразуму са овим сусједом нађе клаузула о међусобном одрицању од територијалних захтјева. Украјински парламент је овај споразум ратификовао, док је мађарско Министарство повукло документ из процедуре, вјероватно под притиском ових радикала, мада тврди да је то учинило само привремено и да ће се измијењени текст споразума поново наћи пред парламентом. Министарство се оптужује да је изазвало штету за националне интересе јер сада и Румунија, позивајући се на „украјински преседан“, тражи такву формулу и за себе.

Званична Будимпешта такав „попуст“ Букурешту одриче јер, како тврди, Румунија мађарској мањини негира она права, која нуди Украјина. Уз то, примјећује се, уговор са „граничном клаузулом“, који жели са Мађарском, Румунија неће да потпише са Украјином јер према њој има територијалних претензија. Тако се формирао затворен круг, у који се поред оватри актера, могу смјестити још многи у Источној Европи, о Балкану да се и не говори, претварајући читав источни дио континента у експлозивно подручје, чија је судбина сасвим неизвјесна.

ПОЗНАВАЊЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

НАРОД ЈЕ ГЕНИЈАЛАН

• Сви смо изнемогли, грозничави, бледуњави и начети. Али нико да се сагне, и убере биљку...

Пише: Бранко ЧУЧАК

Народ је генијалан, узвикнуо је пјесник и самородни филозоф српски, кад је природни доктор природном методом, по природи ствари, скинуо двије хиљаде мадежа са лица својих сународника. У народу вјерују како носилац мадежа има среће у животу. Али, где ироније, често је тај печат знак нечег бенигног што зна прећи у малигно. Тај је човјек био самоуки лијечио је од рака коже, отевши узвик из пјесникових уста. Да, да, сви су сумњичаво вртили главом. Народ је генијалан. Из народа је потекла моја комшиница, која је справљала текућине од ружиних латица, бобица од смреке и вршкова младе оморице. Чак је правила и мед од маслачка као алхемичари злато. Сјећам се, ко јуче да је било, укућани су јој се посмијавали. Она је из године у годину у црну земљу болесне смјештала. Јер нису хтјели пити њене љековите текућине. Она сама, опет, све би то пила и с мјером се палила и гасила. И дан данас је жива а оплакала је цијело село, које је није слушало. Овдје смо нас троје, говорила би. Ти, ја и твоја болест. Уздала се у мудрог француског љекара који је говорио како у његовим рукама пацијент може изгубити живот али никада наду. Па би они који су пили њене љекарије спасавапа од смрти. Говорило ми је како ту окона постоје основни, природни лијекови. Ако се измјешају с правилним травама човјек има шансу да остане дуговјек. Помињала је иповачу, уље, јабуково сирће, мед и бијели пук. Остало је ствар наспијеђене мудрости.

Из народа је, коначно, потекао и мој пријатељ, који ми је излијечио менискос. Једне прољетне ноћи, кад су се кости раскривиле, искочило ми је кољено у сну. Другар је узео ашов, ископао иловаче с дубине од једног метра, запакао иловачу у рерни као младо пиле. Онда је на ренду састругао иловачу, у њу усую јабуковосирће и све то сасуо у газу. А газу овио о кољено. Да. Сутрадан сам проходао али нисам викао како је народ геније јер народ не воли велике ријечи. Да му се титра. Тај је човјек био особењак. Пропазећи кроз шуму разговарао

би сатима са биљкама. Прешао би једва двјеста метара, а сит се испричао с околном флором. Не знам какав је био с животињама, али поуздано знам како је наговорио афрички кактус, који цвјета једном у десет година, да цвјета сваке године. Овако се скупчили стручњаци па ни да бекну. Кактус цвјета ли цвјета. У његовој гарсониијери коју је с муком отео од власти. Они хтјели да га избаце, а он умјесто имена и презимена напише на вратима латински назив биљке. Једном је ставио као камилица, други пут као бијели глог, трећи пут као мајчина душица. Па власт одустала и оставила га на само да говори и говори с егзотичним кактусом. Он ме научио да прије спавања бос газам по хладној води. Или да пијем шољу чаја од липе. Ако узмем више, она не могу склопити. Тјерао ме да се купам у разблаженом сирћету и да видиш отварао ми апетит. Јели смо печену тикву мисирачу. Он је рекао како у њој има више витамина него у банани. А с бананом се није родио. Ми то раније давали свињама. Само грицкали спане кошпице, пуно етеричних уља и драгоцјених масти. Прича се како је то добар афродизијак. Поштоване моје даме, клоните се мушкараца који грицкају сјеменке. Јео је коприву с умућеним јајима. Јео је било боговско. У природи с њим нисам могао умријети од глади, ни љети ни зими. Али, мој је пријатељ далеко, а ја сам заборавио већи дио лекција из познавања природе и друштва. Имам утисак како се његово учење проширило по земљи. Видио сам мелем од кога ране зарастају преко ноћи. И никакав ожиљак не остаје. Повријеђен а сретан човјек — како то гордо звучи. Ево сиктавог прољећа у нашим крајевима. Гдје год погледаш расте, пупи, цвјета и рађа. Мене ухватила нека меланхонија. Народ генијалан, али неће да се сагне и убере. Празне апотеке, скупи пијекови, рат људе коси пикоси. Кокоши кљуцају, псићи се играју, свиње грокћу и дјецу шишају на столицу, уз врата куће. Сви смо изнемогли, бледуњави, грозничави и начети. Нико да се сагне да биљку какву убере. Да себи природног лијека тражи. Зато сам ја тужно запјевао колико ме грло носи:

„Видиш мајко како лишће жути,
тако ћу ти и ја увенути.
тај таврљееее.

У КУПРЕСУ

ПОРУКЕ

• Из возила на точковима свакодневно до слушалаца на Купрешкој висоравни, у јединицама и домовима, стижу вијести из завичаја, уз информативне из забавне садржаје

Пише: Јагода ПРЊА

Нова, покретна станица Радио-Купрес основана овог априла преноси свакодневно поруке, догађаје са ратишта на Купрешкој висоравни, вијести, потврђујући ентузијазам запослених. Ријеч топла, хумања, завичајна, вриједна као дарови слободи, стиже до слушалаца снажно, оправдава људско постојање, успоставља мост са свијетом.

— Купрес је данас слободан, као бор у планини, подсетио је с поносом пуковник Витомир Грујић. На покретном возилу на точковима емитује се свакодневно програм. Почело је на

ЗАПИСАНО У ХАШАНИМА

ВОЉА ЗА
ГРАЂЕЊЕМ

• Кажу да је Попић пред смрт плакао у Хашанима гледајући како је Српство запуштено

Пише: Никола ЗОРИЋ

ЗАХВАЉУЈУЋИ ЕНТУЗИЈАЗМУ РАДИО-ЕКИПЕ

ЗАВИЧАЈУ И СЛОБОДИ

Дан побједе, 7. априла. Жељели бисмо да садржај буде усмјерен пропагандни, а вјерујемо да се емисије чују не само на Купрешкој висоравни већ и шире, можда до Сплита", каже ведро командант 7. моторизоване бригаде.

Редовне послове чланови радио-екипе, њих петоро, обављају свакодневно, без обзира на мјесто одакле се јављају. — Програм је информативни", каже главни и одговорни уредник Борис Јанковски. Из свијета, са ратишта на Купрешкој висоравни, са вијестима Радио-Београда које захваљујући нашој техници преузимамо, не занемарујући ни забавни програм. Овдје у Купресу сам годину дана. Сви смо аматери и радимо са ентузијазмом. Програм је дужи у вријеме празника. Радио сам раније у Бањој Луци, у Школском центру (ШЦОМЈ) бавио сам се интерном телевизијом. Заједно са пуковником Витомиром Грујићем и Ацом Матићем, заставником прве класе, затражили смо у „Рудију Чајавелу“ да нам направе предајник и добили смо нови, снаге стотину вати ко-

ји се може чути и шире, у Шипову, Мркоњић-Граду и у свим дијеловима Купрешке висоравни".

Техничко вођство, али и новинарске послове обавља Милорад Летић. Док слушамо музичко-информативне програме радија, и поруке, нисмо свјесни уложеног труда, храбрости и стрпљења да се сазна смисао и значење истините информације, а музиком подстакне и охрабри народ. Војска, избјеглице. Захваљујући петочланој екипи радија Купрес лакше може да преброди тешкоће ратног живота. Мала екипа почела је рад брзо, без много припрема, па истиче недостатак опреме, потребу да се уз помоћ дародаваца обезбиједи неопходне касете, репортерски магнетопфон и друга опрема.

— До сада није било примјерби на програм, „сматра спикер Вера Спремо. Емитујемо музику, вијести, догађаје са нашег подручја. Чујност Радио-Београда је лоша, а њихове вијести захваљујући нашој опреми стижу до наших слушалаца".

— Очекујемо да ће нам сарадња са Радио-Шиповом бити корисна, они су спремни да нам помогну, јер раде већ годину дана. Контакти са подручјем Купрешке висоравни су свакодневни, желимо да поруке из завичаја стигну до синова и очева на ратишту. Телефонске везе нису сигурне, струје има повремено, напон је честолош, панам је и програм краћи, али очекујемо да ћемо истрајати. Поред информативних садржаја за ускршње празнике извјештавао сам и о првом вјенчању у цркви", каже с осмијехом Милорад Летић говорећи о младој генерацији бораца на купрешком ратишту, животу који се наставља радом школе, отварањем продавница, скупштинским дјеловањем.

— Сарађујемо и са Радио — Бања Луком и Прес-центром Првог крајишког корпуса. Надамо се да ћемо проширити и наставити рад", каже потпоручник Борис Јанковски, главни и одговорни уредник Радио-Купреса, у предању програма у возилу на точковима.

Овог другог ратног прољећа у Хашанима, родном селу Бранка Попића, све изгледа тако налик на оно доба које налазимо у Попићевој ратној прози и поезији.

Прошле године све до касно у лето село је било изложено нападима усташких банди из села с подручја општине Сански Мост. Српски браниоци из села успјешно су бранили и одбранили село онемогућивши усташким бандама да уђу у село. Касније су борби из овога села одлазили на друга ратишта као што је фронт око ријеке Уне, али и на друга у Републици Српској, уосталом, као и борби других подгрмечких села. И у овом рату, као и толико пута прије, славу српског оружја проносе Срби Крајине.

У Хашанима се може видјети изузетно јединство српске војске и народа. За неколико дана војници и народ успјели су проширити и доградити стару основну школу. У доба општег рушилаштва и уништавања, овдје постоји изузетна воља за стварањем новог. Тако, на примјер, у селу планирају да већ сада започну изградњу пута, да-

кле да раде на оном на чему нису могли за готово пет деценија комунистичке антисрпске владавине.

И као што приличи народ Хашана за војнике и цивиле градитеље школе као и понеког госта из цивилних власти Крупе и команде 11. крупске бригаде приредио је ручак. На столу се нашло печење, разни домаћи специјалитети, колачи, пића. Гледајући народ који је то доносио присијетих се Попићевих стихова:

.....*Коморо војна, знадеш ли ти,
тебе ће торба надбити,
Слава и хвала до неба њој,
шареној торби сељачкој,
Сад кад су дошли најтежи дани
она нам војску слободе брани.
О пушко моја, и торбо ти,
ви Пете битку добити..."*

Кажу да је пјесник пред смрт своју плакао у Хашанима гледајући како је Српство запуштено, како је мало дјеце у школи, како су путеви разровани...

Сретох у селу др Лазу Бабића који је из Хашана отишао у Београд још 1945.

године. Ево сада у тешком ратном времену, када год може дође и по неколико дана ради у овом крају као лекар специјалиста помажући тако народу Подгрмеча. Врло је активан у ширењу истине о српској борби преко граница Југославије, а заинтересован је и за тражење људи који би сутра били спремни улагати у економски развој краја. Размишља о подизању малих хидроелектрана на рјечици Јапри итд. Гледам га како обилази цркву, гробље предака. Носталгично гледа на Грмеч, говорећи како је баш с тог мјеста најлиепши поглед на Грмеч...

Било би потребно много више Срба који данас хоће помоћи Србима Подгрмеча, јер многи су отишли из ових крајева и заборавили свој родни крај. Кроз историју Подгрмеч је био један од најсрпскијих крајева и с Поткозарјем чинио увијек основу Српства. У периоду између 2 свјетског рата и овог сад ово је био један од крајева у којима је Српство највише запуштено. Данас оно се достојанствено враћа. Види се то и у Хашанима као и широм Подгрмеча.

ПРЕМИЈЕРА У КРАЈИШКОМ НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ БАЊА ЛУКА

МАГИЧНА УКРШТЕНИЦА

● Друга премијера у 63. сезони Крајишког народног позоришта Бања Лука - „Генерал Милан Недић“, Синише Ковачевића ● Режија: Јовица Павић ● Сценографија: Живорад Пећарић ● Костими: Загорка Стојановић ● Играју: Добривој Стефановић, Небојша Зубовић, Слободан Велимировић, Добрица Агатоновић Ага, Гордана Милиновић, Светлана Поповић, Бошко Ђурђевић, Војислав Шакић и Раденка Шева

И да је прије десет или дванаест година, свједено, одмах по васкрсењу из Ковачевићеве маштаонице, народна драма „Генерал Милан Недић“ упризорена у било којем позоришту (ове или оне) Југославије, извјесно је да би већ на премијери била затомљена (не)видљивим оком цензора, чији би је послушници, умачући пера у мастило комунизма трајно изопштили и уредно смјестили на сметлиште архивских честица српске историје.

Ова представа, међутим, и без обзира на неминовни временски отклон стиже у прави час; у тренутку, када трећи пут у овом вијеку вриједе Недићеве опомене и предсказања, кара је свих седам језика помахнитале бјелосвјетске аждаје запалацало над милионима српских душа, чије се постојање једино вреднује „кофицијентом“ нестајања...

Шеснаестог априла, на Велики пектак, на четрдесетодевету годишњицу васкршњег савезничког ослобађања Београда, које је извело око стотину четворомоторних бомбардера, при чему је погинуло 1.160 Срба цивила, у Бањој Луци, у Крајишком народном позоришту догодила се премијера „Генерала Милана Недића“, Синише КОВАЧЕВИЋА, у режији Јовице ПАВИЋА.

Скидајући копрене са фалсификоване историје, испрено, како то можда још једино умјетност и може, Ковачевић и Павић подмећу нам зачарано огледало у којем слика „по дефиницији“ изричито зависи од онога ко се у њему (о)гледа.

Миријадом питања оковани, рашчитавамо ову позоришну укрштеницу у којој Ковачевић (хоризонтално) и Павић (вертикално) нуде бијеле подиоке трагања за Поруком и Истином.

Ма колико очигледно одступају од животне или дословне историјске тачности, што трагедија у основи и подразумијева, ни писац, ни редитељ не могу отклонити ексклузивитет приповиједања историјске трагедије у којој маса препознаје своје грешке, заблуде, обмане и коначно - у којој тражи себе.

Иако позоришна рецензија не подразумијева буквални упит публике, неоспорно је да управо реакција гледалишта одређује „Недићево“ превасходно тумачење и утисак који њедри.

Ова се представа наине, свих нас тиче, јер емоције и спознаје које се сустижу са сценама нису проткане и произведене само магијом умјетности, него су стварнопостојеће.

Фриволно је времену у трајање оставити запис сведен на хладно ишчитавање Ковачевићеве драме и интервенисати над детаљима умјетничког рукописа, јер жестину овако отрежњене катарзе дакако узрокују бриљантне сентенце доказаног писца, смјерног трагача обзорјима српске историје, Синише Ковачевића, који свој „дуг“ отаџбини и српском народу као ктитор „исплаћује“ у безвремено вриједним исписаним странама.

Јовица Павић, „овај пут“ своју генијалност да редитељско умјеће проживи као неподношљиву лакоћу стварања, изукраштао је своје идеје са пишчевим да те мјере усаглашено да се чини да „Недић сценски функционише искључиво и само тако како га Павић појашњава.

Наине, почевши од глумачких импостажија, до његове свеприсутности у избору сценографије, костима и музике све је сведено на упечатљив редитељев макро знак провоцирајуће трагедије.

Лајтмотив Павићевог промишљања је агон да мислимо Недића тумачењем омнибуса знакова, сведених на постојећа рјешења „укрштенице“.

Добривој Стефановић као Милан Недић у посљедњих неколико сезона није оспрашћеније био „иза огледала“, његово тумачење је фрондерска квинтестација улоге и глумца из које се порађа аутентично извајани лик. Посебно су снажне сцене говора на радију, односно на жељезничкој станици пред официрима-ратним заробљеницима кроз које јечи живот, хистрионско узнесење као симбиоза живота и позоришта, илузије и стварности. Кад Стефановићев Генерал проговори, задрхти позорница...

Анимозни Иследник у тумачењу Небојше Зубовића извјесно је пандан Стефановићевом Недићу, чији сценски „окршаји“ као при судару углача-ног камења искре ватру, пламење језичака, чије се двије сјенке стижу, престижу, стапају и коначно, једна кроз другу - нестају.

Специфичан обол представичини и Добрица Агатоновић Ага, као Милутин Недић, јер иступа као „алтер его“ Генералу. Наине, браћа официри затечени у истом тунелу живота, окренути на супротне стране, тек у загрљају виде исто свјетло, могући путоказ.

Радује појава Слободана Велимировића, који се након седам година апстиненције позоришта, „вратио“ у крајишки ансамбл и зналачки, мудро, оживио лик Нијемца.

Гордана Милиновић, као Живка Недић, Светлана Поповић, као Анђелија Недић, Бошко Ђурђевић као професор Хаципенчић, Војислав Шакић као Милан Аћимовић и Раденка Шева као Драгиња успјешно су доприносили другој умјетничкој реинкарнацији крајишког позоришта у 63. сезони, док су Загорка Стојановић, костимограф и Живорад Пећарић, сценограф, подарили овој „слици“ волшебан склад простора, материјала и боја у којем тријумфује стварност илузија.

Љиљана ЛАБОВИЋ

ИЗ НОВИХ ПЈЕСНИЧКИХ
РУКОПИСА:

Бранко Чучак

ЈЕДНО ДВА

Једно два и пола
обла, мека нула.
Три, четири љушке
пасја прескакапа,
тако пет-шест пута,
преко седам мора.
Једно два и осам
мртво покопаних,
да се задевета,
као сриједа чиста, као десетка.
Спусти се на санкама
с декаде на нулу,
једно два и пола.
Да математика наша,
као одаписка,
би цијепа гола.

СИЈЕВАЈ МАЛЕЦКИ

Остави ли их мушка снага
старци тад шуте с рибама у
води,
то им само за мокрење још
служи.

Сједећи тако
за буквим столом
под златном липом
у Студеној гори.
Ником, дакле, ништа.
Појео вук магарца.
А падају шишарке
и оне окренуте горе
и оне што висе надоле,
које некоћ бијаху тврде
и љепљиве од младићке смоле.
Сијевај, сијевај Малецки
уоколо
јер су сад суве и
добре за потпалу
код букова стола
под липом златном
у Студеној гори.
гдје древни учитељ Толстој,
мужицима опточен,
час пише рат, час варљиви мир.

• Жељко
СМОЛИЋ,
„Вилењаци
и
покварењаци“,
Књижевна
омладина
Новог Сада,
1993. година

БИЉЕШКЕ О КЊИГАМА

СВИЈЕТ САВРЕМЕНЕ БАЈКЕ

Пише: Јагода ПРЊА

Нова књига поезије пјесника Жељка Смолића „Вилењаци и покварењаци“ првенац младог аутора за дјецу, управо је објављена у издању Књижевне омладине Новог Сада. Поетска збирка потврђује његову вишегодишњу сарадњу са новосадским издавачем, а наставља се новим рукописима и поетским пројектима књи чекају објављивање.

Маштовити свијет савремене поезије за дјецу између корица књиге из едиције „Продавница тајни“ представљен је управо бањолучкој публици у присуству издавача, књижевника Луке Кеџмана и пјесника. Закупљен предањем и легендом након прве књиге поезије за одрасле, објављене прошле године, Жељко Смолић брзо и лако, кратким стиховима, забиљежио је четрдесет и девет пјесама из свијета дјетињства које са лакоћом може пратити сваки заљубљеник поезије. Вријеме патуљака, чаробног штапића, али

и Киклопа и мнитоура, наставља се захваљујући љубави за дјецу, постаје блиско сваком узрасту, а књига значи и радост у овом времену ограничених тиража. „Вилењаци и покварењаци“ говоре о свијету страха и радости, као универзалним порукама свакодневице, добру и злу, вјештицама и вилењацима. Млади аутор Жељко Смолић живи у Прњавору, а занима га уз поетику и ликовни свијет, историјске теме које оплемењује римом. Књигу је илустровао Ђорђе Ивановић, а уредник едиције у „Продавници тајни“ Књижевне омладине Новог Сада је Весна Башић. Запажени издавач уз сарадњу са познатим ствараоцима озбиљно рачуна и на најмлађе склоне стиху и књижевном стваралаштву, па је расписао и књижевни конкурс за дјецу, а радови ће бити објављени у мају као избор, у посебној књизи.

Лијепо илустрована нова књига „Вилењаци и покварењаци“ заслужује похвалу аутору, али и вјештом издавачу који поштујући савремени израз и поетику за дјецу афирмише прве радове и збирке младих аутора.

„МАЊАНИНА“

МОНИКА БЕЛУЧИ

Нова италијанска звијезда посједује тамне очи и косу, што је карактеристично, рекли бисмо, за италијанску жену, но има и висину топ-модела, што Италијанкама није баш својствено, те тијело створено за побједу на такмичењима за мис. Зове се **Моника Белучи** (21), двије године била је дјевојка са насловних страна свјетских модних часописа, живјечи на релацији Њујорк-Милано-Монте Карло. Као манекенку открио ју је **Карло Ванзина**, покушавајући лансирати на свјетско тржиште типичан италијански топ-модел. Њене слике запазио је **Дино Ризи**, италијански редитељ завидне репутације, који ју је одмах ангажовао у свом најновијем филму „Живот са синовима“. Новинари Моника пореде са **Силваном Мањаном**, дајући јој надимак — **Мањанина**.

МЕДЛИН СМИТ

ЛАЈЗА МИНЕЛИ

ВРАТИЛА СЕ

Није је било неколико година — **Лајза Минели** имала је проблема с алкохолизмом, што је злогубике одмах навело да јој предвиде сурбину идентичну оној њене мајке **Џуди Гардланд**. Но, преварили су се. Лајза се вратила. Најприје је у сарадњи с феноменалним енглеским поп-дуом „**Пет Шоп Бојс**“ снимила одличан албум „**Ризалтс**“. Услиједила је успјешна америчка турнеја и неколико мањих, али запажених филмских улога. Ми смо је недавно могли видјети на малим екранима у снимку додјеле Оскара, како пјева и плеше као никада до сада.

ОД ЗВИЈЕЗДА ДО ТРЊА

Почела је као старлета, онда је, по инерцији, запјевала. Но, име **Медлин Смит** многи су запамтили тек када су објављене вјести о њеним зарукама са басистом „**Ролингстоунса**“ **Билом Вајеном**. Убрзо након тога „жута штампа“ била је препуна слика са њиховог вјенчања, које су сугерисале класични хепиенд: „живјели су сретно...“ Међутим, судбина се окрутно поиграла са **Медлин**. Обољела је од неке мање познате болести, смршала до изнемоглости и **Бил** ју је оставио. Данас је **Медлин** пуно боље, оздравила је, а **Бил** је у међувремену напустио „**Стоунсе**“.

Хит лета '93 требали би бити изрези, прорези и много накита, дрвеноги стакленог. Боди за вечерње изласке изгледаће као купаћи костим, хал-ина је обична нешто дужа од краће мајице, а ноге и груди су и даље у првом плану. Биће то весело лето. Нарочито за мушкарце.

МОДА **ПРОРЕЗИ, ИЗРЕЗИ, НАКИТ**

ПЕДРО АЛМОДОВАР

УСПЈЕХ КАО СУДБИНА

Име му је Педро Алмодовар. Познатија му је филмски редитељ, тренутно најбољи у Европи. Овај Шпанац типичан је представник постмодерне генерације: осим филма бави се и музиком (свира гитару у једном „панк“ бенду), стрипом, прозом... Све то долази до изражаја у његовим филмовима које су неки описали као „спој Луиса Буњела и билија Вјалдера“. На једном од прошлих Фестова приказана је ретроспектива Алмодоварових филмова и од тада је он и на овим просторима култ-редитељ. У Бањој Луци је својевремено приказиван његов филм „Жене на рубу нервног слома“, а када се поново отворе наши биоскопи биће приказани и наслови „Вежи ме“ и „Високе потпетице“. Овај други већ се одавно може изнумити у велини бањолучких видео-клубова. Иначе Алмодовар сниманови филм, а за аутора филмске музике одабрао је неког другог до Горана Бреговића.

ЛИЦЕ СА МУЗИЧКЕ СЦЕНЕ: РЕНАТА ХРЕНЕК, ЧЛАНИЦА
КУЛТУРНО—УМЈЕТНИЧКОГ ДРУШТВА „ВАСО ПЕЛАГИЋ“

ЉУБАВ КАО ЗАГОНЕТКА

● Приликом наших посјета Заводу за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ видјевши рањене међу којима је било пуно младих људи и тешких инвалида, осјетила сам сузе у очима. Тада сам за њих играла свим срцем, а највећа награда је био осмијех тих људи, којима смо затренутак помогли да забораве стварност - прича Рената Хренек.

ПИШЕ: Љиљана БОЖИЋ

Шеснаестогодишња Рената Хренек је одлична ученица Медицинске школе, али стални члан „А поставе“ Културно-умјетничког друштва „Васо Пелагић“.

— Члан сам фолклорног ансамбла већ неколико година. То је мјесто гдје се могу кроз игру и музику опустити. Много мојих вршњака се односи према „фолклору“ са омаловажавањем као и према правој народној музици. Али, свједоци смо да се приликом славља пјевају управо такве пјесме. Садашња „А постава“ је сачињена од младих људи јер се пуно наших чланова налази на ратишту. Рад се ипак одвија захвљајући ентузијазму старијих колега. И поред свих проблема који прате овај ансамбл то је још увијек мјесто гдје могу „наћи“ добро расположење и праве другове - каже Рената.

Рената је захваљујући својој љубави према народној музици и обичајима пропутовала већи дио Савезне Републике Југославије, а ансамбл није пропустио да обиђе ни борце Војске Републике Српске на ратиштима око Брчког, Бјељине, Купреса...

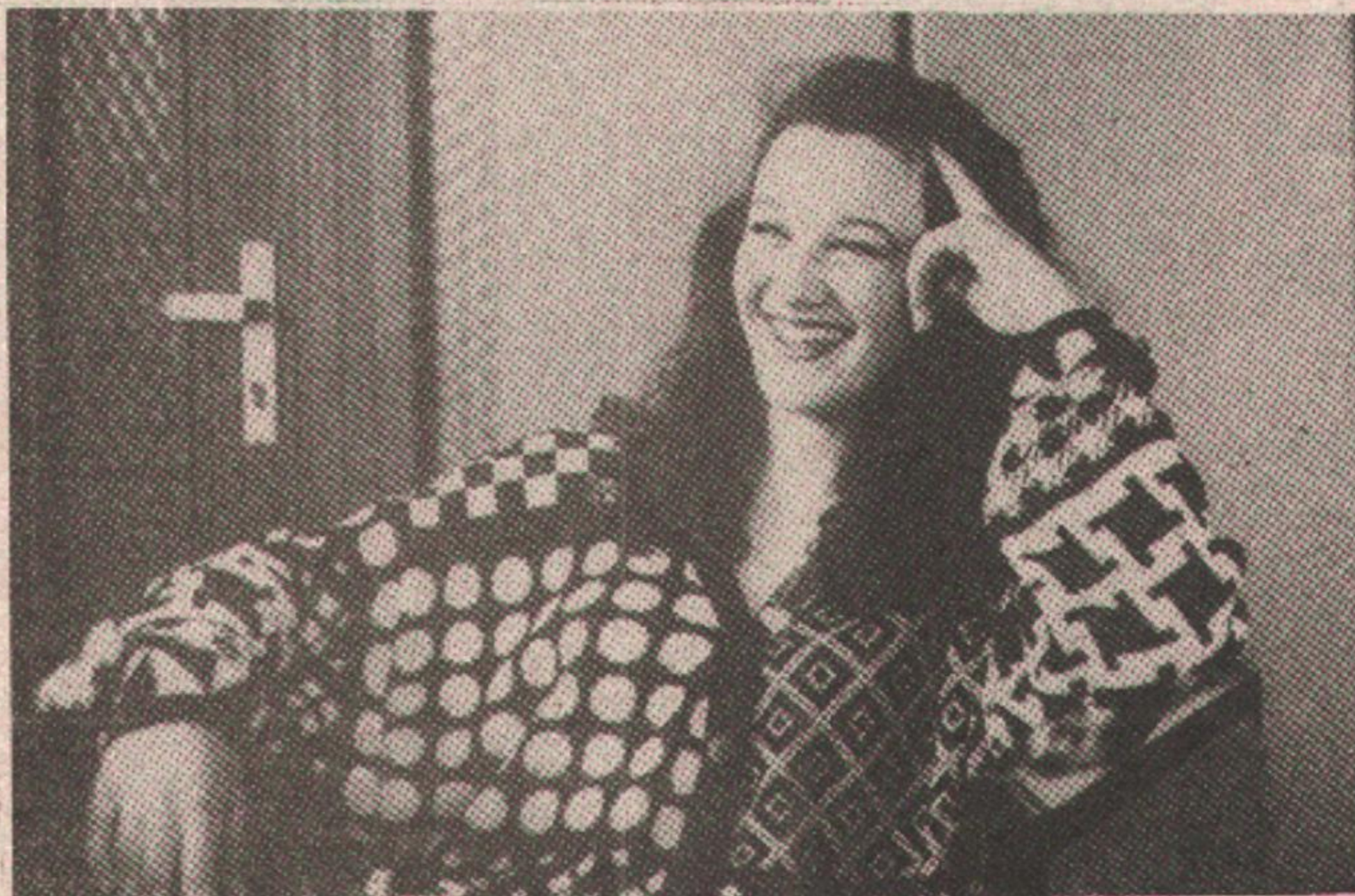
— Приликом „гостовања“ борцима увијек смо били топло примљени, радовали су се нашим посјетама. Уосталом, познато је да се српски народ борио и побјеђивао уз пјесму. Сјећам се, као да је било јуче, наше посјете Заводу за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ гдје сам видјевши рањене, међу којима је било и веома младих људи и тешких инва-

ако затреба, помогла свом народу. Знам да превијем рану, а и то је понекад довољно! Знам да младост са собом носи безбрижност, али ја не могу да затворим очи пред чињеницом да српски народ у овом тренутку пролази кроз изузетно тешку и значајну фазу, када требамо да будемо сви заједно - објашњава Рената.

Ова симпатична дјевојка прича радо и о ономе што је у највећој супротности са ратом и тада каже ријеч-двије о оном што је универзално. Разумије се да се ради о љубави.

Још не могу говорити о правој љубави јер је нисам осјетила. Ми-

КАКВА ТРЕБА ДА БУДЕ „ДОБРА ДЈЕВОЈКА“: Рената Хренек

Снимио: Огњен Радошевић

лида, у једном моменту осјетила сузе у очима. То је само био подстрек да тачку одиграм срцем. У таквим тренуцима, нема веће среће него добити за награду - осмијех и тим људима омогућити да за тренутак забораве стварност.

Иако млада, Рената прича како понекад не разумије своје вршњаке, који „не желе да схвате у каквом времену живе“.

— Иако сам тек уписана у Медицинску школу, без размишљања бих

слим да то мора бити једна загонетка, коју ћу стално рјешавати. Није занимљиво када је у једној вези све познато, кад је неко превише „сигуран“ у партнера. Нисам од оних дјевојака које се за задовољство својих тетака и стрина понашају као „добре дјевојке“, радећи оно што нема везе с младошћу. Нисам непромишљена, сваки поступак је код мене добро одмјерен, јер у животу је најважније имати „мјеру“, без обзира шта је у питању.